

Lietuvos Respublikos Seimo *pirmoji sesija*

2016 m. gruodžio 6 d.
14 ir 15 posėdžiai

Stenogramos

ISSN 2538-6638

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d., Nr. 1

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

I (RUDENS) SESIJA

2016 m. gruodžio 6 d.

Rytinis posėdis Nr. 14

Seniūnų sueigos patikslintos 2016 m. gruodžio 6 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projekto Nr. XIIP-174 pateikimas (S. Skvernelis)	8
Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 3, 10, 12 straipsnių ir trečiojo skirsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4791(2) svarstymas	29
Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4792(2) svarstymas	31
Akcijų įstatymo Nr. IX-569 30 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4793(2) svarstymas	32
Seimo nario M. Majausko kalba	32
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4794(2) svarstymas	32
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 40 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-4795(2) ir Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 32, 33, 34, 35, 36, 40 ¹ , 47, 51, 53 straipsnių ir 3 priedėlio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2262 6 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-4796(2) svarstymas	34
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 14, 64 ir 81 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-1850(4) svarstymo tęsinys	34
Administracinių nusižengimų kodekso 609 ir 616 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4776(2) svarstymas	34
Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 3, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIIP-169 pateikimas	35
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių prevencijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ projekto Nr. XIIP-171 pateikimas (M. Majauskas)	35
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. XIII-60 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-175 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Sabatauskas)	37
Šio nutarimo priėmimas	37
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-172 pateikimas (J. Sabatauskas)	37
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2508 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-91 pateikimas (G. Steponavičius)	38
Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 3, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIIP-169 pateikimo tęsinys (P. Urbšys)	42

Vakarinis posėdis Nr. 15

Informaciniai pranešimai	49
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 33 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3940 ir Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 25 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3941 pateikimas (J. Zinkevičiūtė)	49

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-112 pateikimas (S. Jakeliūnas)	50
Įstatymo „Dėl Estijos Respublikos Vyriausybės, Islandijos Respublikos Vyriausybės, Latvijos Respublikos Vyriausybės, Lenkijos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Norvegijos Karalystės Vyriausybės, Rusijos Federacijos Vyriausybės, Suomijos Respublikos Vyriausybės, Švedijos Karalystės Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl šiaurės matmens partnerystės visuomenės sveikatos ir socialinės gerovės srityje (NDPHS) sekretoriato įsteigimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-100 pateikimas (J. Zinkevičiūtė)	56
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 28 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-101, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. XII-189 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-102, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-103, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 8 d. nutarimo Nr. XII-2756 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-104, Lietuvos Nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-105, Valstybinės kultūros paveldo komisijos įstatymo Nr. IX-2453 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-106, Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymo Nr. IX-617 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-107, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-108, Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-109, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. gegužės 11 d. nutarimo Nr. IX-2232 „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-110 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. rugsėjo 20 d. nutarimo Nr. XI-2226 „Dėl Lietuvos švietimo tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-111 pateikimas (R. Karbauskis)	59
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XII-713 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos sudėties“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-170 pateikimas (R. Karbauskis)	60
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 3 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2385 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4771 ir Kraujo donorystės įstatymo Nr. I-1611 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2316 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4772 pateikimas (J. Olekas)	60
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. XIII-60 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-177 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (P. Gražulis)	61
Šio nutarimo priėmimas	61
Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 3 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-147 pateikimas (P. Gražulis)	61
Informaciniai pranešimai	65
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	66

SANTRUMPOS

LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
MSNG – Mišri Seimo narių grupė
TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas
ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 14 STENOGRAMA

2016 m. gruodžio 6 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, prašome užimti savo darbo vietas. 2016 m. gruodžio 6 d. antradienio posėdžio pradžią skelbiu šiuo gongu. (*Gongas*)

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2016 m. gruodžio 6 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Gerbiamieji Seimo nariai, pirmasis darbotvarkės klausimas – mūsų darbotvarkės tvirtinimas. Norite registruotis? Prašom. Registruojamės.

Užsiregistravo 92 Seimo nariai. Pirmasis mūsų darbotvarkės klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Matau, yra pasiūlymų. V. Juozapaitis. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Siūlau išbraukti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. balandžio 23 d. nutarimo Nr. IX-861 „Dėl Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato ribų nustatymo ir jo zonų ribų plano patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektą Nr. XIIP-4480. Mes komitete svarstėme šį klausimą ir, kiek pamenu, mes priėmėme sprendimą palaukti bent jau, kol bus suformuota nauja Vyriausybė, nes bet kuriuo atveju prievolė skirstyti rezervato teritoriją turėtų tekti Vyriausybei. Tai kol nėra Vyriausybės ir kol ji neturi savo išvados, manyčiau, būtų ir nekorektiška, ir, ko gero, pavojinga priimti dabar tokį nutarimą, nepaisant jo įsigaliojimo dienos. Siūlau šiandien neskubėti, tikrai mes turėsime dar laiko iki vasario mėnesio, išbraukti iš darbotvarkės. Frakcijos vardu.

PIRMININKĖ. Čia frakcijos vardu?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKĖ. Ačiū. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš taip pat frakcijos vardu prašysiu išbraukti iš darbotvarkės Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-112. Žinote, šitoje pataisoje kalbama apie gyventojų pajamų mokesčio didinimą dabar lengvatas turintiems gyvybę apsidraudusiems žmonėms, nes tokios pataisos, jeigu jau tikrai būtina turi eiti, turi eiti sistemškai su biudžetu, žiūrint pajamų ir išlaidų bendrą situaciją, ir šiaip neturėtume skubėti svarstyti tokių projektų, nes jie tikrai skaudžiai kerta per vidurinę gyventojų sluoksnį.

PIRMININKĖ. Ačiū. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Aš taip pat norėčiau, kad būtų įtrauktas į darbotvarkę klausimas, kad valstybinėms įmonėms būtų draudžiama teikti labdarą, nes valstybė turi institucijas, per kurias teikia labdarą, todėl, aš manau, yra logiškas pasiūlymas. Valstybinės įmonės yra vis tiek valstybės turtas, ir jos neturėtų teisės dalinti labdaros, todėl prašau frakcijos vardu įtraukti.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis Petrai, noriu paklausti, jūs nepasiūlėte, kada – ar į rytinį, ar į vakarinį posėdį, jūs nepasakėte nutarimo projekto, t. y. Seimo įstatymo numerio.

P. GRAŽULIS (TTF). Numerį aš galiu patikslinti, bet gal jūs susirasite patys. Jeigu yra galimybė, būtų gerai priešpie, jeigu nėra galimybės, tai galima popietiniame posėdyje.

PIRMININKĖ. Frakcijos vardu?

P. GRAŽULIS (TTF). Taip.

PIRMININKĖ. V. Čmilytė-Nielsen. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, siūlau išbraukti frakcijos vardu projektą Nr. XIIP-169 – Pagalbinio apvaisinimo įstatymą. Kadangi dar šį rytą keitėsi aplinkybės, gauname daug prieštaringos informacijos, taigi norėtume įsigilinti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Prašom. Prisistatykite.

A. GELŪNAS (LSF). Gerbiamoji pirmininke, frakcijos vardu norėčiau pritarti gerbiamojo V. Juozapaičio nuomonei ir klausimą dėl Vilniaus pilių rezervato atidėti, išbraukti iš šios dienos darbotvarkės, leisti naujai Vyriausybei susipažinti su problematika ir tada pakartotinai teikti komitetui svarstyti.

PIRMININKĖ. Čia jūs teikiate frakcijos vardu?

A. GELŪNAS (LSF). Frakcijos vardu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau pasiūlymų nematau. Gerbiamieji Seimo nariai, mums reikia apsispręsti ir kviečiu balsuoti dėl pateiktų pasiūlymų. Buvo V. Juozapaičio, jam antrino ir gerbiama sis A. Gelūnas, dviejų frakcijų vardu išbraukti iš šios dienos darbotvarkės projektą Nr. XIIP-4480(2) – Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. balandžio 23 d. nutarimo „Dėl Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato ribų nustatymo ir jo zonų ribų plano patvirtinimo“ projektą. Prašome balsuoti. Pasiūlymas teisėtas ir mes turime priimti sprendimą.

Už išbraukimą balsavo 98 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikė 13. Įstatymo projektas Nr. XIIP-4480(2) iš šios dienos darbotvarkės išbraukiamas.

Antrasis pasiūlymas, teiktas frakcijos vardu, buvo J. Razmos dėl įstatymo projekto Nr. XIIP-112 – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 21 straipsnio pakeitimo projekto. Gerbiamieji kolegos, prašome balsuoti, kas už išbraukimą, kurie manote kitaip, susilaikote arba balsuojate prieš.

Už išbraukimą balsavo 51 Seimo narys, prieš – 52, susilaikė 13. Įstatymo projektas Nr. XIIP-112 lieka darbotvarkėje.

Trečiasis siūlymas frakcijos vardu buvo P. Gražulio – Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-147. Yra siūloma jį įrašyti į šios dienos darbotvarkę, būtų pateikimo stadija. Kas už tai, prašome balsuoti.

Už balsavo 59, prieš – 18, susilaikė 35. Pritarta pasiūlymui, įstatymo projektas bus įtrauktas į vakarinio posėdžio darbotvarkę.

Dar vienas pasiūlymas – Liberalų frakcijos vardu kolegė V. Čmilytė-Nielsen siūlė išbraukti 1-7 klausimą – Pagalbinio apvaisinimo įstatymo 3, 10, 17 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą Nr. XIIP-169. Kas pritariate, prašome balsuoti, kas prieš ar susilaikote...

Už išbraukimą balsavo 43 Seimo nariai, prieš – 47, susilaikė 24. Įstatymo projektas Nr. XIIP-169 darbotvarkėje lieka.

10.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projektas Nr. XIIP-174 (pateikimas)

Gerbiamieji kolegos, antrasis mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projektas Nr. XIIP-174. Pranešėjas – S. Skvernelis. Prašome į tribūną. Noriu jums priminti Seimo statuto 194 straipsnį „Vyriausybės programos pateikimas. Aiškindamas Vyriausybės programą, Ministras Pirmininkas Seimo posėdyje gali kalbėti iki 40 minučių. Vyriausybės programos pateikimo metu atsakymams į klausimus iš viso skiriama pusantros valandos. Klausimai gali būti užduodami tiek Ministrui Pirmininkui, tiek bet kuriam iš ministrų.“

Dėkojame ir džiaugiamės matydami paskirtuosius ministrus mūsų posėdžių salėje. Ačiū jums. Gerbiamas ministre, premjere, žodis suteikiamas jums.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, gerbiamieji kolegos, vadovaudamasis Seimo statutu, aš pristatau paskirtuosius ministrus, su kuriais galbūt dar neteko susipažinti. Šiandien prasidės procesas, kuris užtruks visą savaitę. Tiesiog porą žodžių apie kiekvieną iš ministrų. Tai yra A. Veryga – sveikatos ministras, Seimo narys, Kauno sveikatos mokslų universiteto psichiatrijos profesorius.

L. Ruokytė-Jonsson ilgus metus dirbo diplomatinį darbą Skandinavijoje, nuo 2012 metų grįžo į Lietuvą ir tęsė savo veiklą Lietuvos kino centre. Ji – kultūros paskirtoji ministrė.

J. Petrauskienė – paskirtoji švietimo ir mokslo ministrė, nuo 2007 metų vadovaujanti Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centrui. Jurgitos kompetenciją rodo kritiškos ir aiškiais rodikliais paremtos analizės bei tyrimai, švietimo ir mokslo administravimo srityje priimti atsakingi ir pagrįsti sprendimai.

R. Karoblis – Lietuvos diplomatas, teisininkas, šiuo metu einantis užsienio reikalų viceministro pareigas, yra paskirtasis krašto apsaugos ministras. Jis – patikimas ir tvirtas derybininkas, kurio gebėjimais įsitikinome Lietuvai labai svarbiais laikotarpiais, ypač pirmininkaujant Europos Sąjungai.

L. Kukuraitis – paskirtasis socialinės apsaugos ir darbo ministras, turintis ilgametę Vilniaus arkivyskupijos „Caritas“ vadovavimo patirtį, daugeliui žinomas ir pažįstamas kaip nuoširdus socialinių iniciatyvų autorius, puikiai suvokiantis skurdo ir atskirties problemas.

V. Šapoka – paskirtasis finansų ministras, žinomas finansininkas, buvęs Vertybinių popierių komisijos pirmininkas, pastaruosius ketverius metus ėjęs Lietuvos banko Finansinių paslaugų ir rinkų priežiūros departamento direktoriaus pareigas.

R. Masiulis – paskirtasis susisiekimo ministras. Tai – patyręs, principingas vadybininkas, savo gebėjimus įrodęs energetikos sektoriuje, šiandien turi iššūkį įgyvendinti susisiekimo srityje esančius pokyčius.

Ž. Vaičiūnas – dabartinis Lietuvos energetikos atašė Briuselyje, buvęs energetikos viceministras, puikus vadybininkas, analitikas, įsigilinęs į esamą problematiką ir turintis visus gebėjimus tęsti Lietuvos energetinį saugumą užtikrinančius darbus.

M. Sinkevičius – paskirtasis ūkio ministras, jaunas, profesionalus vadovas, labai gerus rezultatus rodantis dabartinis Jonavos meras, tiesiogiai išrinktas gyventojų ir, aišku, turintis didžiulį iššūkį, kalbant apie mūsų problemas, susijusias su ekonomikos skatinimu, ūkio gaivinimu ir t. t.

L. A. Linkevičius – diplomatas, savo principingą poziciją įrodęs tiek vadovaudamas anksčiau Krašto apsaugos ministerijai, tiek dabar paskutiniaisiais metais buvęs užsienio reikalų ministru ir paskirtas užsienio reikalų ministru.

K. Navickas – paskirtasis aplinkos ministras, darnaus vystymosi valdymo ir administravimo ekspertas, Lietuvos aplinkosaugos organizacijų koalicijos lyderis, aktyviai dirbantis aplinkosaugos srityje.

B. Markauskas – ūkininkas, Seimo narys, buvęs Lietuvos pieno gamintojų asociacijos tarybos pirmininkas, buvęs Žemės ūkio rūmų pirmininkas, aktyviai ir principingai ginantis Lietuvos žemės ūkio konkurencumą, paskirtasis žemės ūkio ministras.

E. Misiūnas – teisininkas, buvęs Tarptautinės teisės ir verslo mokyklos Viešosios teisės politikos katedros vedėjas, Mykolo Romerio universiteto lektorius, Specialiųjų tyrimų tarnybos Korupcijos prevencijos valdybos pareigūnas, Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėjas, paskirtasis vidaus reikalų ministras.

Vieno neturime – teisingumo ministro kol kas pristatyti negaliu.

Dėl programos. Iš tiesų programos projektas buvo paskelbtas. Programa gana didelė. Aš šiek tiek apžvelgsiu pagrindines sritis. Vyriausybės paskirtieji ministrai aktyviai ir atsakingai dalyvaavo rengiant šią programą. Programa sudaryta remiantis Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos bei Lietuvos socialdemokratų partijos rinkiminėmis programomis bei suderintomis nuostatomis. Kas skaitė ir norėjo ką nors atrasti, atrado, kas skaitė ir nieko nenorėjo atrasti, taip pat tokią galimybę turėjo. Tai yra vertinimo dalykas, jūsų valia skaityti, gilintis, vertinti ir priimti sprendimus.

Aš manau, kad programa yra nuosekli. Ji galbūt pasižymi tuo (kas nebuvo įprasta), kad esminės problemos ir klausimai sprendžiami horizontaliuoju bendradarbiavimo principu, neišskiriant atskiros siauros vienos ar kitos ministerijos veiklos srities, nes problemos matomos kaip visa visuma. Sritys labai dažnai persidengia, koreguoja ir papildo viena kitą. Todėl tas, kas tikėjosi skaitydamas programą atsiversti vieną skyrių ir poskyrį ir surasti atsakymus, tai nepavyko, nes norint suvokti siūlymus, problemas, jų sprendimų būdus reikia nuosekliai skaityti visą programą.

Aš šiek tiek paminėsiu pagrindinius dalykus, kas yra aptariama programoje. Pirmiausia ne kartą minėtas mūsų prioritetas – šeimos puoselėjimas. Iš tiesų yra numatytos konkrečios priemo-

nės kurti šeimai palankią aplinką, sudaryti galimybes derinti darbo ir šeimos pareigas. Kompleksiškai sprendžiamos vaikų globos ir įvaikinimo problemos.

Labai svarbus skirsnis ir konkrečios priemonės yra kalbant apie mūsų visuomenės gebėjimą atpažinti smurtą, patyčias, jų netoleruoti. Taip pat labai aiškiai pasisakoma apie veiksmingą, kompetentingą pagalbą vaikui ir šeimai.

Dėl sveikatos apsaugos taip pat rasite pagrindinius siekius sukurti veiksmingą ir skaidrią sveikatos apsaugos sistemą, rasite būdus, kaip efektyviai spręsti ligų prevenciją, ankstyvąją diagnostiką, stiprinti šeimos mediciną, rasite būdus ir siūlymus, kaip veiksmingai kovoti su žalingais įpročiais, suteikti pagalbą nukentėjusiems.

Galbūt visiškai nauja yra atskiri skirsniai, reglamentuojantys ir sprendžiantys prieinamos psichologinės pagalbos klausimus. Taip pat yra realūs ir konkretūs siūlymai, susiję su neįgaliais vaikais ir jų šeimomis, ir, kas labai svarbu specialiųjų poreikių turintiems žmonėms, kaip reikia pritaikyti aplinką ir suteikti kokybiškas paslaugas.

Pilietinei visuomenei skirtoje dalyje rasite atsakymus, kokią mes įsivaizduojame savarankišką ir už savo sprendimus atsakingą vietos savivaldą.

Yra skirsnis, skirtas efektyviai regionų politikai, kaip vienai iš darnaus gyvenimo šalies sąlygų. Vyriausybės programoje yra atskiri straipsniai, skirti žmogaus ir gamtos darnai, jie reglamentuoja labai aiškius, suprantamus ir prasmingus reikalavimus aplinkosaugai; aptariami žmonėms tarnaujančios ir draugiškos išmaniosios energetikos klausimai, aplinkosauginio visuomenės sąmoningumo skatinimo problema.

Kalbant apie Lietuvos kaimą, akcentuojamas konkurencingas ir pelningas žemės ūkis, konkurencinga kaimiškų vietovių ekonomika, stiprios kaimo bendruomenės. Labai svarbus skirsnis, susijęs su skurdo mažinimu. Tai yra klausimai, aprėpiantys veiksmingą skurdo įveikimo politiką, investicijas į darbo vietų kūrimą regionuose, regionų patrauklumą ir verslumą, kurie leistų ir sudarytų paskatas gyventi ir investuoti regionuose. Ir labai svarbu, mūsų galva, kompleksinės paslaugos ir užimtumo galimybės pagyvenusiems žmonėms.

Švietimas, kultūra. Aiškiai pasisakome už pilietišką tautos ir valstybės vaidmenį suvokiančios jaunosios kartos ugdymą, už inovatyvią bendrojo ugdymo programos įtaką darnios asmenybės brandai, visiems prieinamą kokybišką švietimą, visuomenės ir valstybės poreikiais grindžiamus švietimo problemų sprendimus ir finansavimą. Rasime skiltis apie mokyklos bendruomenės stiprinimą, apie mokyklų savarankiškumą ir savitumą. Kalbant apie studijas, yra atskiri skirsniai, susiję su studijų, mokslinių tyrimų ir inovacijų sąveika... darniai šalies raidai. Kalbama apie sumanią specializaciją, inovacijų diegimą.

Dėl kultūros politikos. Turbūt irgi reta Vyriausybės programa turi tokius gilius ir išsamius kultūros problemų sprendimo pasiūlymus. Tai yra ir strateginio kultūros vaidmens valstybės politikoje įtvirtinimas, ir pasisakoma apie pakankamą ir šiuolaikišką kultūros infrastruktūrą, visiems prieinamą ir įtraukiančią kultūrą.

Inovacijos iniciatyva ekonomikoje. Yra nuostatų apie modernizavimą, mokslo, technologijų ir inovacijų srities teisinę bazę. Sudaryti sąlygas investicijoms, geroms investicijoms, informacinės visuomenės plėtros klausimai. Kalbama ir pasisakoma už prieinamas įdarbinimo paslaugas, įtraukią darbo rinką, konkurencingų darbo vietų kūrimą kaip vieną iš regionų atsigavimo sąlygų.

Atsakingas finansų ir viešųjų finansų valdymas tai yra skaidri viešųjų finansų politika, paprastesnė ir teisingesnė mokesčių politika, tvari ir subalansuota pensijų sistema, kompetentingas viešųjų finansų administravimas ir veiksmingos priemonės šešėlinei ekonomikai mažinti.

Teisingumas. Teisingumas laikomas socialinio stabilumo ir žmogiškumo garantu. Aiškiai įvardijama, kokiais būdais ir priemonėmis atkursime pasitikėjimą teismais, prokuratūra, didinsime teisinės sistemos atvirumą ir skaidrumą, kalbama apie kokybiškų ir prieinamų valstybės paslaugų mūsų piliečiams suteikimą, žmogaus teisių apsaugą.

Labai svarbu strateginė lyderystė ir kompetencija valstybės valdymo srityje. Mes kalbame apie skaidrią ir atsakingą politiką, skaidresnę teisėkūrą, aiškesnę teisę, efektyvią ir profesionalią valstybės tarnybą, pasisakome už nevyriausybinių organizacijų, kaip viešųjų paslaugų teikimo partnerių, galimybių stiprinimą.

Efektyvi ir visuotinė kova su korupcija. Keletas momentų. Proporcinga ir neišvengiama atsakomybė už korupcinius nusikaltimus, skaidrus viešasis sektorius, labai svarbu visuomenės dalyvavimas kaip viena iš sąlygų efektyvios kovos su korupcija ir skaidresni ir efektyvesni viešieji pirkimai.

Užsienio politikos srityje pasisakome už nuoseklumą, aktyvumą ir tęstinumą, demokratinėmis vertybėmis pagrįstus tarptautinius santykius kaip tarpusavio pasitikėjimo garantą. Strateginė ilgalaikė partnerystė ir santykis su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, vystomasis bendradarbiavimas kaip sąlyga padėti kitiems padedant sau.

Ir saugi valstybė. Tai galbūt du aspektai – efektyvi ir veiksminga viešojo saugumo politika ir išsūkius atitinkanti gynybos politika.

Kaip minėjau, gana plačiai apžvelgtos kiekvienos temos, su konkrečiais siūlymais. Tai nėra Vyriausybės programos priemonių įgyvendinimo planas, tai yra Vyriausybės programa. Išnaudodamas man skirtą laiką galiu tik pasirengti atsakymams į klausimus. Yra paskirtieji ministrai, tikiuosi, kad jie šiandien sulauks daugiau dėmesio negu aš, kalbant apie Vyriausybės programą. Bendromis pastangomis esame pasirengę pristatyti Vyriausybės programą ir atsakyti į klausimus.

Atsiprašau kelių frakcijų, kurios šiandien dėl techninių kliūčių nesulaukė paskirtųjų ministrų. Tai yra grynai techninis nesklendumas, susijęs su tam tikrais organizaciniais reikalais. Jie tiesiog nebuvo laiku ir tinkamai informuoti apie apsilankymą. Kurie ministrai sugriovė darbotvarkę, prieis prie jūsų ir suderins atskirą laiką, kuris šiandien buvo prarastas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis paskirtasis ministre. Aš manau, kad Seimo nariai neprieštaraus ir leis atsisėsti šalia kolegų – paskirtųjų ministrų. O dabar skirsime pusantros valandos klausimams ir atsakymams. Pradedu.

Pirmasis klausia M. Majauskas. Ruošiasi K. Glaveckas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiamasis paskirtasis Ministras Pirmininke, dėkoju už dar vieną puikų pristatymą. Programa yra tikrai gana plati, apima daug svarbių dalių ir sektorių. Čia buvo minėta daug skaudžių problemų, kurias ruošiatės spręsti. Paprastai vyriausybės stengiasi save matuoti, savo programas, savo darbus, savo pasiektus rezultatus. Vienos vyriausybės kalba apie bendrąjį vidaus produktą, kokio nori ar kokį siekia sukurti, ar eksporto skaičius, ar infliacijos valdymą, ar tarptautinius finansų reitingus.

Jūsų Vyriausybė jokių rodiklių čia neįrašo ir nesiruošia savęs matuoti, savo progreso. Ar nemanote, kad vis dėlto čia reikėtų įtraukti kokius nors rodiklius? Kadangi skiriate didelį dėmesį socialinėms temoms, tikrai sveikinu, nes rimtas dėmesys programoje yra savižudybių prevencijai, ar nemanote, kad čia reikėtų įrašyti konkrečius skaičius, tarkime, per metus nusižudys ne daugiau kaip 500, jeigu dabar nusižudo 900? Ar nemanote, kad reikėtų įrašyti, pavyzdžiui, per metus išsiskirs ne daugiau kaip...

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausti – minutė.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). ...kas antra šeima, o kas penkta šeima?

PIRMININKĖ. Klauskite.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Matote, Vyriausybės programos metodikos, kaip ji turi būti parengta ir kokie turi būti kriterijai, atspindžiai, nėra. Todėl kalbėdami apie Vyriausybės programą mes pasirinkome tokį modelį.

Dėl konkrečių skaičių, priemonių, kaip ir kada išdėstant per ketverius metus, tai trijų mėnesių laikotarpiu atsiras Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonių planas, labai aiškus, konkretus, suprantamas ir išmatuojamas. Dar daugiau, mūsų programoje atrasite, mes pasirengę per eiti prie visiškai kitokio valstybės biudžeto planavimo ir susieti skiriamus finansinius išteklius su labai aiškiais, konkrečiais pamatuojamais skaičiais ir rodikliais.

Jeigu kalbėtume apie jūsų pateiktą temą, tai taip, vienareikšmiškai. Jeigu mes kalbame apie savižudybių, patyčių prevencijos programą, skiriame kokį nors finansavimą, tai turi būti ir bus išmatuota, koks rezultatas pasiektas. Ne tik siekti, kad mažiau, bet užsibrėžti tikslą, kiek, kalbant apie savižudybes, kokius skaičius, galbūt makabriškai atrodo, kad kuo mažiau žmonių galėtų pasirinkti tokį gyvenimo problemų sprendimo būdą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi A. Dumbrava.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas Ministre Pirmininke, sveikiname pateikus programą. Nors daug kas turi kritikos, pastabų dėl to, kad tai yra siekiamybių programa, bet mes palauksime veiksmų Vyriausybės programos, kuri turėtų pasakyti, kaip tai bus padaroma. Mano klausimas toks. Jūs iš tikro parinkote profesionalų komandą, bet komandos galutinio tikslo pasiekimas yra susijęs su jų tarpusavio sąveika, visos sistemos pertvarkymu. Pavyzdžiui, finansų ir švietimo, finansų ir kultūros ir t. t. Žvelgiant į jūsų programą, kuri pateikta, tų tikslų yra tiek daug, o pinigų korekcijos, kurios numatomos, iš tikro yra labai mažos. Mano skaičiavimu, tai programai įvykdyti reikėtų apie 1–1,5 mlrd. eurų papildomai sutaupant ar padidinant skolinimąsi ar dar ką nors. Kokia jūsų pozicija, kada jūs pateiksite veiksmų programą?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Pozicija labai paprasta. Jūs teisingai paminėjote dėl komandinio darbo. Jis jau vyksta. Paskirtieji ministrai jau tris kartus buvome susirinkę į neoficialius posėdžius. Ir ką aš matau, ką aš noriu?.. Kol kas tas optimizmas toks yra, kad sprendžiame klausimus ne atskirais sektoriais. Paminėjote švietimą. Lygiai taip pat mes puikiai suvokiame, kad tai yra susiję su kultūra. Lygiai taip pat suvokiame, kad tai susiję su ūkio ministro veikla, lygiai taip pat suvokiame, kad tai yra susiję su vidaus reikalų ministro veikla kalbant apie regionus ir t. t. Toks komandinio darbo ir problemų sprendimo horizontalusis požiūris šitoje programoje yra užprogramuotas.

Dėl pinigų šaltinių. Aš tiesiog galiu dar kartą įvardinti, kad kaip vieną iš pagrindinių šaltinių mes matome efektyvų arba šiandien neefektyvų finansinių resursų skyrimą atskiriems sektoriams. Čia taip pat galime kalbėti apie švietimo pertvarką, kalbėdami apie suradimą ar galimybę surasti ir panaudoti jiems skiriamus asignavimus efektyviai, sveikatos apsaugą, socialinę apsaugą, vidaus reikalus. Čia yra didžiausias rezervas, iš kur galime paimti.

Toliau. Šešėlis. Kad ir kaip būtų banalu, metai iš metų ta problema sprendžiama, bet neišsprendžiama. Mes tikrai turime konkrečias priemones, neįvardindami skaičiaus, kad šešėlio nebūtų.

Toliau. Vogimo problema. Nepriimtina mums turėti tikslą, kad mažiau vogtų. Mes norime, kad nevogtų, todėl sritis, susijusi su korupcija, pakankamai rimtai parašyta ir bus įgyvendinta. Dėl tų pačių viešųjų pirkimų arba viešųjų finansų panaudojimo ir teisėto išnaudojimo per viešuosius pirkimus irgi pasakyta.

Atsakomybės klausimas. Programoje yra įtvirtintas asmeninis siekimas politikų ir valdininkų atsakomybės, be darbdavio valios – nori, nenori, kaip privalomumas, jeigu yra padaryta materialinė žala valstybės interesams. Tiesiog pirmiausia čia žiūrime.

Toliau. Aišku, vėlgi mes kalbame ir suprantame, kad ekonomikos skatinimas, eksporto skatinimas, investicijų pritraukimas yra šaltiniai, kurie leis sukaupiti į valstybės biudžetą papildomų lėšų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Dumbrava. Ruošiasi L. Balsys.

A. DUMBRAVA (TTF). Gal gerbiamam paskirtam premjerui duosime pailsėti. Norėčiau paklausti būsimos socialinės apsaugos ir darbo ministro. Gerbiamas ministre, vis dėlto norėčiau paklausti...

PIRMININKĖ. Atsiprašome, čia kažkas atsitiko su aparatūra. Tuoj įjungsiu. Jūs turite galimybę pakartoti.

A. DUMBRAVA (TTF). Smagu, kad programoje yra daug dėmesio skiriama šeimai. Jūs žinote, kad iki krizės vaiko priežiūros pinigai buvo labai gerai paskirstyti – šeimos buvo motyvuotos gimdyti vaikus. Pirmaisiais metais buvo kompensuojama 100 % darbo užmokesčio, antrais metais – 80 %, mes matome, kaip Lietuvoje padaugėjo vaikų, nes šeimos buvo suinteresuotos.

Antras dalykas – vaiko pinigai. Šiandien vaiko pinigai yra 16 eurų. Tai yra juokinga suma, kurios, matyt, nė viena Europos valstybė neturi. Tie vaiko pinigai yra testuojami pagal pajamas: jeigu yra pusantro remiamo valstybės pajamų dydžio, mokami pinigai, jeigu... Atsiprašau, jeigu nėra, tai mokami, jeigu yra, tai nemokami. Bent jau, aš manyčiau, 100 eurų galėtų būti kiekvienam vaikui, tarkim, netestuojant šeimos pajamų. Kokia jūsų nuomonė dėl šitų dviejų pozicijų? Labai ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Vaiko pinigai turėtų būti skiriami. Tikrai šeimų tą situaciją, kai buvo skiriami vaiko pinigai, ir pakankamai nemaža suma, mes matėme, kad gimstamas auga ir šeimos jaučiasi saugiau.

Dėl konkrečios sumos tikrai turime svarstyti visi, nes tai yra susiję su bendraisiais finansais. Čia asmeniškai man norisi, kad suma būtų kuo didesnė. Tuo tarpu turime subalansuoti biudžetą. Dėkui už klausimą.

PIRMININKĖ. Labai ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš irgi galėčiau papildyti ministrą dėl gimstamumo skatinimo. 100 % ir 80 %. Yra įvairių požiūrių, kokią įtaką padarė šitos išmokos, nes yra pagal mokslininkų argumentus išdėliotos ir kitos versijos. Iš esmės mūsų programoje yra labai aiškiai numatyta parengti atskirą demografiniams klausimams spręsti programą, susijusią su gimstamumo skatinimu ir su visomis su tuo susijusiomis kompleksinėmis priemonėmis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia L. Balsys. Ruošiasi R. Tamašunienė.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas premjere, norėjau paklausti iš energetikos srities. Stovėdamas šioje tribūnoje, prisistatydamas, kandidatuodamas į premjerus jūs sakėte, atsakydamas į mano klausimą, kad peržiūrėsite atliekų deginimo tikslus ir kiekius atsižvelgdamas į žiedinę ekonomiką. Jūsų programoje žiedinė ekonomika yra minima, tačiau energetikos srityje aiškiai pasakyta, kad statysite dvi kogeneracines elektrines Kaune ir Vilniuje ir naudosite vietinį ir atsinaujinantį kurą, taip suprantu – atliekas ir biomasę. Ar jūs tada sakėte netiesą, ar jums čia kas nors įrašė į programą, tie seni patarėjai, kurie patarinėjo jūsų pirmtakui tą patį, apie ką mes čia tiek daug kartų kalbėjome? Vienas dalykas.

Kitas dalykas. Labai akcentuojate biodegalų gamybą, kas yra gana diskutuotinas ekologiniu požiūriu dalykas. Tai irgi yra jūsų programoje. Gal galėtumėte detalizuoti dėl šitų dalykų?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Dėl kogeneracinių elektrinių. Jūs puikiai suvokiate, kad projektai yra pradėti, aš, stovėdamas čia, ir dabar galiu pasakyti tą patį, kad mes prie jų grįšime. Ir grįšime prie tų aspektų dėl šiukšlių deginimo klausimo, ar tikrai tai yra ekonomiškai pagrįsta, ar tikrai tai bus aprūpinta vietinėmis žaliavomis, įvertindami, kad programoje jūs radote tikslą ir siekį labai konkrečiai įvardintą – iki 2030 metų, kokias proporcijas mes turime pasiekti atliekų rūšiavimo ir kurios atliekos gali būti deginamos. Aš galiu tą patį pakartoti. Šiandien projektai yra pradėti, jie vyksta, mes negalime sakyti, kad mes juos sustabdysime. Dar kartą sakau, ekonominis pagrindumas, kaštų ir naudos analizė turės būti įvertinta.

Dėl biodegalų. Tai programoje yra gana daug susiję su taršos mažinimo problemomis. Kaip alternatyvos iškastiniam kurui yra įvardinamas ir tam tikrų transporto rūšių perėjimas arba galimybė pereiti prie biokuro.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia R. Tamašunienė. Ruošiasi V. Ažuolas.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Gerbiamas premjere ir būsimoji Vyriausybė, labai daug dėmesio skirta programoje šeimai. Iš tikrųjų toks teigiamas, mūsų vertinimu, dalykas, kad visi įstatymų aktai bus vertinami, kaip tai palies ir atsilieps kiekvienai šeimai ir kiekvienam šeimos nariui. Bet vis dėlto apie vaiko pinigus, kurie, be abejo, ir likę jūsų programoje. Norėtusi konkretumo, ar vis dėlto jau 2017 metais nevertėtų atskirti papildomo neapmokestinamųjų pajamų dydžio ir jo atsisakyti, o įvesti labiau visuomenei suprantamą sistemą: gimsta vaikas – tėvai gauna konkrečius vaiko pinigus ir konkrečią sumą? Ne taip, kaip šiuo metu, kad skiriama 200 eurų, o realiai išeina 16 eurų šeimai už du vaikus ir t. t. Visai nesuprantama apskaičiavimo sistema, visuomenė tik klaidinama, kad šeima remiama ir vaikai remiami, bet iš tikrųjų ta suma labai maža ir nesuprantama ta sistema. Vis dėlto norėtusi konkrečiau, kodėl vis dėlto nepasirinkote išdėlioti per ketverius metus, kad tokiais žingsniais, tokiais etapais sieksime to rezultato?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Iš tiesų galbūt ir paini arba sunkiai suvokiama sistema, kaip šeima remiama pagal vaikų skaičių įvertinant neapmokestinamąjį pajamų dydį arba papildomą neapmokestinamąjį pajamų dydį, bet vis tiek šiandien sakyti, kad paramos nėra, negalime. Taip, galbūt tai nėra tobula, galbūt tai nėra socialiai visais atvejais teisinga. Vaiko pinigai yra numatyti 2018 metais. Iš tiesų mes turime 2017 metus, kitą savaitę šioje Seimo salėje svarstysime biudžetą, esminių, revoliucinių biudžeto korekcijų mes neturime nei laiko, nei galimybių daryti, todėl tas tikslas išlieka. Tikslas išlieka, nepriklausomai nuo pajamų, skirti vaiko pinigus, surasti mechanizmą, kad vaiko pinigai būtų tikslingai išnaudoti ar per šeimos, ar per vaiko kortelę, kad būtų tikslingas panaudojimas, kad nebūtų galima jų skirti ne vaikui, bet labai dažnai suprantame, kokiems

tikslams. Tas tikslas išlieka. Nėra konkretaus skaičiaus, todėl vėlgi mes turime atsakingai vertinti mūsų finansines galimybes. Tikslas tikrai toks yra.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi M. Bastys.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas Ministrė Pirmininke, paliečiant švietimo sritį, šiuo metu yra labai sudėtinga situacija, kas liečia mokinio krepšelio sistemą, nes yra tiesiogiai pražūtinga tiek regionų švietimo įstaigoms, o ypač kaimo mokykloms. Kokie yra numatomi švietimo srityje pakeitimai?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš galiu tik pakartoti tuos principus, kurie buvo išsakyti: yra siekis atsisakyti mokinio krepšelio vadinamuoju klasių komplekto finansavimu. Tačiau reikia vertinti pačių mokyklų ir geografinę buvimo vietą, jų tinklą, vaikų skaičių, jeigu mes tikrai matome, kad vadinamoji krepšelių sistema iš esmės nepasiteisino kaimuose, mažuose miesteliuose, rajonų centruose. To pasakyti, sakykime, apie Vilnių tikrai negalėtume, todėl mes turime surasti nebūtinai unifikuotą visai sistemai skirtą modelį, tiesiog, kad būtų prasmingai panaudojamos lėšos, efektyviai panaudojamos ir mokiniai gautų ir kokybišką ugdymą, ir popamokinę veiklą. Čia yra turbūt svarbiausias dalykas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia M. Bastys, ruošiasi V. Kernagis.

M. BASTYS (LSDPF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Dėkoju Ministrui Pirmininkui už pristatytą Vyriausybės programą. Iš tiesų programa yra skirta visų pirma socialiniams klausimams, tai matyti, kad yra žiūrima į šiuos klausimus jautriai. Iš tiesų yra didelė socialinė atskirtis, žmonių pajamos yra mažos, yra didelis skurdas.

Tačiau jau buvo paminėtos ir lėšos tokiems dalykams įgyvendinti, jos reikalingos gana nemažos. Aš, dabar žiūrėdamas į programą, matau tam tikrų dalykų, kurie, na, galbūt ne taip ženkliai gali atsiliepti, tačiau vis dėlto gali turėti įtakos. Pavyzdžiui, e. sveikatos srityje tiesiog atsisakoma nuostatos, kad nereikės rašyti jau nuo 2020 metų privaloma tvarka e. receptų. Tai atrodo mažas dalykas, nedidelis, tačiau jis turi dideles pasekmes, ne vien tiktai finansines, tačiau ir bendrą sisteminių požiūrį, tiek pradedant mokslu, tiek baigiant visokiomis analizėmis, kaip yra panaudojamos lėšos. Sakykime, šioje srityje be e. recepto ateityje bus gana sudėtinga tai daryti. Dėkoju.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Iš tiesų galiu nuraminti, kad konkrečios datos nėra, mes turime tą tikslą pasiekti gerokai anksčiau. Puikiai suprantame, kad elektroninis receptas viena iš sąlygų kalbant apie skaidrų farmacinį sektorių, kada bus galima matyti, kam, kokie, kokių įmonių vaisiai, kokiais kiekiais ir kas išrašinėja. Todėl tas nenoras šiandien arba sistemų lūžimas, neveikimas, bent jau aš asmeniškai manau, susijęs būtent su šituo aspektu. Dėl to tikslas yra nelaukiant 2020 metų pasiekti kuo anksčiau. Manau, kad mes tą tikrai galime padaryti, atskiros gydymo įstaigos labai aiškiai demonstruoja, kur yra išrašoma faktiškai daugiau negu 50 % ir dar daugiau elektroninių receptų.

Kalbant apie išipareigojimą, programoje rasite. Kalbant apie informacinių technologijų ir skaitmeninių technologijų vystymą, pasiekti, kad 90 % visų viešųjų paslaugų, susijusių su viešuoju sektoriumi, būtų perkelta į elektroninę erdvę. Tai apima ir paminėtą šitą jūsų e. recepto problemą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Kernagis, ruošiasi V. Čmilytė-Nielsen.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Dėkoju. Norėčiau paklausti kultūros ministrės apie Kultūros tarybą. Visi žinome, kad dabar Kultūros taryba yra pavaldi Kultūros ministerijai, ir tie, kas yra susidūrę su Kultūros tarybos darbu išsamiau, šiek tiek žino, kokią įtaką darė Kultūros ministerija Kultūros tarybos darbui.

Kokia jūsų nuomonė būtų, jeigu būtų pasekta Mokslo tarybos pavyzdžiu, kad Kultūros taryba būtų pavaldi Seimui, o ne Kultūros ministerijai? Ačiū.

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Dėkui už klausimą. Taip, Kultūros taryba, kaip žinote, buvo kurta Mokslo tarybos pagrindu, tiesa, galbūt ne kiekvienas segmentas buvo įgyvendintas. Mes matome tam tikrą ydingą Kultūros ministerijos kontroliavimą Kultūros tarybos, kas prieštarauja demokratiniams principams ir savireguliacijai. Bet norėčiau pasakyti, kad kaip patariamojo organo Lietuvos Respublikos Seimui prie Kultūros komiteto tai tikrai nėra Kultūros tarybos funkcija, ji buvo kuriama tam, kad būtų atskirtas kultūros politikos formavimas nuo jos įgyvendinimo. Tai Kultū-

ros tarybos funkcija ir yra būtent įgyvendinti kultūros politiką. Manychiau, tikrai mūsų planuose to nėra, tikrai neatsiras Kultūros taryba Seimo žinioje kaip patariamasis organas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Čmilytė-Nielsen, ruošiasi V. Kamblevičius.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas paskirtasis Ministras Pirmininke, ačiū už pristatymą. Pristatytoje programoje didelį dėmesį skirate šeimos politikai, šeimos stiprinimui ir palankios aplinkos kūrimui. Pavyzdžiui, į mokyklų programas ketinate įtraukti prigimtinio lytiškumo ugdymui skirtas nuostatas, orientuotas į vyro ir moters šeimos stiprinimą. Taip pat programoje rašote, kad teisiškai reguliuosite pagarbą žmogaus gyvybei nuo prasiidėjimo momento ir teisiškai reguliuosite šeimos atvirumą naujai gyvybei. Gal galėtumėte šiek tiek detaliau pakomentuoti, ką turite galvoje, nes tai suponuoja, kad dabartinis teisinis reguliavimas yra nepakankamas? Prašom pakomentuoti. Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Tai tiesiog klausimai, susiję su tam tikrais vertybiniais dalykais, ir mūsų programoje kalbant apie šeimos problemą, apie gimstamumą, aš manau, kad tas teisinis reglamentavimas... Ne vien teise arba teisinėmis normomis galime skatinti ir reguliuoti pagarbą gyvybei, pagarbą šeimai, pagarbą santykiams šeimoje, dėl to mes vis dėlto akcentuojame pagrindinius dalykus, kas susiję su edukacija, su švietimu, su specialiomis edukacinėmis programomis – tai tie teisiniai klausimai, kurie privalo būti teisiškai sureguliuoti. Na, mes tiesiog pasilikame galimybę spręsti kiekvienam tėvui arba šeimai, ugdančiai vaiką pagal jų įsitikinimus ir jų sąžinę. Aš tikrai nemanau, kad mes turėtume labai detalai ir aiškiai sureguliuoti įstatymais moralės ir vertybių klausimus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Kamblevičius, ruošiasi J. Narkevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Noriu užduoti klausimą gerbiama žemės ūkio ministrui. Jūs savo programoje rašote: aiškiai suvokdami iššūkius, su kuriais susiduria žemės ūkis. Vienas iš jų – struktūrinių ūkininkų ir perdirbimo bei prekybininkų derybinės galios netolygumai, mes išipareigojame imtis šių priemonių tam, kad užtikrintume darnią Lietuvos žemės ūkio plėtrą ir Lietuvos kaimo ateitį.

Gerbiamas ministras, praėjus 25 metams visi ministrai, visos Vyriausybės tą patį kalbėjo, bet niekas nepadarė. Jūs lyg ir cituojate tas pačias tendencijas. Aš norėčiau jūsų paklausti, kaip jūs tai praktiškai padarysite?

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas kolega Vytautai, už klausimą. Aišku, labai gaila, kad buvusios Vyriausybės ir žemės ūkio ministrai tik akcentavo tą problemą. Aišku, galime pripažinti, kad praeitame Seime matėme bandymą priimti vadinamąjį Pieno įstatymą, kur būtų reguliuojama ta grandinė tarp gamintojo, perdirbėjo ir prekybininko. Aišku, kalbant apie mūsų programą ir mūsų tikslus, tai mes pirmiausia matome, kad Europos Sąjungoje prasideda ta diskusija, ir labai tikimės, kad Europos Sąjunga reglamentu pradės reguliuoti tuos santykius, nes, aišku, visoje Europoje pripažįstama, kad ūkininkas yra silpniausioji grandis.

O mūsų Vyriausybės programoje yra aiškiai pasakyta, kad pirmiausia ūkininkų derybų galių stiprinimas per kooperaciją, ir antras dalykas, kad Vyriausybė visada turės parengusi įstatymo projektą, kuris kriziniu laikotarpiu galės būti taikomas. Aišku, visi tikimės, kad tos krizės nebus, bet mes tam rengiamės.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia J. Narkevičius, ruošiasi A. Gumuliauskas.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Gerbiamas premjere, gerbiamieji Vyriausybės nariai, priešrinkiminėje kovoje, susitikimuose, programose jūs tvirtai minėjote, kad jūsų esminis dalykas yra *minimum* 60 eurų kiekvienam vaikui. Kertinis švietimo srityje – tai atsisakymas moksleivio krepšelio lėšų. Ir štai dabar mes girdime, kad vis dėlto neatrasta nors dalis, ne 60, bet gal mažiau pinigų vaikui, jie yra kažkur paslėpti, kažkokia sudėtinga sistema atsiranda.

Jūs dabar atsakėte į klausimą, kad moksleivio krepšelis tai jau nėra taip blogai, tai jau jis galbūt kažkur nepasiteisino, o mieste lyg ir pasiteisino, vadinasi, reikėtų žiūrėti kažkokią kombinuo-tą sistemą. Klausimas vienas, ar jūs nesirengiate atsisakyti savo programinių nuostatų, kurias deklaravote rinkėjams? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Jeigu pažiūrėtumėte į rinkimų programą, ten aiški data buvo įvardyta – 2018 metai, galimi vaiko pinigai – 60 eurų. Mes to tikslo neatsisakome. Nenorime įvardyti konkretaus skaičiaus, nes tikrai negalime prognozuoti, kaip augs mūsų ekonomika, ar augs, kojomis mes priemonėmis sugebėsime įtraukti investicijas, skatinti darbo rinką, darbo vietų kūrimą ir mūsų gyventojų pajamų didinimą, taip pat biudžeto pajamų didinimą. Dėl to tikslas išlieka. Jeigu mes sugebėsime atrasti finansavimo šaltinius, tuos 60 eurų, bus padaryta. Geriau padaryti ir pasakyti, negu užsibrėžti ir nepadaryti tokio konkretaus skaičiaus.

Dėl krepšelio. Kokį mes turime tikslą? Ar tikslas šiandien švietimo sistemoje panaikinti krepšėlį kaip tokį, ar tikslas, kad švietimo sistema iš tikrųjų būtų prieinama arčiausiai gyvenantiems vaikams, kad jiniai būtų efektyvi, kad būtų iš tikrųjų išnaudojama infrastruktūra, mokytojų potencialas ir visa kita. Tikslą mes turime tokį, krepšeliai kaip tokie yra įvardyti. Mūsų programa labai aiški – atsisakymas šito modelio, bet mes tikrai turime ieškoti, negalime pagal vieną metodą... Mes ir kalbame netgi apie mokyklų įvairovę. Taip, programinė nuostata yra išlikusi, bet jeigu Vyriausybė pateiks ir bus įrodyta, kad kurios nors mokyklos gali būti finansuojamos pagal kitoki modelį, mes tikrai tą dalyką svarstysime.

PIRMININKĖ. Ačiū. Norite papildyti, ministre?

J. PETRAUSKIENĖ. Kaip ir buvo minėta, pagrindinis švietimo iššūkis šiandien yra kokybė. Tai skamba labai plačiai. Bet finansavimas yra instrumentas kokybei pateikti. Švietimas yra be galo sudėtinga, mišri sistema, todėl pertvarkant mokyklų veiklą, siekiant spręsti tuos iššūkius, su kuriais dabar susiduria bendrojo ugdymo sektorius, jeigu kalbame apie krepšėlį, apie netolygumus, ką rodo paskutiniai tyrimai, kad mokinių periferijoje ir mokinių mieste rezultatai ženkliai skiriasi, kad sistema yra labai didelė ir neefektyviai išnaudojama tiek infrastruktūra, tiek mokytojų visas potencialas, todėl krepšelis negali būti kaip vienintelis instrumentas ar krepšelio panaikinimas kaip vienintelis instrumentas sprendžiant švietimo finansavimo problemą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Gumuliauskas. Ruošiasi J. Olekas. Jo nematau, tai I. Šiaulienė.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Gerbiamasis Ministrė Pirmininke, iš tikrųjų maloniai nuteikia jūsų programos III skyrius, kur labai plačiai kalbama apie švietimą, kultūrą ir sportą. Tačiau yra tam tikrų neaiškumų. Beveik visą pastarąjį dešimtmetį mūsų švietimo politikoje buvo aiškiai proteguojami technologiniai mokslai, o humanitariniai, ypač lituanistiniai mokslai, liko lyg ir našlaitės vietoje. Jūsų programos III skyriaus 123 straipsnyje rašoma, kad švietimas turi padėti kurti tautinę tapatybę, todėl aš sunkiai įsivaizduočiau tos tapatybės kūrimą be deramo dėmesio lituanistiniams mokslams. Kokia jūsų nuomonė šiuo klausimu?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš galiu pacituoti programą, kad aiškiau būtų: „Įgyvendindami bendrojo ugdymo pertvarką laikysimės nuostatos, kad asmenybės brandai yra svarbi racionali visų ugdymo sričių – humanitarinio, socialinio, gamtamokslinio, meninio ugdymo pusiausvyra, siejama su aktualiais tikrovės kontekstais.“ Tai ir yra atsakymas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia I. Šiaulienė. Ruošiasi I. Degutienė.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Dėkoju, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis premjere, noriu pasidžiaugti, kad tikrai Vyriausybės programa vykusi, įtraukti ir mūsų siūlymai. Aš ypač džiaugiuosi, kad atsirado visas skyrius apie mūsų informacinės visuomenės plėtrą, gal aš būčiau kitaip tą skyrių šiandien pavadinusi, o klausimas būtų toks. Programos 247 punkte yra rašoma, kad „pasieksime, jog svarbiausi valdžios institucijų sprendimai būtų pagrįsti ne siauro, nebūtinai objektyvių asmenų rato nuomone, o nešališkai sudarytų mokslo ir tiriamųjų grupių rekomendacijomis, patikrintomis jų laisvais debatais“. Sakykite, ar šitas punktas neprieštaruoja priimtam jūsų sprendimui stabdyti socialinį modelį, nes tai buvo tikrai mokslo ir visų kitų grupių diskusijų, ir Seimo, ir dalies visuomenės diskusijų plačiausia pasekmė?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Tikrai ne. Ir aš galiu taip pat pabandyti pasakyti mokslo argumentus dėl socialinio modelio, įvertinimą. Kalbant apie tą įstatymų paketą, kuris turėjo įsigalioti ir buvo siūloma po pateikimo atidėti, aš galiu įvardyti problemas, kurios nebuvo išspręstos.

Motinystės draudimas išlieka brangus, visiškai nereformuotas. Nors motinystės ir tėvystės išmokos mokamos po nėštumo ir gimdymo atostogų iki vaikui sueis dveji metai, nėra draudimi-

nė rizika. Tokios išmokos kaip parama šeimai turėtų būti finansuojamos iš valstybės biudžeto ir besąlygiškai nenutrūkti vaikui sulaukus dvejų metų, nes nuo tos datos dalies šeimų padėtis nepagerėja. Pensijų reforma finansiniu požiūriu lieka nereformuota, nors pensijos mažos, o jų finansavimo galimybės nėra plečiamos. Būtinai pensijų finansavimas remiantis platesne mokesčių baze. Bazinės pensijos perkėlimas į valstybės biudžetą, o ir su tuo susijusi ir reikalinga mokesčių reforma nevykdoma. Socialinio draudimo ir valstybinių pensijų srityje, derinimo srityje, nieko nedaroma. Socialinio draudimo pensijų ir privačių sistemų konfliktas nesprendžiamas. Trečiosios pakopos pensijų sistema veikia kaip privilegija turtingiems žmonėms neturtingesnių mokesčių mokėtojų sąskaita.

Tai yra mokslininkų bendruomenės išsakyti argumentai, kuriais mes ir vadovavomės, siūlydami pusei metų atidėti ir tas mokslininkų išvardytas abejones panaikinti. Manau, kad tas socialinis dialogas, kurį jau šita paskirtoji Vyriausybė vykdo tiek su socialiniais partneriais profesinėmis sąjungomis, tiek ir su visomis verslo asocijuotomis struktūromis, leidžia man teigti, kad mes tikrai po pusės metų turėsime visiškai kitokį tiek socialinį modelį, tiek Darbo kodeksą, ir, padarę tuos darbus, kuriuos suplanavusi Vyriausybė, turėsime tikrą struktūrinę reformą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia I. Degutienė. Ruošiasi A. Armonaitė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas paskirtasis Ministras Pirmininke ir galbūt finansų ministras, iš tikrųjų galima tik pasidžiaugti paskaičius jūsų programą. Įrašyta tikrai daug gerų, reikalingų dalykų, bet atkreipiu dėmesį, ar tai būtų švietimo, ar sveikatos apsaugos, ar socialinė sritis, visur aiškiai matyti, kad siekiai labai teisingi, tačiau per visą programą aš taip ir nesupratau, iš kur jūs paimsite pinigų, nes turint tokius išsipareigojimus, kokie yra parašyti programoje, be abejo, iš karto kyla klausimas, iš kokių šaltinių Vyriausybė ketina finansuoti visas socialines surašytas programas sveikatos apsaugos, švietimo, kultūros, vidaus reikalų ir visose kitose srityse, kurioms reikia biudžeto pinigų.

Todėl kartu noriu paklausti finansų ministro, bet turbūt čia premjeras daugiau atsakys. Mes programoje pasigedome, visiškai nekalbama apie investicijų pritraukimą. Per tai – darbo vietos, per tai atlyginimai, jūsų visi išsipareigojimai. Jie yra tikrai daugiau deklaratyvūs, tačiau nekonkrečiai. Gal galėtumėte dabar sukonkretinti, kaip jūs tą darysite? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gal pradės finansų ministras, aš pabaigsiu.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų galiu patvirtinti, kad siekiai yra geri. Kadangi mes dirbame kaip komanda, tai reikės kartu nuspręsti ir susidėlioti aiškiai prioritetus dėl lėšų skirstymo.

Kitas dalykas yra, kaip premjeras ir minėjo, jog laukia labai rimta viešųjų finansų reforma. Aš turiu omenyje biudžeto reformą, kaip jis bus formuojamas keliant tikslus, aiškius tikslus asignavimų valdytojams ir reikalaujant rezultato. Tai vėlgi yra šaltinis, nes šiuo metu esame įsitikinę, jog galbūt ne visur, bet yra daug sričių, kur tos lėšos yra naudojamos neefektyviai, tai yra viena sritis. Kita sritis. Yra numatyta sisteminė mokestinė reforma. Tai vėlgi vienas iš valstybės išteklių, ir, be jokios abejonės, dėl ekonomikos plėtros skatinimo yra numatyta regioninė plėtra. Premjeras, sakė, papildys.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Pildau. Nuo 195 straipsnio. 195.1. Įtvirtinsime tiesioginių užsienio investicijų pritraukimą bei išlaikymą kaip valstybės prioritetą ir sieksime investicinės bei verslo aplinkos gerinimo srityje tapti konkurencingiausia šalimi regione, tęsime pradėtus darbus, kuriais siekiama į Lietuvą pritraukti tiesioginių užsienio investicijų. (*Balsai salėje*) Jeigu jums neįdomu, aš galiu necituoti. (*Balsai salėje*) Kaip, kada ir su kuo dar reikia, taip šitoje programoje sudėlioti?

Sieksime, kad kertiniais mokesčių politikos principais liktų aiškumas ir skaidrumas, keičiamų įstatymų pataisų įsigaliojimas bus nustatomas vadovaujantis dviejų (...) taisykle ir bus siekiama, kad pataisų įsigaliojimo terminas nebūtų trumpesnis kaip šeši mėnesiai nuo teisės akto pasiskelbimo. Stiprinsime pastangas pasauliniu mastu pristatyti Lietuvą ir atskirus jos regionus, savivaldybes kaip investicijoms draugišką šalį. Didelį dėmesį skirsime valstybės tarnybos veiklos kokybei, ypač tose srityse, kurios lemia investuotojų apsisprendimą pasirinkti Lietuvą savo verslo partneriais, ir t. t. Jeigu neklystu, šitas skyrius yra iš 15 punktų, labai konkrečių ir aiškių punktų. Tai jeigu mes nenorime girdėti, tai neišgirsime.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Armonaitė. Ruošiasi P. Gražulis.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Dėkoju. Premjere, jūsų programoje daugiau nei 120 kartų yra pakartotas žodis „darnus“ ar kažkoks žodis su šaknimi „darn“. Tačiau pačioje programoje tos darnos, man pasirodė, jog stinga. Ir aš turiu bendresnį klausimą – susidaro ispūdis, skaitant programą, kad jūsų Vyriausybei viskas bus prioritetas. Išeina taip, kad vietomis sau prieštaraujate. Viena vertus, pavyzdžiui, jūs planuojate mokestines lengvatas tiems, kas dirbs periferijoje, ir tuo pačiu metu kalbate apie konkurenciją ir panašiai. Kai kurių ankstesnių Vyriausybių patirtis byloja, kad aiškių prioritetų neturėjimas iš dalies lemia reformų nesėkmes ir pokyčių nebuvimą. Prašau atsakyti labai konkrečiai, koks jums asmeniškai vienas konkretus prioritetas yra svarbus? Mes jūsų programą tikrai skaitėme, neskaitykite mums jos, tiesiog atsakykite į klausimą. Ačiū.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Aš į klausimą galiu pasakyti: taip, visos sritys teisingai įvardintos, pažiūrėtume pagal problematiką, jos yra labai svarbios. Prioritetai – tai yra ketverių metų Vyriausybės veikla ir juos mes tiesiog išdėstysime savo Vyriausybės programos įgyvendinimo plane, kada, kuriais metais, kokiais terminais spręsimė. Aš galiu pasakyti, kas bus greičiausiai pradėta daryti ir kas bus mano, kaip Ministro Pirmininko, prioritetas – tai yra viešojo sektoriaus pertvarka.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia P. Gražulis. Ruošias V. Sinkevičius.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiamasis premjere, girdime, kad jūs per tris mėnesius paruošite Vyriausybės įgyvendinimo programą ir ten bus galima rasti daug konkretesnių dalykų. Bet rinkimų programoje buvo daug konkretesnių dalykų: štai kad ir valstybinis komercinis bankas. Ne paslaptis, kad daugelis šalių juos turi, štai ir Lenkija turi valstybinį komercinį banką, jis yra didžiausias, apie 40 tūkst. darbuotojų dirba ir į Lietuvą greičiausiai ateis. Štai net matome per langą „Statoilą“ – irgi valstybinė įmonė. Taip pat mane domintų kitas labai aktualus klausimas, tai yra vadinamieji privatūs fondai, antrosios pakopos fondai, į kuriuos dabar atskaitoma iš valstybės biudžeto ir iš „Sodros“. Ar vis dėlto atsakysite šios nuostatos, kad tie žmonės, kurie draudžiasi, tai jų asmeninis reikalas, jie gali senatvei kaupti įvairiais būdais, kodėl dabar valstybė turėtų prisidėti ir papildomai mokėti iš valstybės biudžeto tiems asmenims, kurie tiesiog privačiuose fonduose draudžiasi?

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Dėl pirmojo klausimo. Jūs tikrai rasite programoje nuostatą, kas sušiję, nėra įvardinta, kad tai turi būti valstybinis bankas. Mes kalbame apie verslo, smulkaus, vidinio verslo regionuose finansavimo galimybes, kurios galėtų būti sudaromos ar valstybinio kapitalo, ar mišraus kapitalo pagrindu. Finansų ministras papildys apie konkrečias įmones, kurios galėtų ir galės atlikti šitas funkcijas. Dėl antrosios pensijų kaupimo fondo pakopos, taip, mes tikrai sudarysime galimybę išgelbėti tuos žmones, kurie masiniu būdu, neanalizuodami pasekmių, tiesiog būriu pateko į šitą antrąją pensijų pakopą, tai mes jiems paaiškinsime, kokios yra pasekmės, kokios yra jų galimybės sukaupti tą pensiją, ir sudarysime galimybę sugrįžti atgal į „Sodrą“.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Sinkevičius. Ruošiasi... Atsiprašau, dar ministras nori papildyti. Prašom.

V. ŠAPOKA. Aš detalčiau, ar tai turėtų būti bankas. Pasaulyje yra įvairių formų, tai gali būti banko forma, tai gali būti fondo forma, kitos finansų institucijos forma. Šiuo atveju programoje yra numatyta paskirti vadinamąją skatinančiąją instituciją, čia turima omeny institucija prie Finansų ministerijos, reformuojant ją, ją sustiprinant, šiuo atveju didesnę dėmesį skiriant infrastruktūros plėtrai, aišku, pagrįstą kaštų ir naudos analize. Kitas dalykas, turime derinti, kaip premjeras ir minėjo, smulkaus ir vidutinio verslo plėtrą. Ir abi šios kryptys turi būti tarpusavyje koordinuojamos.

PIRMININKĖ. Ačiū paskirtajam finansų ministrui. Klausia V. Sinkevičius. Ruošiasi J. Olekas.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Aš nenoriu klausyti premjero, noriu klausyti socialinės apsaugos ir darbo ministro. Gerbiamas paskirtasis ministrė, norėčiau, kad pasidalintumėte savo išvalgomis dėl Darbo biržos pertvarkos. Ką jūs galvojate apie šią instituciją? Šiuo metu ji akivaizdžiai netenkina nei valstybės, nei gyventojų poreikių. Labai svarbus dalykas yra, žiūrint į ateitį, ir persikvalifikavimas, nes matome, kad progresas vyksta, greit dirbančių darbuotojų su kasos aparatais nebereikės, o netolimoje ateityje galbūt ir vairuotojų. Spręsimė labai

didelę nedarbo problemą, todėl norėčiau, kad pasidalintumėte savo išvalgomis apie Darbo biržą. Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Ši sritis turbūt peržengia socialinius klausimus ir tai yra ūkio klausimai ir švietimo klausimai, ypač jeigu kalbame apie perkvalifikavimą. Kalbant apie Darbo biržos perorganizavimą, turėtume mąstyti sistemiškai ir čia tikrai turėtume suremti pečius su Ūkio, Švietimo ir turbūt dar su Finansų ministerijomis, ir kartu surasti geriausius sprendimus. Kad Darbo biržos darbas netenkina daugelio sektorių, tai aš su tuo sutinku ir čia reikia sistemiskai veikti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia J. Olekas. Ruošiasi I. Šimonytė.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis premjere, noriu padėkoti už pristatyti programą, ypač testinumą gynybos srityje, man atrodo, čia tikrai gražus pavyzdys, kaip jau kuris laikas mes turime sutarimą, ir politinių partijų pasirašytą, ir kitus... Labai linkėčiau sėkmės ir jums, ir kolegai, paskirtajam krašto apsaugos ministrui. Man atrodo, teisingai ten žodžiai įrašyti apie jaunąją kartą, kad ne tik kariuomenės (...) jaunąją kartą ir (...) pilietinis patriotinis ugdymas. Čia jau žiūriu į švietimo ir mokslo ministrę, nes krašto gynybos srityje vienas iš kertinių klausimų yra apie mokytojų pasirengimą ugdyti jaunąją kartą. Šios kadencijos Krašto apsaugos ministerija išleido ir metodines rekomendacijas mokytojams, ir pilietinio patriotinio ugdymo vadovėlį, ir Karo akademija kartu su Edukologijos universitetu pradėjo rengti mokytojus. Tai aš tiesiog norėčiau klausyti švietimo ministrės, nes švietimo srityje tos dalies nėra, aš suprantu kaip integruotą programą, kuri yra visos Vyriausybės. Jeigu galėtumėte patvirtinti, kad čia mes turėsime gerą sąveiką, tikrai linkėčiau viską sėkmingai ir toliau įgyvendinti. Ačiū.

J. PETRAUSKIENĖ. Išties labai aktualus klausimas. Ir švietimas, ir krašto apsauga irgi turi rasti sąsają, apie tai ir yra ta darna, kuri daug kartų minima programoje. Švietimo dalyje skiriama daug dėmesio tautiškios savimonės, pilietiškumo ugdymui. Konkrečiai atkreipčiau dėmesį į 125 punktą, kur ugdoma asmenybė, kuri galėtų save sėkmingai realizuoti tiek besikeičiančioje visuomenėje, tiek prisidėti prie sėkmingos valstybės plėtros.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia I. Šimonytė. Ruošiasi S. Gentvilas.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai dėkoju. Ačiū už pristatymą. Kaip ir siūlė paskirtasis premjeras, viską skaičiau, kad suvokčiau, bet kažko nesuvokiau, matyt, esu negabi, tai galbūt man galės atsakyti jis pats arba finansų ministras. Valstiečių ir žaliųjų sąjungos programa dėl mokesčių buvo gana konkreti. Ką aš matau Vyriausybės programos projekte tuo pačiu klausimu? Vienaime punkte yra sakoma, kad bus analizuojama, kitame punkte yra sakoma, kad bus daroma. Taip pat yra sakoma, kad bazinė pensija bus perkeliama į valstybės biudžetą, neatsakant į klausimą, iš kurių bendrųjų mokesčių bus galima tuos išsipareigojimus vykdyti. Ministras ką tik užsiminė apie mokesčių reformą.

Vis dėlto aš norėčiau, kad būtų konkretesnis atsakymas į klausimą, ir manau, kad Lietuvos žmonės yra nusipelnę konkrečiau žinoti, o ne tik laukti priemonių plano, kokie mokesčių pakeitimai vis dėlto laukia? Aš tikrai neraguju jų daryti tuoj pat, kad jūs man negrąžintumėte klausimo apie 2008 metus, bet vis dėlto manau, kad atsakymas žmonėms apie tai, kas bus keičiama mokesčių srityje, yra labai svarbus atsakymas.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Yra keletas sričių, kuriose iš pradžių detalai įvertinsime situaciją ir tada labai konkrečiai numatysime. Bet viena iš sričių, kuri yra paminėta programoje, tai yra visų mokestinių lengvatų įvertinimas, ar iš tikrųjų buvo pasiekti tie tikslai, kai tos lengvatos buvo įvestos, tai yra, manau, labai svarbus dalykas.

Kitas dalykas – mokesčių, kurie taikomi darbuotojui ir darbdaviui, konsolidavimas. Taip pat ši kryptis yra išlaikyta. Detaliau vertinsime, kiek reikia palikti draudiminio elemento, kiek keliautų įmokų forma į socialinio draudimo sistemą ir kiek keliautų į valstybės biudžetą. Iš tikrųjų konkretaus atsakymo šiuo metu neturime, bet netrukus turėsime.

Kalbant apie kitus mokesčius, lygiai taip pat yra išlaikyta kryptis dėl akcizų didinimo kenksmingiems produktams. Manau, kad...

PIRMININKĖ. Ar, premjere, pildysite? Ačiū. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi J. Imbrasas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas paskirtasis premjere, gerbiamas paskirtasis susisiekimio ministras, kas penkioliktas euras Lietuvos ekonomikoje prasisuka per Klaipėdos uostą ir, man atrodo, žemdirbiams yra labai aktualu, kad jų produkcija pasiektų pasaulį pigiausia galima kaina per Klaipėdos uostą. Tuo tarpu žiūrėdami jūsų Vyriausybės programą mes matome, kad Šventosios uostui Žemės ūkio ministerijos dalyje skirta daugiau dėmesio negu Klaipėdos uostui, vidaus laivyba tampa prioritetu prieš Klaipėdos uostą pagal mastelį, kiek aprašyta. Nerentabilūs projektai, tokie kaip „Rail Baltica“, aprašomi kaip prioritetai.

Aš labai norėčiau paklausti jūsų, gerbiamas premjere, Klaipėdos žmonių, apie 60 tūkst. darbuotojų, susijusių su uostu, vardu ir paprašyti mus nuraminti, kad Klaipėdos uostas liks valstybės prioritetas, ir paklausti jūsų požiūrio į Klaipėdos uosto plėtrą visų pirma turint omeny išorinį uostą. Dėkui.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Tikrai galima nuraminti klaipėdiečius. Mes puikiai suvokiame, kokia yra Klaipėdos jūrų uosto įtaka mūsų šalies ekonomikai. Jūs paminėjote, kad ten prasisuka kas kelintas euras, aš manau, kad jis, investuotas į jūrų uostą, duoda kokią nors grąžą valstybei, galbūt neprasisuka. Vienareikšmiškai mes kalbame apie jūrų uosto plėtrą, gilinimą, apie naujų galimybių ir rinkų paiešką kalbant apie tranzitą per Lietuvą ir prekių eksportą per Klaipėdos jūrų uostą. Gal dar papildys ministras.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Tikrai užtikrinsiu, kad Klaipėdos uostui bus skiriamas deramas dėmesys. Gal kiek žodžių proporcija neatitinka tos svarbos, bet tikrai to nereikia. Pats penkerius metus praleidau uoste, pusė mano širdies liko Klaipėdoje, taigi tikrai užtikrinu, kad Klaipėdos uosto interesai ir Klaipėdos uosto klausimas bus labai rimtai vertinamas. Turime vienintelį uostą, kuris vienintelis iš Baltijos valstybių uostų dabar yra augantis uostas. Tikrai turime nemažai galimybių dar jį plėsti pritraukdami didesnius laivus, didesnius krovinius. Kaip premjeras ir paminėjo, pirmiausia gilinimas, išorinio uosto klausimą būtinai reikia vertinti. Dabar konkrečiai tiksliai neatsakysiu, reikia pamatyti skaičiavimus, bet tikrai uosto vadovybė gaus paramą, jei tie projektai bus rentabilūs, protingi ir išmintingi. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Turėtų klausti J. Imbrasas, nematau salėje. Žodį suteikiu Z. Jedinskiui. Ruošiasi V. Bakas.

Z. JEDINSKIJ (LLRA-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas bus skirtas užsienio reikalų ministrui gerbijamajam L. A. Linkevičiui. Gerbijamasis ministras, jūs vienintelis iš viso kabineto išlikote savo vietoje, todėl mano klausimas bus iš jūsų praeitos kadencijos darbų.

Prašom pasakyti. Didėjant įtampai tarp Rusijos ir JAV, Rusijos užsienio ministro S. Lavrovo susitikimai su J. Kerry'iu vis dažnėjo. Jūs, jeigu aš neklystu, nė karto nebuvote susitikęs su Rusijos užsienio reikalų ministru. Mano klausimas yra toks: ar jūs manote, kad mūsų santykiai su Rusija yra puikūs ir nėra įtampos? Ar jūs pats vengiate šitų susitikimų, gal su jumis nenorėjo susitikti arba jums yra uždrausta susitikinėti su Rusijos užsienio reikalų ministru? Ačiū.

L. A. LINKEVIČIUS (LSDPF). Ačiū už jūsų klausimą. Nei vengiu, nei uždrausta, tiesą sakant, buvau susitikęs, tik jau senokai, o kartais matomės kai kurių renginių metu, pasikalbame gal ne oficialiai. O dėl jūsų klausimo apie įtampą tai jūs visiškai teisus. Įtampa iš tikrųjų didžiulė. Šiandien Briuselyje NATO užsienio reikalų ministrų susitikime kaip tik specialiai tam skirtas klausimas ir vakare diskutuosime apie tai, todėl čia ne vien tik Lietuvos bėda, bet ir mūsų visų iššūkis ir, aišku, adekvačiai reaguosime.

Mes kontaktų nevengiame. Mes turime nuoseklią poziciją, ją deriname su savo sąjungininkais, partneriais. Taip ateityje ir darysime. Ji bus pagrįsta vertybėmis, principais ir tikimės, kad ir tos organizacijos, kurioms mes priklausome, lygiai taip pat nuosekliai elgsis. Nuo to priklauso ne tik dialogo prasmė, bet ir įtampos mažinimo galimybės, prie ko tikrai visomis išgalėmis prisidėsime tiek, kiek tai yra įmanoma.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Bakas. Ruošiasi P. Čimbaras.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mano klausimas būtų krašto apsaugos ir ūkio ministras. Iš tiesų mes labai stipriai pažengėme ir tęsiame savo tarptautinius įsipareigojimus

gynybos srityje, tačiau turime ir tam tikrų iššūkių, kalbant apie lėšų panaudojimą krašto apsaugos sistemoje, aš kalbu apie „auksinių“ šakučių, šaukštų skandalus. Taip pat tai, kad išryškėjo, kad yra labai daug subjektų, perkančių organizacijų krašto apsaugos sistemoje, tai taip pat didina rizikas, klaidų rizikas, nebūtinai piktnaudžiavimo. Aš noriu gerbiamojo ministro paklausti, kas, jūsų nuomone, padėtų užtikrinti lėšų panaudojimo skaidrumą, viešųjų pirkimų planavimą krašto apsaugos sistemoje?

O ūkio ministro norėčiau paklausti, kaip galima apsisaugoti, jūsų nuomone, nuo tokių atvejų, kai susikompromitavusios įmonės, tokios kaip „Nota Bene“, tiesiog pakišdamos akcininkus, įsteigdamos naujas įmones toliau dalyvauja mūsų svarbiuose viešuose pirkimuose? Kaip būtų galima apsisaugoti nuo tokių įmonių?

R. KAROBLIS. Labai ačiū už klausimą. Dėkoju ir šiam Seimui, ir ankstesniam, kuris patvirtino Lietuvos išipareigojimą pasiekti 2 % krašto apsaugos finansavimą 2018 metais. Tai yra ypač svarbus signalas. Aišku, tą reikėjo daryti anksčiau, bet tikrai mūsų situacija yra gera. Kita vertus, jeigu mes neužtikrinsime efektyvaus lėšų panaudojimo ir jeigu neužtikrinsime, sakykime, šaukštų deguto ar vieno šaukšto deguto, kuris buvo, kaip jūs ir sakėte, su „auksinių“ šakučių istorija, tai tikrai bus didelis smūgis krašto apsaugos sistemai. Klausimas, kaip visuomenė mumis pasitikės? Tikrai turėsime mažą pasitikėjimą. Todėl tikrai turime imtis visų priemonių, kad viešieji pirkimai, įsigijimai krašto apsaugos sistemos, kariuomenės ir kitų struktūrų, būtų skaidrūs ir nepažeidžiantys įstatymų.

Dėl konkrečių priemonių. Šiuo metu yra svarstomos priemonės, galimi variantai. Vakar žmonių buvo Vokietijoje. Pirmas dalykas, bandysime remtis kitų šalių praktika. Minėjau Vokietiją, galbūt Danija, estai neseniai yra įsivedę. Pirmiausia turime pasižiūrėti, kas darosi kitose šalyse. Toliau, savaime aišku, nuolatinis bendradarbiavimas ir papildomų saugiklių paieška dirbant kartu su Viešųjų pirkimų tarnyba.

Dėl konkrečių modelių nenorėčiau čia išipareigoti, bet, jeigu čia šnekame, vienas iš mechanizmų galėtų būti atskiros agentūros viešųjų pirkimų reforma krašto apsaugos sistemoje ir, sakykime, vienos atskiros agentūros steigimas, bet mes turime išnagrinėti visus minusus ir plusus. Tikrai galiu patvirtinti, kad prioritetai yra keli, savaime aišku, ir gynybiniai pajėgumai, ir kiti dalykai, bet turbūt pats skubiausias darbas, kuris bus, yra viešieji pirkimai ir įsigijimo sistema.

M. SINKEVIČIUS. Dėkoju už klausimą. Aš papildysiu kolegą. Iš tikrųjų jūs turbūt matėte ir mūsų Vyriausybės programoje, ir mano darbotvarkėje, jeigu turėsiu galimybę prisiekti ir pradėti darbą, nemažai laiko skiriama ir darbotvarkėje planuoju skirti dėmesį Viešųjų pirkimų direktyvos perkėlimui į nacionalinę teisę, kas, beje, ir vyksta, nes tai yra praėjusios ir besikeičiančios Vyriausybės pradėtas darbas. Didžioji darbo dalis šiuo metu tęsiama Seime. Neabejotinai jūs turbūt matėte ir programoje, apie tai buvo ne kartą kalbama viešai, kad skirsime didžiulį dėmesį viešųjų pirkimų politikos skaidrinimui. Nemaža dėmesio dalis bus skiriama ir vidaus sandoriams, apie kuriuos buvo kalbėta.

O kalbant apie tiekėjus arba rangovus, kurie patenka į vadinamuosius juoduosius sąrašus ir vėliau randa, sakykime, landas, sukūrę antrines, tretines dukterines įmones, vis tiek dalyvauti konkursuose, manau, kad šiuo atveju didžiausią kompetenciją turi Viešųjų pirkimų tarnyba ir Specialiųjų tyrimų tarnyba. Su šių dviejų institucijų pagalba mes, manau, pradėsime nuoseklų darbą, kuris užkirstų kelią ne tik apeiti per kitus sukurtus juridinius asmenis. Manau, kad reikia ryžtis į juoduosius sąrašus įtraukti ne tik juridinius asmenis, bet ir fizinius asmenis, kurie susiję su konkrečiomis istorijomis. Galbūt tai padėtų ateityje eliminuoti jų dalyvavimą ir galimus tolesnius neteisėtus ir neskaidrius pirkimus, bet, kaip ir sakiau, didžiausią kompetenciją šioje srityje turi Viešųjų pirkimų tarnyba ir Specialiųjų tyrimų tarnyba. Su šių institucijų pagalba, manau, suformuosime tinkamą politiką kartu su Seimo atitinkamais kuruojančiais komitetais. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia P. Čimbaras. Ruošiasi V. Juozapaitis.

P. ČIMBARAS (LSDPF). Labai ačiū. Tikrai smagu matyti naujus ministrus ir premjerą. Aišku, siekiai dideli, ir smagu, kad siekiai dideli. Ko gero, jeigu jūs per tą laikotarpį gal visko ir neįvykdysite, bet jeigu bent jau atsistosite teisinga linkme, aš tikrai jus visus pasveikinsiu. Smagu, kad

jūs ir apie bendruomenes, apie darbo vietas, apie atskirą gimstamumo programą kalbate, bet visoms tomis programoms reikia lėšų. Jūs patys puikiai žinote, kad mūsų vaistų kainos, ko gero, yra didžiausios, maisto kainos – didžiausios. Didžiulė pinigų suma iškeliauja pas kaimynus, pas lenkus. Ką jūs bandysite daryti – gal PVM mažinti? Aš programoje neišgirdau nieko. Tai yra didžiulės lėšos, kurios išvažiuoja iš Lietuvos. Ką jūs pasakysite?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Esame Europos Sąjungos valstybė ir tuo didžiuojamės. Yra laisvas paslaugų, kapitalo, prekių judėjimas. Tikrai mes nesiruošiamo pastatyti sienų ir tikrinti, kas perka ar įsiveža. Taip, dėl atskirų sektorių, ką paminėjote, turime iššūkį. Kalbant apie vaistus, šiandien yra tokia realybė, kad pagal receptą, kuris galioja Europos Sąjungos valstybėse, nuvažiavus į kaimyninę Lenkiją, 30, 50 ir 60 % vaistų kainos yra mažesnės dėl įvairių aplinkybių. Viena, dėl pačios šalies dydžio ir makroekonomikos lygio, kokią rinką gali pasiūlyti ir kokiomis kainomis iš tiekėjų perka.

Kalbant apie vaistus, vienas iš būdų mažinti kainas – padaryti kompensuojamųjų vaistų sistemos labai aiškia ir skaidrią metodiką. Mes ir pasisakome programoje apie tų posėdžių protokolų viešinimą, vaizdo, garso įrašų viešinimą. E. recepto vienas iš šalutinių tikslų – pasiekti, kad būtų aišku, kas, kaip ir kodėl, kokia apimtimi vaistus tiekia. Programoje yra numatytos galimybės ir svarstymas sujungti kaimynines valstybes į bendrą rinką. Jeigu mes sugebėtume kaip vienas vienetą kalbėti apie įsigijimus iš stambių gamintojų kartu su Lenkija, Latvija ar Skandinavijos valstybėmis, mes tikrai turėtume kitokią galimybę kalbėti ir apie kainų politiką.

Lygiai tas pats kalbant apie mūsų maisto produktų kainas. Aiškiai pasakyta, galbūt ne taip radikaliai, kaip buvo per rinkimų kampaniją. Vienas iš būdų yra decentralizacija prekybos centrų, nes, atsiradus naujam rinkos žaidėjui, buvo tiesiog sureaguota. Mažinimas prekybos centrų koncentracijos, kurią turime per didelę, daugiau negu 30 %, yra vienas iš būdų mažinti maisto produktų kainas šalyje. Toliau skatinti vadinamąją trumpąją maisto grandinę nuo gamintojo iki stalo, kad atsirastų smulkių tiekėjų, kurie galėtų ir gaminti, ir daryti tam tikrą perdirbimą, ir realizuoti. Tai taip pat bus konkurencijos sąlygomis galimybė kalbėti apie pagrindinių maisto produktų kainų sumažėjimą. Į kitoki valstybinį reguliavimą dėl PVM lengvatų mažinimo, na, mes skeptiškai žiūrime, nes tai nėra socialiai teisingas sprendimas, nes tuo naudojasi ir tie, kuriems reikia paramos, ir tie, kuriems paramos nereikia ir jie nenori jos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Juozapaitis. Ruošiasi A. Gelūnas.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Nueinančios Vyriausybės darbo metu kultūros srities finansavimo klausimais aš dažniausiai kreipdavausi ne į kultūros ministrą, o į finansų ministrą, kuris tradiciškai Lietuvoje ir būna vyriausias kultūros reikalų valdytojas, nes jeigu jis sako ne, tai ir visa kultūros sistema sako – nėra. Ar keisis šioje srityje kas nors, jūsų, kaip premjero, gerbiamas Skverneli, požiūris ir finansų, be jokios abejonės, ministro, ar vis dėlto jūs nuosekliai seksite savo pačių parašytą programą ir suteiksite pagaliau Kultūros ministerijai... visų kultūros sistemai skirtų asignavimų bent jau koordinatoriumi, turiu omenyje ir Europos Sąjungos lėšas, kurios ateina į Lietuvą per Aplinkos ministeriją, per Žemės ūkio ministeriją, per kitas ministerijas, o kultūros ministras su visa komanda man lieka žiūrovo vietoje ir stebi, kaip yra dalijami pinigai ir kaip parašoma, kad Lietuvoje su kultūra viskas gerai. Tai ar vis dėlto Kultūros ministerija įgaus tam tikrą svorį Vyriausybėje, ar vėl bus tokio pamestinuko vietoje, ar vėl reikės ją gelbėti ir saugoti nuo finansų ministro? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš turbūt pasikartosiu. Bent jau kol kas galiu daryti prielaidą, kad ši Vyriausybė darbuosis kaip komanda. Todėl negali būti vieno iš ministrų pasakymas ne, veto teisė, ir klausimas yra išsprendžiamas. Mes tikrai turime įgyvendinti programą. Jeigu pastebėjote, kultūrai yra tikrai skiriamas didelis dėmesys, ir tai ne vien susiję su ta tiesiogine funkcija. Mes kalbėjome apie hibridinio karo grėsmes, apie mūsų pilietiškumo ugdymą, apie atsparumą mūsų išorės poveikiams. Tai yra susiję klausimai.

Dabar dėl ko finansų ministrai dažnai sakydavo ne ir prašantysis neturėdavo kitokio argumento. Jeigu aš ateinu ir sakau, kad man reikia tiek milijonų ar šimtų tūkstančių eurų kam nors, tai finansų ministras mano, kad jums to nereikia. Todėl stovėdamas tribūnoje ir pasakiau, kad

mes privalome pereiti, ką Valstybės kontrolė jau daug metų deklaruoja, prie naujo biudžeto formavimo principo. Jeigu kultūros ministrė ateis ir pasakys, kad šitiems tikslams pasiekti mums reikia tokio finansavimo ir bus toks rezultatas pasiektas, išmatuojamas, tai kolegai pasakyti ne turbūt bus gerokai sunkiau. O pasakius taip, po metų pažiūrėti, ar tie rezultatai pasiekti. Tai geriausias argumentas. Aš noriu, kad nė viena sritis nebūtų pastumdėlio ar pamestinuko vietoje, taip pat ir kultūra.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Gelūnas. Ruošiasi D. Kaminskas.

A. GELŪNAS (LSF). Ačiū, pirmininke.

PIRMININKĖ. Dar minutėlę. Atsiprašau, finansų ministras norėtų papildyti.

V. ŠAPOKA. Iš tikrųjų nereikės gelbėti nuo manęs. Pajuokausiu, bet noriu truputį kitais žodžiais pasakyti tai, ką ir premjeras pasakė. Jeigu didelis dėmesys yra skirtas atskirčiai mažinti, taigi lygiai taip pat mes turime kalbėti ne vien tik apie atskirtį, apie pajamų nelygybę, bet mes turime kalbėti apie atskirtį ir kitose srityse, taip pat ir kultūros. Jeigu šiuo atveju žmonės pradeda jaustis nesaugūs ir balsuoti kojomis iš Lietuvos, aš manau, kad tikrai mes turime skirti deramą dėmesį visoms svarbioms sritims. Bet tai turime daryti efektyviai, turime kelti aiškius tikslus ir atsiskaityti už pasiektus rezultatus.

PIRMININKĖ. Ačiū paskirtajam finansų ministrui V. Šapokai. Dabar tikrai jau klausia A. Gelūnas. Ruošiasi D. Kaminskas.

A. GELŪNAS (LSF). Ačiū, pirmininke. Paskirtasis premjere, gerbiama kultūros ministre, mano klausimas taip pat iš kultūros srities. Labai įdėmiai perskaičiau visą kultūrai skirtą programos dalį. Ji nepaprastai plati ir iš tikrųjų sukelia labai didelių lūkesčių, nes daug kas išipareigota padaryti. Antrindamas I. Degutienei, irgi noriu pasakyti, kad tiesiog suabejojau, iš kur tiek pinigų, gal kartais rastas koks nors naftos gręžinys Lietuvoje, iš to bus finansuota? Vis dėlto linkiu sėkmės įgyvendinant.

Bet mano klausimas būtų apie patį programos pobūdį. Ji vadinama atvira ir įtrauki kultūros politika. Vis dėlto neradau beveik nė vieno sakinio, skirto Lietuvos tautinėms bendrijoms. Jeigu kalbame apie istorinius regionus, žinome, kad ne vien tik su baltų kultūra yra susijusi jų raida. Mes kalbame apie integravimą tos įvairovės ir tautinių bendrijų, gyvenančių Lietuvoje. Lietuva yra ratifikavusi Kultūrų raiškos įvairovės konvenciją. Mano klausimas būtų, ar tikrai šitai sričiai visiškai nebus skirta dėmesio, nes programoje neatsispindi, ar vis dėlto įgyvendinimo plane skirta dėmesį? Ačiū.

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Ačiū už klausimą. Arūnai Gelūnai, labai malonu, kad prisiminėte tautines mažumas. Prašau?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš pradėsiu. Manęs užklausė apie naftos gręžinį...

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Prašom, premjere.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). ...kuris buvo atrastas. Lietuvoje yra „naftos“ gręžinių, ir ne vienas. Aš galiu paminėti vien PVM klausimą, jeigu mes nesugebame jo susirinkti, – apie 1 mlrd. eurų. Aš galiu paminėti, kokia yra bendroji vidaus produkto dalis šešėlyje. Aš galiu paminėti viešuosius pirkimus, pripirktą brangią medicinos įrangą, kuri nėra net išpakuota, vien dėl to pirkti, kad reikia pirkti. Kalbėkime apie statybų sektorių, apie kitus viešuosius įsigijimus. Tai „naftos“ gręžinių yra daugiau, negu reikia. Reikia juos tik imti ir pradėti eksploatuoti valstybei, o ne šešėliui.

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Dabar aš norėčiau A. Gelūnui atsakyti į antrąjį klausimą dėl tautinių mažumų įtraukimo į kultūros sritį. Mūsų programos 168.6 punkte apie tai yra vienas sakinyss, tačiau norėjau paminėti, kad mūsų programos priemonių plane tikrai bus skiriama daugiau dėmesio ir tikrai šis klausimas užims irgi svarbią vietą mūsų visos programos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia D. Kaminskas. Ruošiasi A. Vinkus.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Gerbiamas premjere, gerbiamas sveikatos ministre, programoje nurodomas vienas iš tikslų, kad medikų darbo užmokestis taptų toks, kad sveikatos sistemos darbuotojai galėtų oriai gyventi. Tam reikia atitinkamo sistemos finansavimo. Šiuo metu yra ydinga praktika, nes kiekvienais metais iš valstybės biudžeto į Privalomojo sveikatos draudimo fondą skiriama suma nėra pakankamai nustatyta valstybės funkcijoms plėtoti. Praeitais metais buvo

skirta 14 mln., tuo tarpu išnaudota 131 mln. privalomojo sveikatos draudimo lėšų. Panaši situacija numatoma ir kitais metais. Sveikatos reikalų komitete buvo vienbalsiai balsuota už tai, kad reikia papildomai skirti 83 mln. papildomų lėšų numatant šaltinį – akcizus, skiriant didesnę lėšų dalį iš alkoholio ir tabako akcizo. Ar galime tikėtis, kad formuojant biudžetą bus atsižvelgta į Sveikatos reikalų komiteto pasiūlymą?

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Iš tikrųjų situacija jau ne pirmus metus yra bloga, kaip jūs ir minėjote. Tik tiek, kad mes turime turbūt ieškoti visų galimybių, ne tik biudžeto asignavimų, tuo pačiu metu peržiūrėti ir pačią sistemą, ten, kur mes galime rasti papildomų lėšų sutaupydami, neišleisdami, galų gale investuodami į profilaktiką. Turėtume turbūt bandyti visais įmanomais būdais įtikinti ir kolegas medikus, kad visi tie sutaupymai, kurie atsirastų sistemoje, jie ir atitektų medikams, apie kurių atlyginimus jūs šiandien ir minite. O svarstant Biudžeto įstatymą ir svarstant galimas lėšas, aš tikiuosi, kad ir finansų ministras atsižvelgs į šituos dalykus ir svarstys galimybę išlyginti vadinamąjį, sakykim, tikrai neteisingumą, neteisybę, kai valstybė yra prisiėmusi įsipareigojimus, tačiau tam neskiria papildomų asignavimų.

Kalbėdami apie akcizus, mes tikrai turime šiandien neišnaudotų galimybių turbūt ne tik sveikatos sistemoje, bet būtų, manau, labai socialiai irgi teisinga, jeigu dalis tų akcizų būtų investuojama į tai, kad išsaugotume žmonių sveikatą. Tada atsirastų sutaupymų pačios sveikatos srityje, kai mes turėtume mažiau sergančių ir tas lėšas galėtume naudoti tų pačių medikų atlyginimams.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Vinkus. Ruošiasi E. Pupinis.

A. VINKUS (LSDPF). Laba diena. Gerbiamas ministre, aš drįsiu paklausti jūsų klausimo. Pirmiausia linkiu jums didžiulės sėkmės ir džiaugiuosi jūsų tolerancija bendraujant su masinėmis informacijos priemonėmis. Išlaikykite tą taktą, neskubėkite priimti sprendimų. Toks mano, kaip 40 metų dirbusio medicinos srityje, palinkėjimas.

Klausimas. Gerbiamas Ministras Pirmininkas labai gražiai poniai N. Pumprickaitėi atsakė, atrodo, sekmadienio laidoje, kai buvo paklausta apie dirbtinį apvaisinimą, kad bus atsižvelgta į mokslininkų išvadas. Mudu abu, pone ministre, esame Kauno medicinos universiteto mokiniai ir buvę darbuotojai. Jūs turbūt tebesate arba jau nedirbsite. Profesorius generalinis direktorius ponas R. Jurkevičius ir Santariškių generalinis direktorius K. Strupas parašė dėl dirbtinio apvaisinimo. Jų yra labai trumpi penki punktai, kad naujas Pagalbinio apvaisinimo įstatymas pažeis pacientų teisę į efektyviausius gydymo metodus (jie prašė manęs tai paskelbti), užkirs kelią individualiai parinkti pagalbinio apvaisinimo būdą, užkirs galimybę atlikti genetinį vaisiaus ištyrimą nuo sunkių negalią sukeliančių ligų, kels grėsmę moters sveikatai dėl papildomos hormoninės stimuliacijos. Mes matėme ir per televiziją, kad jeigu kiekvieną kartą moteris turės leisti vaistus pati sau į pilvą ir tai kartoti po kiekvieno nepavykusio dirbtinio apvaisinimo, tai žinote pasekmes. Ir penktas – skatins nepageidaujamą medicininį turizmą ar net emigraciją iš šalies. Žinodamas jūsų toleranciją ir dėl savo apsisprendimų, kaip jūs reaguojate ir kaip jūs reaguosite į šitų dviejų generalinių direktorių, kurie kalba savo aukščiausio lygio specialistų vardu?..

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Pirmiausia, matyt, reikėtų pasakyti, kad šiuo atveju tai nėra sveikatos apsaugos ministro sprendimas. Dėl tų pataisų apsispręs parlamentas, kaip bus nuspręsta, mano, kaip ministro, prievolė bus vykdyti tokį sprendimą.

Dabar kalbant ir diskutuojant apie tuos dalykus, kuriuos jūs įvardinote, aš iš tikrųjų esu šalininkas susitarimo ir kompromiso paieškos, nes aš taip pat manau, kad gyvybė turi ir privalo būti ginama nuo pat jos pradėjimo. Koks būdas tai gyvybei apsaugoti yra pats geriausias, aš manau, čia ir yra diskusijų objektas, kaip mes galime užtikrinti tokį dalyką. Tuo pačiu metu šeimos turi turėti galimybę gauti visą prieinamą, mokslu pagrįstą pagalbą, kad joms būtų padedama susilaukti vaikų, ypač kalbant apie šeimas, kurios šiandien, kaip jūs ir minėjote, turi ieškoti tos pagalbos kitose šalyse. Aš visada esu kompromisų paieškos šalininkas, esu už tai, kad visuomenė kiek galima mažiau skaldytųsi, nes pykčio ir nesutarimų visuomenėje ir taip šiandien yra labai daug. Būdamas psichiatru stengiuosi išnaudoti savo profesines kompetencijas tam, kad pykčio ne tik šitoje srityje, bet apskritai ir visuomenėje, ir tarp politikų būtų kaip galima mažiau.

PIRMININKĖ. Ačiū. (*Balsai salėje*) Jūs norite papildyti? Įjunkite mikrofoną. Palaukite, minutę. Ponui A. Vinkui įjunkite dar papildyti.

A. VINKUS (*LSDPF*). Noriu paklausti. Gerbiamas ministre, ar jūs skaitėte šiandien „Delfyje“ pono A. Kubiliaus labai puikų straipsnį apie gailestingumą. (*Balsai salėje*) Po jūsų, pono A. Kubiliaus, po tokiu tvirtu geležiniu veidu kartais neįžiūrėdavau gailestingumo, bet šiandien labai džiaugiuosi, kad jūs apie jį šnekate. (*Plojimai*) Mes visi medicinoje žinome, kad *primum non nocere* – pirmiausia nepakenk, o gailestingumo, humanizmo mums trūksta.

PIRMININKĖ. Taip, ačiū.

A. VINKUS (*LSDPF*). Tai jūs paskaitykite gerai ir paskui abu pakomentuosime. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Priimame kaip jūsų pastabą ir palinkėjimą. Klausia E. Pupinis, ruošiasi G. Steponavičius.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Labiau norėčiau paklausti būsimos švietimo ministrės, kadangi premjero atsakymai gana aptakūs.

Ne paslaptis, kad turbūt visos Vyriausybės įgyvendindamos švietimo kokybės gerinimo klausimus sulaukia tam tikro neveiklumo. Suprantama, kad kiekvienai kokybei reikalingi finansai, ir taip pat suprantama, kad finansų daugiausia galima gauti pertvarkant pačią sistemą, nes tikėtis pinigų atplūdžio iš verslo gerinimo sąlygų, kurių dabar nesimato, arba kitų sričių, kad ir sumažinti vieną kitą etatą valstybės tarnyboje, to sulaukti neapsimoka. Todėl norėtusi išgirsti kelių konkrečių žingsnių, kaip jūs įgyvendinsite savo programą, susijusią su komplektu mokyklose, tai yra išlaikymu, finansavimu pagal komplektus, ne pagal krepšelį, taip pat mažakomplekčių mokyklų išlaikymu. Norėtusi konkrečių žingsnių, kaip jūs pertvarkysite pačią švietimo sistemą, gausite ekonominį efektą, gausite lėšų, kurias skirsite kokybei gerinti? Tikrai norėtusi konkrečių žingsnių, o ne bendrų pasamprotavimų.

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Švietimas yra tokia sritis, kur padarius žingsnius rezultatai pasimato po 10-ies, 15-os metų. Daugelio gerųjų šalių patirtis, mes dažnai švietimo srityje minime Suomiją, rodo, kad geri rezultatai yra pasiekiami, kai partijos, parlamentai, besikeičiančios Vyriausybės laikosi nuoseklios linijos, nuoseklios politikos švietimo srityje. Išties pati švietimo bendruomenė tikriausiai yra per kelis dešimtmečius išvargusi nuo nuolatinių reformų, nuo nuolatinių pertvarkų. Nesutikčiau, kad vienintelis kelias į kokybę yra finansai.

Ko tikrai labai trūksta? Tai labai trūksta labai aiškos krypties ir vizijos. Tikrai turime daug dokumentų, yra įvairių strategijų, bet išties kas gali labai aiškiai ir konkrečiai pasakyti, ko mes tikimės iš švietimo visose jo grandyse, tiek bendrajame ugdyme, tiek profesiniame rengime, tiek aukštajame moksle, tiek moksliniuose tyrimuose. Tai rezultatų įvardijimas, bendros krypties įvardijimas yra tikrai labai svarbus žingsnis. O finansinė sistema turėtų būti pertvarkyta taip, kad tą kryptį būtų galima efektyviausiu būdu, kokybiškiausiu būdu pasiekti. Kaip ir daugelyje viešųjų sričių, švietimo srityje neefektyvumo, fragmentacijos, veiklos dubliavimosi, taip pat menkos integracijos su švietimo, socialinės apsaugos ir kitomis politikomis tikrai yra ir tikrai ieškosime, kaip tą sutelktumą didinti ieškant finansų pirmiausia pačioje sistemoje.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ruošiasi... Atsiprašau, klausia G. Steponavičius, o ruošiasi J. Imbrasas, matau, atvykęs.

G. STEPONAVIČIUS (*LSF*). Labai ačiū. Gerbiamasis premjere ir paskirtoji švietimo ir mokslo ministre, mano klausimas iš dviejų dalių.

Pirma, visuotinėje programoje jūs irgi tą akcentuojate, pripažįstate, kad žalingų įpročių vienas efektyviausių būdų vaikams, prevencijos būdų, yra kuo platesnės galimybės įvairioms prasmingoms veikloms po pamokų. Apie tai programoje jūs beveik nekalbate, užsimenate tikrai 128.1 punkte, po tuo pačiu krepšelio kurpalio minute ir neformalųjį švietimą, ko atsisakysite. O iš tiesų antri metai galioja 15 eurų vienam vaikui popamokinei veiklai krepšelis, šiuo metu maždaug 70 tūkst. vaikų yra finansuojama pagal šį modelį. Tai ar bus tęsiamas šitas visų gana gerai vertinamas finansavimas, vaikų įtraukimo didinimas?

Ir mano antras klausimas. Gerbiamoji ministre ir premjere, prašau pasakyti, kaip bus su aukštųjų mokyklų tinklo konsolidavimu, aiškiai? Ar jūs turėsite pakankamai tam ryžto?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ryžto mes tikrai turėsime viskam, taip pat ir konsolidavimui. Mes kalbame apie aukštojo mokslo kokybę, tikslą, kokio mes norime, o keliu, kaip pasiekti, tai yra vienas iš kelių, kur mes privalėsime tai daryti – skatinti šio tinklo optimizavimą. Vienareikšmiškai. Tikrai turėsime ryžto. Tam mes ir atėjome arba bandome tapti Vyriausybe ir prisiekti.

Dėl krepšelių popamokinei veiklai. Taip, labai gražus ir teisingas postūmis 15 eurų man, galbūt kolegai, dar kam nors. Bet ką daryti tėvams, kurie tuos 15 eurų gauna, bet neturi 50 arba 40 eurų pagrindinės įmokos, reikalingos būreliui finansuoti? Taip, aš gaunu 15 papildomai, bet jie prisideda prie būrelio kainos, kurią aš turiu pats finansuoti. Faktiškai mes turime iš tiesų spręsti apskritai apie gebėjimą ir pajamų didinimą tėvams, kurie galėtų leisti vaikus nesilaikydami vien tik 15 eurų.

Dėl alternatyvų. Taip, yra alternatyva – perėjimas prie kitokio apmokėjimo ir mokytojų potencialo išnaudojimo visą darbo dieną, tarp jų galimybė taip pat organizuoti fakultatyvus, būrelius, kas susiję su jų tiesiogine profesija ir įsigytu išsilavinimu. (*Balsas salėje: „Papildyti.“*)

PIRMININKĖ. Klausia J. Imbrasas.

J. IMBRASAS (TTF). Dėkoju. Aš norėjau klausimą pateikti žemės ūkio ministrui gerbiamajam B. Markauskui.

Gerbiamas ministre, yra žinoma, kad Lietuvoje smulkių ir vidutinių ūkių yra 137 tūkst., stambiųjų ūkių yra apie 2 tūkst., proporcija labai įdomi. Vidutinis ūkis nuo 15 iki 20 hektarų, smulkių ir vidutinių. Ar galėtumėte įvardinti du žingsnius, kaip keisti situaciją, kad smulkieji, vidutiniai ūkiai pradėtų atsigauti? Bent paminėkite, kaip bus naudojamos Europos lėšos kaimui? Ir žemės ūkio produktų kainodara? Dėkui už atsakymą.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Labai ačiū. Aišku, skaičiai nėra tokie, šiandien neturime 120 tūkst. smulkių ūkių, tai yra deklaruojantys, kurie deklaruoja pasėlius, bet, aišku, iš jų yra nemažai tokių, kurie neužsiima žemės ūkio gamyba.

Iš principo jūs esate teisus. Šiandien diferenciacija kaime ir žemės ūkyje yra tikrai didžiulė, yra labai stambūs ūkiai ir yra labai smulkūs. Mes praeitą savaitę su visu Kaimo reikalų komitetu buvome Agrarinės ekonomikos institute, kur mokslininkai pristatė viziją kaimo ir žemės ūkio iki 2030 metų. Ir išvada tikrai, kalbant apie šiandieninę situaciją, yra labai negatyvi, kad į žemės ūkį yra investuota 23 mlrd. eurų, o norimo efekto nėra gauta. Ta diferenciacija yra labai didžiulė. Mes kalbėdami apie mūsų Vyriausybės programą ir kartu su Kaimo reikalų komitetu tikrai planuojame, kad tiek Europos Sąjungos tiesioginės išmokos ir struktūrinė parama, tiek nacionalinė parama pirmiausia bus orientuota į smulkesnius. Bet per kooperaciją, per žemės ūkio gamybą, bet ne kaip socialinė išmoka.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia R. Šarknickas, ruošiasi J. Sabatauskas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Klausimas būtų socialinių reikalų ir darbo ministrui. Norėjau paklausti, kaip ketinate tobulinti įvaikinimo, globos procesą, kuris užtrunka kone metus? Ir giminingas klausimas būtų. Kai našlaičiai išeina iš globos namų, jie gauna 2 tūkst. eurų ir per dvejus metus turi išleisti tą sumą. Ar nemanote, kad tas laiko tarpas turėtų būti ilgesnis, nes dalis vaikų nori taupyti būstui tuos pinigus? Dėkoju.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Tikrai dėl vaiko globos pertvarkos yra nemažai sunkumų, bet jie yra ne tik instituciniai, jie yra ir bendruomeniniai. Tiesiog ką mes matome? Kad bendruomenės, šeimos (daugelis) nėra šiuo metu pasiruošusios priimti vaikų, trūksta tokio pozityvaus skatinimo ir palaikymo, kad daugiau atsirastų globėjų, šeimų, kurios galėtų įvaikinti. Taigi čia yra tam tikri ir instituciniai dalykai, kaip padėti savivaldybėms reorganizuoti tuos namus, kad jie ne tik taptų mažesniais instituciniais namais, bet kad iš tiesų būtų tokios šeimos sąlygos, ir labai pagelbėti bendruomenėms ir šeimoms, kad jos imtųsi drąsos paimiti vaiką į savo namus. Ir čia yra daug dalykų, kuriuos reikia suderinti ir užtikrinti, kad taip būtų.

Dėl pajamų. Yra problema turbūt ne tik vaiko pajamos, jau suaugusio žmogaus, kuris išeina į suaugusiųjų gyvenimą, problema yra apskritai, kad tas vaikas, tas suaugęs jaunuolis, neturi jokio socialinės pagalbos tinklo. Kaip jam padėti, kad jisai tuos 2 tūkst. eurų neišleistų bet kam – mašinų pirkimui ir taip toliau, bet imtųsi... turėtų bendruomenę arba tam tikrą socialinį tinklą, į

kurį galėdamas remtis galėtų ir studijas baigti, ir įsidarbinti, savarankiškai funkcionuoti. Šitą labai reikia sustiprinti. Tiesiog po globos (mes iš praktinės patirties) daugybė vaikų yra neparengti gyvenimui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia J. Sabatauskas. Ruošiasi kolega D. Kreivys.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis Ministre Pirmininke, paskirtasis Ministre Pirmininke, kadangi nėra teisingumo ministro, klausiu jūsų. Vyriausybės programoje vis dėlto dar lieka tokia deklaracija kaip ypatingojo prokuroro įvedimas. Na, tokia lyg ir išlyga numatyta, kad tą funkciją turėtų atlikti Organizuoto nusikalstamumo departamentas. Bet, kaip žinote, ypatingo prokuroro institucija yra įvedama tose valstybėse, kur prokuroras, generalinis prokuroras, yra vykdomosios valdžios dalis, t. y. pats sutampa su teisingumo ministro pareigomis arba yra ministro pavaduotojas, arba tiesiogiai pavaldus. Mūsų prokuratūra niekaip nepavaldi vykdomajai valdžiai ir šiuo atveju tirti korupcines bylas gali laisvai, nes Konstitucijoje jos yra aiškiai atskirtos. Kaip jūs manote, ar iš tikrųjų verkiant reikia tokios institucijos? Ačiū.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Na, dėl verkimo ar neverkimo. Iš esmės tai nėra galbūt tapatu ypatingojo prokuroro statusas, kuris galbūt įsivaizduojamas dalies visuomenės, kad renkamas iš visuomenės žmogus įgauna papildomas labai svarbias teises tirti rezonansines bylas. Čia, matyt, mūsų siūlymas yra gana kompromisinis. Taip, mes tikrai matome politinės korupcijos bylas, stambias korupcijos bylas, kai prokurorai labai dažnai pritrūksta ryžto ir valios, nors teisiškai, kaip jūs sakote, tai nėra vykdomosios valdžios dalis, teisiškai nepriklausomas, bet šiandien faktą turime šiek tiek kitokį. Atskiroms byloms palikti generaliniam prokurorui diskrecijos teisę suteikti tą bylą tiriančiam arba tyrimą kontroliuojančiam, koordinuojančiam prokurorui ypatingą statusą, šiek tiek apsaugantį socialiai, šiek tiek apsaugantį procesiškai. Pabaigęs bylą jis vėl grįžta į tą patį statutą, kurį turėjo.

Mes turime šiandien kitokių pavyzdžių, kai prokurorai, Generalinės prokuratūros prokurorai, principingai elgiasi atskirose ikiteisminėse, rezonansinėse bylose. Sakysim, pasibaigus kadencijai patiria tam tikrą dilemą, ar jo principingumas dabar nedaro įtakos galimybei toliau tęsti tarnybą, tęsti karjerą prokuratūroje. Todėl aš manau, kad tai tikrai gana kompromisinis mechanizmas, kuris leistų taisant tik Prokuratūros įstatymą kitokį statusą ir nepriklausomumą suteikti prokurorui.

O iš esmės mes turėsime grįžti prie prokurorų savivaldos, prie skaidrių, aiškiai įvardytų prokurorų atrankos principų ir tikro nepriklausomumo. Mes šiandien turbūt puikiai visi suvokiame, ką reiškia institucija, kuri yra finansuojama iš biudžeto, ir nuo biudžetinio finansavimo skyrimo arba neskyrimo išsauganti savo priklausomumą arba ne. Tai tinka kiekvienam – tiek Generalinei prokuratūrai, tiek ir ikiteisminio tyrimo visiems subjektams, kaip jų nepriklausomumas gali būti „redaguojamas“.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia D. Kreivys. Ruošiasi E. Gentvilas.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Turiu porą trumpų klausimų premjerui. Premjere, Vyriausybės programa yra strateginis šalies dokumentas, kurį perskaitę turėtume aiškiai suprasti, kuria kryptimi mūsų šalis vystysis ir ką planuojame konkrečiai pasiekti. Dokumente neradau, tačiau gal jūs galite pasakyti, ar po ketverių metų jau būsime sinchronizavęsi su Vakarų Europos elektros tinklais, ar tebebūsime likę rusiškoje BRELL sistemoje? Tai vienas klausimas.

Antras yra apie šalies ekonomiką. Šalies ekonomika šiandien yra, mano galva, nepatenkinamos būklės, nes jeigu atmestume Europos Sąjungos lėšų investicijas, ji faktiškai neaugtų arba netgi būtų ištikta recesijos. Iš pateikto Vyriausybės dokumento nesupratau, kokie bus tie pagrindiniai žirgai, trauksiantys ekonomiką iš dabartinės būklės. Gal jūs juos galėtumėte įvardyti? Gal aš ko nors nesupratau.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Dėl elektros tinklų. Aš tikrai negaliu pasakyti, kad po ketverių metų mes jau būsime atsiskyrę nuo Rusijos vadinamosios dispečerinės tinklo ir būsime sinchronizavę į Europos kontinentinį tinklą, bet kad šitas projektas bus pradėtas – tai faktas. Ir mes turime ambiciją, kad jis būtų Vyriausybės kadencijos laikotarpiu ir pabaigtas. Jūs puikiai suvokiate technines,

finansines galimybes, kurios tikrai objektyviai gali lemti terminus, bet tai yra programoje labai aiškiai pasakyta ir įtvirtinta kaip prioritetas.

Dėl ekonomikos. Mes vėlgi galime svarstyti, skaityti, turėti nuomonę, ar yra recesija, ar visgi dar yra augimas, galbūt ne toks optimistinis augimas, kaip buvo prognozuota, bet šiandien pasakyti, kad ekonomika eina į recesiją, tikrai negalime. Kokie arkliai arba kokie žirgai galėtų būti, taip, tai programoje labai aiškiai pasakyta. Mes turime suvokti, tai mūsų galimybės plėsti ir didinti eksportą kaip viena iš sąlygų. Investicijų pritraukimas, ne vien tų minkštųjų investicijų, kai investuotojas ateina ir, priklausomai nuo investicinės aplinkos, gali išeiti. Mes turime skatinti gamybinių investicijų pritraukimą, ilgalaikių investicijų, kurios ir kurtų darbo vietas, ir duotų pajamas, generuotų į biudžetą.

Mes kalbame apie inovacijas, mes kalbame apie sumanią specializaciją, mes kalbame, labai aiškiai pasakyta, apie talentų galiausiai pritraukimo tam tikrą banką ar agentūrą. Skatinsime mūsų žmones, kurie verslą daro, kurie dirba užsienyje, grįžti ir tiesiog čia investuoti. Tai yra regionų atsigavimo klausimai, kurie ne kartą ir šioje tribūnoje buvo minėti. Problemų sprendimas dėl gamybinių pastatų. Mes pasisakome labai aiškiai už procedūrų sutrumpinimą, kad, kalbant apie gamybines patalpas, sandėliavimo patalpas, procedūros galėtų būti gerokai trumpesnės. Ir aplinkos poveikio vertinimo, ir prisijungimo prie tinklų, ir taip toliau. Na, yra priemonės, kurios, atrodo, aiškiai įvardytos, segmentiškos per visą programą, kaip mes galėtume skatinti mūsų ekonomiką. Tų žirgų kuo daugiau bus, mes tikrai stengsimės jų laikyti, kad jie į priekį judėtų ne vien arklio jėga.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir paskutinis klausia E. Gentvilas, nes jau pusantros valandos dirbame atsakydami į klausimus. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Smagu, 43-uoju užsirašius vis tiek lieka laiko. Noriu duoti premjerui pailsėti. Jeigu galima, po vieną trumpą klausimą dviem paskirtiesiems ministrams. Ponui B. Markauskui. Kada planuojate, kad bus baigtas restitucijos procesas kaimuose ir miestuose? Tai yra žemės grąžinimas buvusiems savininkams. Jūs žinote, ten nedideli procentai liko, bet nė viena Vyriausybė nesugeba to įveikti.

Ir paskirtajam aplinkos ministrui. Jūsų kompetencija yra ir bus prievolė ar atsakomybė skelbti skalūninių dujų paieškos konkursą, kur tie du Žygaičių broliai gąsdino K. Trečioką ir kitus buvusius ministrus. Jie nesiryžo. Koks jūsų santykis su Žygaičiais, su skalūnų dujomis ir su siekiu pritraukti į Lietuvą „Chevroną“ ar panašias pasaulinio garso kompanijas?

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Reikia pripažinti, kad sąmoningai netraukėme į Vyriausybės programą klausimo dėl žemės reformos užbaigimo, nes, ko gero, gėda turėtų būti visiems – iki mūsų buvusioms Vyriausybėms, kad tas klausimas visada buvo traukiamas į programą, visada buvo numatyti terminai, bet reforma nebuvo užbaigta. Taip, iš tikrųjų likę nedaug ir tokios skaudžiausios vietos, aišku, Vilnius ir Palanga. Aš labai džiaugiuosi, kad visai netyčia, bet radau viceministrą, kuris kuruos Nacionalinę žemės tarnybą, ir jis man maždaug per pusę valandos išaiškino, kaip viskas turėtų būti ir kaip viską užbaigti. Tai aš labai tikiuosi, kad taip ir atsitiks, nes šiandien reikia pripažinti, kad Nacionalinė žemės tarnyba ir žemės tarnybos rajonuose yra vienas labiausiai užleistų barų Žemės ūkio ministerijos valdymo srityje. Tai aš manau, kad sutvarkę tą reformą tikrai galėtume užbaigti gana greitu laiku. Bet programoje mes sąmoningai to neįvardijome, tos datos.

PIRMININKĖ. Ir paskirtasis aplinkos ministras K. Navickas.

K. NAVICKAS. Santykio su Žygaičiais aš neturiu jokio, tų žmonių nepažįstu ir su jais neteko bendrauti, nebent atskirais. Kokia buvo pozicija dėl skalūnų dujų tada, kai buvo „Chevronas“, kokio buvo aplinkosauginių organizacijų pozicija? Tokia, kad mes tada neturėjome įstatyminių saugiklių dėl technologinių vandenių ir technologinių procesų reglamentavimo. Investuotojas tuo metu išėjo tada, kai tie reglamentai atsirado. Ir šiuo atveju aš nežinau, ar yra baigtas žemės gelmių, ypač dėl molio skalūnų, įstatyminis reglamentavimas, bet jeigu jis yra ir tie saugikliai bus, tai nėra jokių problemų skelbti konkursą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Laikas, skirtas atsakyti į klausimus, baigėsi. Dėkojame paskirtiesiems ministrams ir paskirtajam Ministrui Pirmininkui. Dabar jūsų laukia susitikimai frakcijose ir komitetuose. Linkime sėkmingų diskusijų ir atsakymų.

O mes, gerbiamieji Seimo nariai, tęsiame savo darbotvarkės svarstomus klausimus. Posėdis vyksta toliau.

12.03 val.

Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 3, 10, 12 straipsnių ir trečiojo skirsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4791(2) (svarstymas)

Skelbiu darbotvarkės 1-3a klausimą – Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 3, 10, 12 straipsnių ir trečiojo skirsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4791(2). Pranešėjas – Biudžeto ir finansų komiteto atstovas A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo Biudžeto ir finansų komitetas bendru sutarimu pritarė minėtam projektui ir siūlo pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKĖ. Ačiū. Papildomo Audito komiteto pirmininkė I. Šimonytė. Prašome pateikti išvadą.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Audito komitetas svarstė minimą įstatymo projektą. Kadangi tai buvo biudžeto paketo sudėtinė dalis, tai mūsų komiteto sprendimas buvo siūlyti pagrindiniam komitetui šį įstatymo projektą gražinti iniciatoriams tobulinti atsižvelgiant į naujos Vyriausybės programą ir Teisės departamento pasiūlymus. Balsavimo rezultatai: bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu V. Bukauską pateikti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą. Jo nematau. Kas galėtų pateikti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą. Gal P. Urbšys? Išvada jums tuoj bus paduota.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas apsvaistė šiuos siūlymus ir pritarė bendru sutarimu: iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms, siūlyti pagrindiniam komitetui įstatymo projektą tobulinti atsižvelgiant į Seimo nario A. Strelčiūno pasiūlymus ir Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir pasiūlymus, kuriems pritarė Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Noriu pakviesti pagrindinio komiteto pranešėją A. Palionį į tribūną. Svarstysime Seimo narių pateiktus pasiūlymus, nes dalyvauti diskusijoje niekas neužsirašė. Prašom. A. Strelčiūno pasiūlymas. Minutėlę, A. Strelčiūnui bus suteiktas žodis.

A. STRELČIŪNAS (TS-LKDF). Sveiki. Gerbiamieji Seimo nariai, norėčiau pateikti pasiūlymą dėl metodikos ir atkreipti dėmesį. Remiantis 2015 metų Vilniaus miesto ataskaita, į Vilniaus miestą atvyksta 980 tūkst. svečių. Jie naudoja infrastruktūrą, todėl ir siūlau numatyti specialią dotaciją tikslinei infrastruktūrai.

PIRMININKĖ. Prašome, komiteto išvada.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Komiteto išvada yra nepritari, nes dabartinės Metodikos įstatymo nuostatos suteikia galimybę didėti savivaldos pajamoms, tai viena, kad augant ekonomikai GPM dalis savivaldai, palyginti su praėjusiais metais, nemažėjo, panaikintas pajamų augimo ribojimas, kuris buvo leidžiamas augti tik iki 21 %. Po 2015 metų Konstitucinio Teismo nutarimo buvo pakeistas Metodikos įstatymas ir Vilnius pradėjo gauti papildomas pajamas, skiriamas savivaldybių išlaidų struktūrų skirtumams išlyginti. Tokie Metodikos įstatymo pakeitimai ženkliai padidino ir Vilniaus miesto savivaldybės pajamas. Kaip pavyzdys – 2016 metais prognozuojamos pajamos, palyginti su 2015 metais, yra 41,6 mln. eurų didesnės, nei buvo 2015 metais. Komitetas nepritarė.

PIRMININKĖ. Komitetas nepritarė, taip pat nepritarė pastabai Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Jos yra identiškos.

PIRMININKĖ. Identiškos. Gerbiamieji Seimo nariai, reikia balsuoti dėl Seimo nario A. Strelčiūno pasiūlymo. Motyvai – už, motyvai – prieš. Motyvai už – A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Išties Vilnius vis dėlto yra administracinė sostinė, tai yra Lietuvos vizitinė kortelė. Kaip žinia, kad ir gauna Vilnius daugiau gyventojų pajamų, tačiau pasikeitus tai metodikai tai yra nepakankamos lėšos, kad būtų sutvarkyta Vilniaus infrastruktūra, nes daugelis lėšų dėl buvusio išskolinimo, kuris tęsiasi jau nuo buvusio mero R. Pakso laikų, kada Vilnius buvo praskolintas ir tos skolos nuolatos didėjo, nukeliauja būtent aptarnauti Vilniaus skoloms. Aš palaikyčiau šią pataisą, aš manau, kad šaltinį galima rasti, gerbiami kolegos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš tikrai nesu prieš, kad Vilniui būtų daugiau, bet aš esu už, kad ir regionams būtų daugiau, kadangi, palyginus infrastruktūrą, kokia yra miestuose ir kokia yra regionuose, tikrai nepalyginami dalykai, bet ir ten gyvena žmonės. Tai iš tikrųjų galvoji kur kas plačiau, kad galbūt ir svarstant biudžetą būtų teisingiau persvarstomas Kelių fondas, nes tikrai daug žmonių važinėja į namus nepravažiuojamais keliais. Ir vėl mes kalbame apie tai, kad reikia kažką kompensuoti. Iš tikrųjų galime pradėti skaičiuoti, kad kompensuoti reikia ir Aukštaitijos regionui, kad ten važiuoja visi prie ežerų, ir t. t. Manychiau, reikėtų susikoncentruoti apskritai – infrastruktūrai daugiau skirti lėšų, perskirstant lėšas, kur centralizuotai naudojami dideliems projektams, į regioninius. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kartu primenu, kad Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas teikė tokį pasiūlymą, kuriam pagrindinis komitetas nepritarė.

Gerbiamieji kolegos, kviečiu balsuoti, kas už Seimo nario A. Strelčiūno ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto teiktą pasiūlymą?

Už pasiūlymą balsavo 29 Seimo nariai, prieš – 44, susilaikė 26. Pasiūlymui nepritarta. Prašom pristatyti kitą pasiūlymą. Seimo nariai G. Steponavičius ir K. Glaveckas. Kuris pristatote? G. Steponavičius. Prašom.

G. STEPONAVIČIUS (*LSF*). Labai ačiū. Mes siūlome, jei apie tą pasiūlymą tiksliai supratau, kurį dabar reikia pristatyti, skaičiuoti atskaitymus pagal biudžeto metodiką, remiantis ne registro duomenimis, bet remiantis Statistikos departamento teikiamais duomenimis. Tai, mūsų manymu, būtų tikslesnis ir teisingesnis būdas skaičiuoti gyventojus ir pagal tai pamatyti tam tikras dotacijas savivaldybėms. Toks yra mūsų siūlymas ir prašome pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Komiteto nuomonė.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Komiteto nuomonė yra nepritarti. Visų pirma noriu atkreipti dėmesį, kad teikiamas pasiūlymas yra dėl 9 straipsnio, o šis įstatymo projektas kalba tik apie 8 ir 10 straipsnius. Šis pasiūlymas turėtų būti teikiamas atskiru įstatymo projektu. Komitetas vis tiek svarstė šitą pasiūlymą ir komiteto išvada – savivaldybės gyventojų skaičius, taip pat Metodikos įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 3, 4 ir 5 punktuose nurodyti rodikliai šiuo metu nustatomi pagal einamųjų biudžetinių metų sausio 1 dieną gyvenamąją vietą deklaravusių asmenų ir neturinčių gyvenamosios vietos asmenų apskaitos duomenis, paskelbtus Lietuvos Respublikos gyventojų registro tvarkymo interneto svetainėje.

Tokių rodiklių naudojimą numatė Lietuvos Respublikos Seimas, 2013 metais priimdamas Metodikos įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymą. Atkreipiame dėmesį, kad kartu buvo priimti ir atitinkami Lietuvos Respublikos tarnybos įstatymo 2 priedo papildymo, Lietuvos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo priedėlio papildymai, Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 10 straipsnio pakeitimai, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo pakeitimai, kuriuose savivaldybės gyventojų skaičius taip pat nustatomas vadovaujantis gyventojų registro tarnybos skelbiamais gyvenamąją vietą deklaravusių ir neturinčių gyvenamosios vietos asmenų apskaitos duomenimis. Tokie įstatymų pakeitimai užtikrina vienodą teisės aktų taikymą, nustatant savivaldybės gyventojų skaičių.

Pažymėtina, kad šių įstatymų pakeitimą inicijavo Lietuvos Respublikos Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, įstatymų projektus rengė Vidaus reikalų ministerija, nes kitos savivaldybės gyventojų skaičiaus nustatymo būdas teisės aktuose nebuvo reglamentuotas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiamieji kolegos, mes su G. Steponavičiumi norėjome pateikti šį įstatymo projektą visų pirma tam, kad būtų atkreiptas dėmesys, kad šiuo požiūriu Vilniaus ir kitų miestų pajamos nėra subalansuotos tam tikra prasme. Mes atkreipiame dėmesį. Ir labai gerai, kad Biudžeto ir finansų komitetas sutiko sausio mėnesį sukurti darbo grupę, kurioje būtų sprendžiami šitie klausimai ir įdedamos tos korekcijos, kurios yra galimos.

Antras dalykas, mes suprantame, kad šiais metais padaryti korekcijų negalima, nes biudžetas yra pateiktas ir dabar visą *ekvilibrum* finansų pasiskirstymą tarp atskirų regionų ir miestų tiesiog neįmanoma pakeisti, tikimės, kad sausio mėnesį, kada bus sudaryta darbo grupė, kur bus atstovaujama visų pusių interesams, mes rasime tą sprendimą, apie kurį mes dabar kalbame. Tai yra būtinumą išlyginti pajamas ir pagal realų gyventojų skaičių. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – A. Strelčiūnas.

A. STRELČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, aš norėjau atkreipti dėmesį, kad statistikos duomenys nėra tokie tikslūs, mums geriausia būtų naudotis Registrų centro duomenimis, kurie yra operatyviau keičiami. Tiesiog toks pasiūlymas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji Seimo nariai, prašom balsuoti, kas pritariate Seimo narių G. Steponavičiaus ir K. Glavecko pateiktam pasiūlymui.

Už balsavo 13 Seimo narių, prieš – 45, susilaikė 43. Pasiūlymui nepritarta.

Atitinkamai teikiamas Seimo narių G. Steponavičiaus ir K. Glavecko pasiūlymas pakeisti įstatymo projekto pavadinimą, bet kadangi nepritarta anksčiau svarstytam pasiūlymui, tai sutariame bendru sutarimu tikriausiai taip, kolegos, kad nebesvarstome ir šio pasiūlymo?

A. PALIONIS (*LSDPF*). Taip.

PIRMININKĖ. Dėl viso įstatymo projekto (svarstymo stadija) nuomonė už, nuomonė prieš. Niekas nenori kalbėti. Balsuojame, kas pritariate po svarstymo įstatymo projektui Nr. XIIP-4791(2)?

Už balsavo 92 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikė 7. Po svarstymo įstatymo projektui Nr. XIIP-4791(2) pritarta.

12.17 val.

Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4792(2) (svarstymas)

Kitas įstatymo projektas – Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4792(2). Pranešėjas – K. Glaveckas, Biudžeto ir finansų komitetas. Prašom, gerbiamas Kęstutis Glaveckai, pristatyti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, leiskite pristatyti pagrindinio komiteto išvadą dėl Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Buvo gautos pastabos, į kurias atsižvelgta. Jos buvo dvi. Pats įstatymo projektas numato vieną esminį dalyką, ką aš dabar jums trumpai pasakysiu – struktūrinis valdžios sektoriaus balanso rodiklis apskaičiuojamas ir įvertinamas, kaip nustatyta Stabilumo ir augimo pakto reglamente. Tai reiškia, kad iš esmės taip, kaip kitose šalyse ir visur, bus nustatomas pagal tą pačią metodiką tas pagrindinis rodiklis, pagal kurį paskui mes darome visas kitas korekcijas.

Komiteto sprendimas yra bendru sutarimu pritarti šitam įstatymo projektui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu papildomo Audito komiteto pirmininkę I. Šimonytę pateikti Audito komiteto išvadą.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Komitetas svarstė minimą įstatymo projektą ir priėmė sprendimą pritarti pateiktam Biudžeto sandaros įstatymo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4792. Sprendimas priimtas bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Pasiūlymų dėl šio įstatymo projekto nėra gauta. Nuomonė už, nuomonė prieš. Niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti, kas pritaria po svarstymo?

Už balsavo 99 Seimo nariai, prieš, susilaikiusių nėra. Po svarstymo pritarta.

12.20 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 30 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4793(2) (svarstymas)

Kitas lydimasis įstatymo projektas – Akcizų įstatymo Nr. IX-569 30 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4793(2). Pranešėjas – A. Palionis. Prašom. Audito komitetas.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo Biudžeto ir finansų komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą. Komiteto sprendimas – pritarti Akcizų įstatymo Nr. IX-569 30 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskusijoje kalbėti užsirašęs M. Majauskas. Prašom. Jums skiriamos penkios minutės. Ar jūs frakcijos vardu? Penkios minutės. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, aš tik noriu atkreipti dėmesį, jog čia visai neseniai stovėjęs paskirtasis Ministras Pirmininkas daug kalbėjo apie priklausomybes ir priklausomybių prevenciją. Buvo tikrai nemažai diskusijų rinkimų kampanijos metu apie tai, kaip mažinti priklausomybes, ir apie tą kalba Pasaulio sveikatos organizacija.

Viena iš pagrindinių priemonių kovojant su priklausomybėmis yra riboti prieinamumą. Vienas iš prieinamumo faktorių yra kaina. Iš tikrųjų šis projektas nėra ambicingas. Mano supratimu, akcizus būtų galima didinti ambicingiau ir surinktas lėšas naudoti tiek kovai su kontrabanda, tiek kovai užtikrinti efektyvią prevenciją. Tai, ką matome dabar, yra nuoseklus ėjimas prie to, ką darė prieš tai buvusi Vyriausybė. Nauja Vyriausybė, būsima Vyriausybė, naujas Seimas toliau įgyvendina tą seną politiką, kuri, kaip matome, nepasiteisino. Aš kviečiu prieš balsuojant dar kartą pagalvoti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji Seimo nariai, nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Taip jau išėjo, kad liberalai iš tikro yra liberalai. Mes turime nuomonių įvairovę, bet pritariu tam neišvengiamam žingsniui, nes paprasčiausiai yra Lietuvos išipareigojimai Europos Sąjungai, kad mes didinsime akcizus. Mes tiesiog negalime to išvengti, mes didiname minimaliu dydžiu.

Bet noriu pasakyti ir dėl kitos medalio pusės. Paprastai akcizo padidinimas nėra tiesiog proporcingas pajamų padidėjimui. Dažnai atsiranda didesnės galimybės arba kai kurių žmonių grupių noras pirkti pigesnes cigaretes, kontrabandines. Kitaip sakant, iš kontrabandinių cigarečių pelno norma padidėja. Todėl, pritardamas šiam įstatymui, noriu pasakyti, kad kartu mes turėsime didinti išlaidas kontrolei, priežiūrai ir kitiems administraciniais metodams, baudimo metodams, kurie yra susiję su rūkymo, cigarečių ir cigarų kainų pakėlimu. Todėl siūlau balsuoti už ir turėti omeny tą, ką aš galvoju ir sakau. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, mes su Europos Sąjunga ir Komisija turime daug sutarimų dėl direktyvų perkėlimo, dėl poveikio aplinkai vertinimo, ko gero, greičiausiai vėluosime, Žemės (...) įstatymas – turime netgi Europos teisės pažeidimo procedūrą. Turime pripažinti, kad kontrabandos mastas pas mus yra vienas didžiausių Europos Sąjungoje. Būkime ryžtingi pasakyti, kad galbūt čia ir neskubėkime perkelti tų direktyvų, kas šiuo atveju yra sutarta. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu balsuoti už šį įstatymo projektą. Svarstymo stadija.

Už balsavo 83 Seimo nariai, prieš – 1, susilaikė 10. Po svarstymo pritarta.

12.25 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4794(2) (svarstymas)

Kitas lydimasis įstatymo projektas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4794(2). Pranešėjas – A. Palionis. Prašau.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo Biudžeto ir finansų komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą. Komiteto sprendimas – pritarti Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 11, prieš – 1.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu į tribūną papildomo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininką A. Sysą pateikti komiteto išvadą.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiamieji kolegos, komitetas svarstė Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir siūlo pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui įvertinus Teisės departamento išvadas. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu vėl pagrindinio komiteto pranešėją, nes yra gauti Seimo narių G. Steponavičiaus, R. Juškos, J. Varkalio, S. Gentvilo, V. Aleknos, V. Čmilytės-Nielsen, A. Gelūno, A. Armonaitės ir J. Baublio pasiūlymai. Kuris iš jūsų norite pristatyti ir galite tai padaryti? Gal S. Gentvilas? Ne. V. Alekna ar kuris? Pagrindinis komitetas, jeigu nesiryžta pateikėjai, pristatys ir pasiūlymą, ir komiteto išvadą.

A. PALIONIS (LSDPF). Aš labai trumpai, ką siūlytojai sugalvojo. Jie norėjo pasiūlyti NPD sulyginti su minimalia mėnesine alga. Komitetas nepritarė šiam pasiūlymui dėl paprastų priežasčių. Dėl pasiūlyme siūlomų pakeitimų valstybės biudžetas ir savivaldybių biudžetai netektų maždaug 238 mln. eurų pajamų. Toks ženklus biudžeto pajamų netekimas, nenumačius kitų priemonių, kompensuojančių valdžios sektoriaus pajamų netekimą, padidintų valdžios sektoriaus deficitą, todėl kiltų rizika nukrypti nuo Stabilumo programoje nustatytų vidutinio laikotarpio tikslų, būtų pažeisti fiskalinės drausmės principai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – J. Razma. Prašau, žodis jums.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, mes ne vienerius metus sakome, kad reikia ryžtis ir padaryti politinį sprendimą – ryškiau pakelti neapmokestinamąjį pajamų dydį iki minimalios mėnesinės algos ir taip padidinti mažiausius atlyginimus gaunančių žmonių pajamas. Aš manau, kad šis laikotarpis yra dėkingiausias tokiam politiniam veiksmui padaryti, nes naujoji Vyriausybė yra gavusi tikslinti biudžeto projektą. Dėl tų įplaukų praradimo, kurį lydės šis veiksmas, manau, Vyriausybė gali rasti kitų šaltinių, pavyzdžiui, ne kartą minėtą alkoholio akcizo didinimą. O tie dydžiai, kuriuos skelbė pranešėjas, manau, nėra tikslūs. Praradimo dydžiai, turiu omeny. Nes teoriškai yra skaičiuojama, kiek būtų prarandama, neįvertinant, kad mažas pajamas gaunantys žmonės tuos pinigus tuoj pat išleistų iš esmės ir per kitus mokesčius jų dalis tikrai sugrįžtų. Aš kviečiu palaikyti siūlymą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės prieš nėra. Gerbiamieji Seimo nariai, kviečiu balsuoti už Seimo narių G. Steponavičiaus, R. Juškos, J. Varkalio, S. Gentvilo, V. Aleknos, V. Čmilytės-Nielsen, A. Gelūno, A. Armonaitės ir J. Baublio pasiūlymą. Kas už, balsuoja už, kas susilaiko, balsuoja prieš.

Už balsavo 30, prieš – 37, 23 susilaikė. Pasiūlymui nepritarta.

Dabar dėl viso įstatymo projekto nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Nepaisant to, kad ir nepritarėme pasiūlytai pataisai, vis tiek projektas tikrai yra geras, gera kryptimi, didinantis kiekvieno nedidelius atlyginimus gaunančio žmogaus pajamas. Tas neapmokestinamojo minimumo padidinimas iki 300 eurų, už vaiką – iki 200 eurų vis dėlto jau yra pakankamai juntamas dalykas. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiami Seimo nariai, ypač Valstiečių partijos atstovai, socialdemokratų, nors iš tikro yra didinamas neapmokestinamasis minimumas, tačiau jeigu mes neapmokestinume viso minimumo, manau, kad mes finansiškai išloštume, o ne praloštume. Pažiūrėkite, visi šitie pinigai būtų panaudoti. Per PVM grįžta 21 %. Kiek tada prarandame?

Antras dalykas. Padidėtų apyvarta, prekių panaudojimas. Man atrodo, gamyba... tikrai čia būtų plusas, todėl priėmimo stadijoje reikėtų pagalvoti, dar pasitarti, padiskutuoti Biudžeto ir finansų komitete, tikrai reikėtų šituos žingsnius žengti ir neapmokestinti viso minimalaus atlyginimo. Tai būtų tikrai ženklus žingsnis į priekį, tai būtų nauda ir įmonėms, ir dėl apyvartos, ir dėl pragyvenimo lygio. Manau, kad tikrai dar Biudžeto ir finansų komitetas galėtų grįžti prie šito klausimo, pasvarstyti, ir gal tokiai nuostatai būtų pritarta.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę.

Gerbiami Seimo nariai, kviečiu balsuoti už visą įstatymo projektą.

Už balsavo 93 Seimo nariai, prieš, susilaikiusių nėra. Įstatymo projektui Nr. XIIP-4794(2) priarta po svarstymo.

12.33 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 40¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-4795(2), Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 32, 33, 34, 35, 36, 40¹, 47, 51, 53 straipsnių ir 3 priedėlio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2262 6 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-4796(2) (svarstymas)

Kitas lydimasis klausimas – Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 40¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-4795(2). Pranešėjas – A. Palionis. Gal kartu galima ir antrąjį klausimą – Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 32, 33, 34, 35, 36, 40¹, 47, 51, 53 straipsnių ir 3 priedėlio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2262 6 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą Nr. XIIP-4796(2)? Prašom.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo Biudžeto ir finansų komitetas svarstė abudu šituos minėtus projektus, pritarė bendru sutarimu komiteto išvadoms ir kad šie abu įstatymai būtų pripažinti netekusiais galios.

PIRMININKĖ. Ačiū. Pasiūlymų nėra. Ar galime?.. Dėl nuomonių už, prieš ir diskutuoti taip pat niekas neužsirašė. Gal galime bendru sutarimu sutarti? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū.

12.34 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 14, 64 ir 81 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 59¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-1850(4) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 14, 64 ir 81 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 59¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-1850(4). Pranešėjas – A. Palionis. Svarstymo tęsinys. Prašau.

A. PALIONIS (LSDPF). Posėdžio pirmininke, teisybę pasakius, nežinau, ką turėčiau pristatyti, nes viską pristačiau praeitą posėdį. Komiteto pirmininkas paprašė pertraukos iki kito posėdžio, kad komitete susirinktume dėl įstatymo įsigaliojimo datos, ir dar šiandien situacija pasikeitė, nes yra užregistruota pasiūlymų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gauti pasiūlymai bus svarstomi priėmimo stadijoje, taip?

A. PALIONIS (LSDPF). Rytoj komitete turėtume svarstyti.

PIRMININKĖ. Rytoj komitetas apsvarys.

Gerbiami kolegos, iš tikrųjų mums yra likusi nuomonė už, nuomonė prieš ir balsavimas svarstymo stadijoje. Išklausome nuomonę už – V. Juozapaitis. V. Juozapaičio nematau. Nuomonės prieš nėra.

Kviečiu balsuoti. Užsirašiusi I. Šimonytė. Irgi atsisako. Prašom balsuoti. Kas pritariate įstatymo projektui Nr. XIIP-1850(4)?

Už balsavo 90 Seimo narių, prieš... susilaikė 1. Atitinkamai tik primenu, kad Seimo narių G. Landsbergio, M. Majausko, I. Šimonytės, A. Kubiliaus ir V. Juozapaičio pasiūlymai bus apsvaryti komitete ir per priėmimo stadiją.

12.37 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 609 ir 616 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4776(2) (svarstymas)

Gerbiami Seimo nariai, 1-5 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 609 ir 616 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4776(2). Pranešėjas – J. Sabatauskas. Svarstymo

stadija. J. Sabatausko nematau. Kas galite pakeisti Teisės ir teisėtvarkos komiteto narį ir pateikti išvadas svarstymo stadijoje?

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai yra projektas, kuris yra susijęs su administracinių nusižengimų protokolo surašymo detalėmis. Tai buvo Vidaus reikalų ministerijos pateiktas projektas. Teisingumo ministerija turėjo savo esminių pastabų. Komitetas surengė klausymus, galų gale lapkričio 31 dieną apsvarstė ir bendru sutarimu už pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gauti pasiūlymai dėl datos bus svarstomi priėmimo stadijoje. Dabar svarstymo stadija, kviečiu balsuoti. Kas pritariate Administracinių nusižengimų kodekso tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIII-4776(2)? Ačiū.

Už balsavo 85, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

12.39 val.

Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 3, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIII-169 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 3, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIII-169.

P. Urbšys. Prašau. Dėl vedimo tvarkos?

P. URBŠYS (LVŽSF). Frakcijos vardu prašau pusės valandos pertraukos dėl Pagalbinio apvaisinimo įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto pateikimo.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, prašymas teisėtas, kviečiu balsuoti. Ar pritariam bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Reikia balsuoti. Balsuojame. Kas už tai, kad paskelbtume pusės valandos pertrauką dėl Pagalbinio apvaisinimo įstatymo projekto Nr. XIII-169? Pusės valandos pertrauka, kas už?

Už pertrauką balsavo 74 Seimo nariai, prieš – 7, susilaikė 7.

Gerbiamieji Seimo nariai, norėčiau pasitarti, ar galime dabar, tęsdami posėdį, svarstyti rezervinius klausimus? (*Balsai salėje*) Galime.

Žvalgausi pranešėjų. Rezervinis pirmas, G. Steponavičiaus nematau. Antras, pranešėjas taip pat G. Steponavičius.

12.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių prevencijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-171 (pateikimas)

Ar galėtų M. Majauskas? Skelbiu. Rezervinis 3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių prevencijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-171. Pranešėjas – M. Majauskas, Savižudybių prevencijos komisijos pirmininkas. Pateikimas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų buvome susirinkę jau keliuose naujos Savižudybių prevencijos komisijos posėdžiuose, išsirinkome pirmininką, pavaduotoją ir pradėjome, mano supratimu, tikrai labai prasmingą darbą. Apgailestauju, kad kai kurių frakcijų nariai vis dėlto negali dalyvauti dėl dalyvavimo kitose komisijose, kituose komitetuose, tai labai kviečiu frakcijų seniūnus apgalvoti, peržiūrėti, ką deleguoja į komisiją ir kas atstovauja, kad komisijos posėdžiai būtų tikrai prasmingi ir efektyvūs.

Čia prieš jus yra nuostatos, kurios iš esmės reglamentuoja kelis dalykus apie tai, ką mes dirbame, ką mes veikiame ir kuo užsiimame. Pagrindiniai dalykai yra keli, kuriuos stengiamės užtikrinti.

Pirma, kad būtų mažinama psichinės sveikatos ligų stigma. Antra, kad būtų prieinama skubi psichologinė, emocinė pagalba žmonėms, išgyvenantiems krizes. Trečia, jog žmonės po mėginimo žudyti ar save žaloti galėtų gauti psichosocialinį vertinimą ir tęstinę emocinę pagalbą. Ketvirta tai, kad žmonės, netekę artimųjų, iš tikrųjų taip pat galėtų gauti specializuotą pagalbą. Tai

yra šios komisijos tikslas užtikrinti, kad šie dalykai būtų įgyvendinti Vyriausybės. Taigi šita komisija atlieka parlamentinę kontrolę, dirbdama su atsakingomis institucijomis. Būtent tai ir nustato šios nuostatos. Aš kviečiu patvirtinti, kad mes galėtume toliau efektyviai dirbti.

PIRMININKĖ. Ačiū už pateikimą. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju už gerą iniciatyvą. Lietuvoje turime daug pavyzdžių, kai iš gyvenimo pasitraukia vienas kitas garsus asmuo, mes tikrai turėjome daug pavyzdžių, ir pagal statistiką visada tomis dienomis, kai yra laidojama asmenybė, būna užlūžusios psichologinės pagalbos linijos, telefonai. Kaip jūs manote, ar nereikėtų vis dėlto apriboti televizijoje, žiniose pranešimus apie savižudybes taip, kaip yra kitose Europos Sąjungos šalyse?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū. Iš tikrųjų labai labai teisingas klausimas. Visuomenės informavimo etikos kodeksas reglamentuoja tuos dalykus. Jis nebuvo keistas daugiau kaip 10 metų, nepaisant nevyriausybių organizacijų pastangų, nes iš tiesų tai tie atvejai, kai pranešimuose žiniasklaidos yra naudojami vaizdai iš savižudybės įvykio vietos, kai yra nurodoma labai konkreti priemonė, kaip pasitraukė iš gyvenimo, tarkime, vartodamas tam tikrus vaistus, ir po to matoma, kad tais vaistais vėl bandoma atimti savo gyvybę. Kartais, kai romantizuojama, pavyzdžiui, palaidotas baltų lelijų jūroje. Tokie dalykai kaip Verterio efektas skatina žmones kartoti tą veiksmą ir taip pat atimti savo gyvybę. To tikslo vedami tiek Savižudybių prevencijos biuras, tiek Vilniaus memorandumo grupė, nevyriausybinių organizacijų teikė Visuomenės informavimo etikos kodekso pakeitimo normas ir šiandien yra įtvirtintos trys labai aiškos taisyklės, kaip galima rašyti apie savižudybes. Taigi šiandien jau tos normos yra, bet jos yra tokios geranoriškos tame kodekse, kur leidėjai patys save reglamentuoja. Rimtos atsakomybės kol kas už tai nėra, tą atsakomybę, be jokios abejonės, vertėtų svarstyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti R. Žilinskas. Prašau.

R. ŽILINSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas Mykolai, sveikindamas jūsų ir Seimo iniciatyvą įkurti tokią komisiją šiai itin skaudžiai problemai spręsti, norėjau atkreipti jūsų dėmesį, kad sistemoje nėra nuostatų projekto, arba aš bent nerandu jo. Kodėl norėčiau atkreipti dėmesį į tai? Nes komisijai, kurioje aš dirbu, buvo pateiktas nuostatų projektas, pasirodo, papildytas iš praėjusio Seimo patvirtinto nuostatų projekto, visiškai akivaizdžiai prieštaraujantis Seimo statutui ir įkuriantis komisiją kaip kažkokį viršstatutinį darinį. Ar taip neatsitiks jūsų komisijai, nes patvirtinti arba paneigti to nematydamas nuostatų projekto aš negaliu?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš kreipiuosi į Sekretoriatą, ar yra? Kalba kolegos, kad yra. Apgailestauju, jeigu nepavyko pasižiūrėti. Tikslas yra užtikrinti, kad ta pagalba, apie kurią mes kalbėjome, būtų prieinama, ir būtent šita komisija tiksliai tuo ir užsiims. Labai tikiuosi, kad tiems nuostatams, kurie čia yra surašyti, kuriems bendru sutarimu pritarė visa komisija, pritars ir čia susirinkę Seimo nariai. Iš tikrųjų reikia imtis labai rimtų priemonių ir mes pasirengę tą daryti ne dirbdami atskirai, bet dirbdami kartu su Vyriausybe, dirbdami su atsakingomis institucijomis, nes iš tikrųjų reikia bendro proveržio perlipant partines ribas, partinius ir ideologinius įsitikinimus ir dirbti visiems kartu ieškant sutarimo ir sprendimų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonė už – P. Gražulis. Galite sėsti.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamieji Seimo nariai, aš turėjau savo nuomonę, kai buvo steigiamas šita komisija, dabar yra nuostatos tvirtinamos. Vis dėlto yra išskirta viena savižudybių problema, manau, kad komisija turėjo būti daug platesnė, tai ir patyčių, smurto propagavimas ir kiti negatyvūs dalykai. Manau, kad galėjo būti platesnio požiūrio komisija ir matyti visas negatyvias problemas. Bet šiandien išskyrėme tik vieną problemą. Na, Dieve duok, kad šią problemą išspręstume. Bet jeigu mes nematysime šių problemų, kodėl savižudybės kyla, tikrai dėl savižudybių, ir nematysime platesnio konteksto, tai manau, kad tos problemos neišspręsimės.

Štai man teko domėtis Airijoje, negatyvi informacija Airijoje faktiškai draudžiama. Ten ir savižudybių mažiau. Pažiūrėkite, ką transliuoja mums žiniasklaida, ypač komercinė žiniasklaida, ir ne tik komercinė: smurtas, prievarta, tikrai daug negatyvių dalykų. Pavyzdžiui, pastaruoju metu reklamos eina tiek daug, kas penkios minutės, tiek nusižudžiusių, tiek prasigėrusių, tiek bedarbių, kad netelpa visi į Lietuvos stadionus, ir tai nuolat daro mūsų Prezidentė, kas penkias minutes tą negatyvią reklamą kartoja, ir kiekvienas normalus pilietis galvoja, na, tikrai reikia bėgti iš

tos Lietuvos, nes čia neįmanoma gyventi. Aš manau, to pozityvumo šiandien tikrai trūksta. Tas negatyvumas skatina ne tikrai depresiją, bet ir savižudybes. Bet jeigu jau Seimas apsisprendė, Dieve duok, kad išspręstume tas problemas, kad tų savižudybių būtų mažiau.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime bendru sutarimu, ar reikia balsuoti? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Prašau, balsuokime. Kas pritariate Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių prevencijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ projektui Nr. XIII-171?

Seimo nutarimui po pateikimo pritarta. Už balsavo 80 Seimo narių, ir susilaikiusių nėra. Pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. Kaip papildomas neužsirašė niekas. Siūloma svarstyti gruodžio 15 dieną.

12.50 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. XIII-60 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-175 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės r-4a klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. XIII-60 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-175. Pranešėjas – J. Sabatauskas. Prašau. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, teikiu Seimo nutarimo projektą dėl rudens sesijos papildymo įstatymo projektu dėl atmintinų dienų ir prašau jam pritarti.

PIRMININKĖ. Ar yra norinčių paklausti? Neužsirašė. Galime pritarti po pateikimo? Nuomonė už, nuomonė prieš. Nėra. Bendru sutarimu galime pritarti? (*Balsai salėje*)

Svarstymas. Norinčių diskutuoti nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nematyti. Galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*)

Priėmimas. Nuomonė už – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš siūlau kaip tik paskubėti, nes gruodžio 15 diena ir yra atmintina diena. Ir sveikinu gerbiamąjį pirmininką su iniciatyva.

PIRMININKĖ. Ačiū. Čia mes dabar svarstėme tik dėl įrašymo į Seimo sesijos darbų programą. Ačiū jums už tai.

Balsuojame, kolegos, kas pritariate, kad pakeistume sesijos darbų programą ir į ją įrašytume minėtą įstatymo projektą?

Šio nutarimo priėmimas

Už – 76, prieš nėra, susilaikė 6. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIII-175) priimtas. (*Gongas*)

12.53 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-172 (pateikimas)

Dabar prašau pateikti r-4b klausimą – Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-172. Dėl Teismų dienos. Prašau. Gerbiamasis J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komiteto narių iniciatyva (čia ne vien aš teikiu, bet didžioji dauguma tuo metu posėdyje dalyvavusių komiteto narių) teikiame įstatymo projektą dėl Teismų dienos įrašymo į atmintinų dienų sąrašą.

Kodėl siūloma gruodžio 15 diena? Ta data istoriškai svarbi, nes būtent 1918 metais, kai Lietuvos Taryba vasario 16 dieną paskelbė apie Lietuvos Nepriklausomos Valstybės atkūrimą, pirmasis teisingumo ministras profesorius P. Leonas išleido įsakymą, kad Lietuvoje įsteigiami teismai. Ir teismų įsteigimo diena buvo numatyta gruodžio 15 diena.

Ta diena iš tikrųjų galėtų būti svarbi, reikšminga pristatant visuomenei, kaip teismuose vykdomas procesas. Šiaip teismai yra viena iš valstybės valdžios institucijų, kuri sudaroma tik profesiniu pagrindu, nes, kaip žinome, pagal Konstitucijos 5 straipsnį yra trys valdžios institucijos: Seimas, Prezidentas ir Vyriausybė bei teismai. Visi kiti gali būti ir neprofesinio, o čia yra griežta atranka į teisėjų korpusą. Ši diena galėtų būti svarbi ir tuo, kad tada galėtų būti daromos atvirų durų dienos, galėtų būti pažymimi teisingumui nusipelnę žmonės, taip pat pagerbiami kiti visuomenės svarbūs įvykiai, susiję su teisingumo vykdymu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti vienas Seimo narys. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Man atrodo, mes čia kiekvieną dieną galime po dešimt dienų kažkokių atmintinų sugalvoti. Tai gal Prezidentės diena, Vyriausybės diena, Partijų diena, Seimo diena – kokių nori. Na, kas jiems trukdo švęsti ir be tos dienos? Man atrodo, kad jie neblogai švenčia, taip švenčia, kad Prezidentė nespėja jų *nuiminėti*. Vis keičia ir keičia dėl švenčių, jie asmeniškai švenčia. O jeigu jau įteisinsime tokią dieną, man atrodo, nebus kam dirbti, tik švęs.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Skirtingai negu Seimo, Prezidento, Vyriausybės institucija, su teisėjais yra šiek tiek kitaip. Dėl to *nuiminėjimo* tai nebūna taip dažnai, kaip kolega nori pavaizduoti. Bet būtent dėl to ir reikėtų įtvirtinti tokią dieną, norint išgyvendinti tuos negatyvius reiškinius ir įgyvendinti valstybėje tas tradicijas, kaip jūs sakėte, už šventimą arba peršventimą, arba padauginimą tam tikrų velnio lašų, kad būtų tradicija apskritai bet kokioje valstybės institucijoje, kad žmonės nebedirbtų tokioje tarnyboje, nes teisėjai labai greitai netenka tokių pareigų.

PIRMININKĖ. Ačiū.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Bet tokių reiškinių nebūna daug. Tik apie juos labai plačiai informuojama ir atrodo, kad jų...

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau norinčių klausti nėra. Nuomonė už – R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Gerbiamieji kolegos, aš žinau, kad čia, salėje, sėdi virš dešimties medikų. Paprasčiausiai aš noriu pabrėžti tai, kad visi medikai laukia pavasario, kada bus Medikų diena, kada jie bus pagerbti, kada gaus apdovanojimus, padėkos raštus. Lygiai taip pat yra su socialiniais darbuotojais. Dėl to, kad tam tikros grupės specialistų yra paskelbiama atmintina diena ir sudaromos galimybės visiems pasidžiaugti, pabendrauti, aš nematau nieko blogo. Aš manau, kad teisėjų darbas tikrai yra sunkus ir atsakingas. Svarstydami komitete mes balsavome už, išskyrus vieną mūsų komiteto narį – K. Masiulį, kuris išsakė tokią pačią nuomonę kaip P. Gražulis. Prašau tikrai palaikyti šį gerą projektą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės prieš nėra. Gerbiamieji kolegos, prašome balsuoti. Kas pritaria Seimo nutarimui Nr. XIII-172?

Už balsavo 81 Seimo narys, prieš – 1, susilaikė 6. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas, papildomas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti (gerbiamieji Seimo nariai, manau, kad 22 diena tikrai netinka) gruodžio 8 dieną, kad suspėtume priimti iki numatytos gruodžio 15 dienos, pritardami A. Skardžiaus ir kitų kolegų pastaboms. Ar galime bendru sutarimu pritarti, kad svarstysime gruodžio 8 dieną? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū.

12.59 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2508 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-91 (*pateikimas*)

Rezervinis 1 klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2508 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-91. Pranešėjas – G. Steponavičius. Teikia 29 Seimo narių vardu. Pateikimas.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, vienas iš rezervinių klausimų, kurį mes įregistravome kaip sudėtinę dalį viso siūlomo socialinio modelio atidėjimo paketo. Pasiūlymas nebuvo spėtas apsvarstyti praėjusią savaitę, kada jis buvo pristatytas Seimui, taigi suvokdami, kad neturėtų būti ir mūsų pasiūlymas svarstomas atsietai nuo viso socialinio modelio pakeitimo, esame kartu su E. Gentvilu įregistravę Valstybinio socialinio drau-

dimo įstatymo pakeitimo projektą, kuriuo siūlome koreguoti jau Seimo priimto įstatymo dydžius, susijusius su vadinamosiomis „Sodros“ lubomis.

Mes manome, kad 120-ies vidutinių darbo užmokesčių dydžių lygis, nustatant per metus, yra per didelis, jis apimtų tik labai siaurą ir nedidelę dalį brangiausiai apmokamų specialistų, kuriems būtų taikomos „Sodros“ lubos. Atitinkamai siūlome šias „Sodros“ lubas numatyti gerokai mažesnes ir įtvirtinti 60-ies vidutinių darbo užmokesčių dydį, skaičiuojant socialinio draudimo įmokas, praėjusiais kalendoriniais metais... Trumpai, pora argumentų, kodėl mes matome prasnę teikti tokį pasiūlymą.

Pirmas dalykas, tai tikrai paskatintų darbdavius sutaupyti „Sodros“ įmokų lėšas skirti ne tik investicijoms, bet ir atlyginimams didinti. Tai didintų Lietuvos patrauklumą regione, ne tik tarp Baltijos šalių, bet ir tarp kitų šalių, nes, žinia, dėl kvalifikuotų specialistų, tarkime, informacinių technologijų ar kitų paklausių specialybių srityje mes konkuruojame ir siekiame pritraukti talentus. Čia palygindami ir aiškinamajame rašte mes esame tą paminėję, kokia yra situacija. Tarkime, „Sodros“ lubos Lenkijoje yra per mėnesį 2,5 vidutinių darbo užmokesčių dydis, per metus tai būtų 30.

Vėlgi primenu, kad dabartinis reglamentavimas, įtvirtintas įstatyme, yra 120 VDU Lietuvos atveju. Čekijoje – 6 VDU per mėnesį, Slovakijoje dydis yra 3 tūkst. eurų, nuo kurių neskaičiuojamos lubos, Slovėnija – 2,4 VDU, Austrija irgi turi lubas, Vokietija taip pat įtvirtinusi. Kitaip tariant, mes matome platesnį kontekstą, taip pat matome ir išsivysčiusių šalių, ir augančių ekonomikų – mūsų regiono šalių jau teisinį reglamentavimą, kuris rodo, kad apie ilgalaikę perspektyvą galvojančios valstybės irgi yra įtvirtinusios įstatymuose, ir mes manome, dar kartą pabrėžiame, tai didina Lietuvos konkurencinį patrauklumą, pritraukiant ypač kvalifikuotus specialistus. Aišku, mūsų pataisa apimtų didesnę ratą žmonių, ir tai yra pakankamai svarbu.

PIRMININKĖ. Ačiū už pateikimą. Jūsų nori paklausti penki Seimo nariai. Pirmasis klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, ar realu tokį projektą teikti, kai jau labai nedaug liko laiko esmingam kitų metų biudžeto projekto koregavimui, kai žinome, jog jis yra gana įtemptas. Ar vis dėlto nebūtų pakakę, kad iš principo pavyktų apginti „Sodros“ lubų idėją, kuri dabar jau yra bandoma nutolinti, kaip žinome, atidedant visą socialinį modelį? O kai jūs teikiate tokius dar aštresnius projektus, ar tai kaip tik nesutrukdys tam dialogui, kad rastume kompromisinius sprendimus? Aš kaip kompromisinį matyčiau principinį lubų įvedimą, kad ir labai aukštų, kas buvo dabar dar galiojančiame socialiniame modelyje.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Ačiū už klausimą. Įstatymo įsigaliojimo terminai yra diskusijos objektas, lygiai kaip „Sodros“ lubų lygis. Suprantu, kad valdančioji koalicija ir naujoji dauguma turi savo požiūrį, apie tai turbūt dar bus diskutuojama ir detaliau per artimiausias savaites. Mes manome, kad, ypač vertinant kitų šalių situaciją, kur „Sodros“ lubos yra nepalyginamai žemesnės, tai yra vienas iš svarbių tarptautinių verslo organizacijų pripažįstamų faktorių pritraukiant kvalifikuotus specialistus, kartu ir investicijas pritraukiant į Lietuvą, mes manome, kad, palyginus net ir su Lenkija ar kitomis šalimis, mūsų siūlymas dar yra nuosaikus. Mūsų siūlymas yra Seimo narių teismui, žiūrėsime, kokia tolesnė svarstymo eiga, mūsų indėlis į tai yra teikiant šitą pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamas pranešėjas, ar ne geriau būtų tokia idėja – visi vargšai ir *ubagai* tegu moka mokesčius, o turtuoliai nemoka mokesčių ir dar labiau krauna turtus. Nejaugi žmogus, kuris daug uždirba, negali sumokėti „Sodrai“ mokesčių, iš kur tas gobšumas?

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Aš nepritariu jūsų požiūriui dėl to, kad turtingi žmonės neturi mokėti, jūs čia labai spekuliatyviai pakalbėjote užduodamas savo klausimą. Mano atsakymas yra labai paprastas: dar kartą užmeskite akį į argumentus, kuriuos mes aiškinamajame rašte išdėstėme, mes suprantame, kad mokesčių mokėjimas, pernelyg didelių mokesčių tarifų, taip pat ir socialinio draudimo įmokų, skatina šešėlio atsiradimą. Tai yra dar viena iš priežasčių, kurios aš nepaminėjau, kodėl mes teikiame šitą siūlymą. Atlyginimams didinti dėl „Sodros“ lubų mažinimo atsive-

ria alternatyvios galimybės ir aš manau, kad vertinkime kvalifikuotus profesionalus išlaikydami juos ar pritraukdami naujus. Tai yra būdas ta linkme.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Dėkui. Gal jūs galite pasakyti, kaip būtų finansuojamas išaugęs „Sodros“ deficitas dėl tokių lubų įvedimo, siūlyta buvo 10 vidutinių atlyginimų, jūsų siūloma penki? Kiek tas deficitas padidėtų, kaip jis būtų finansuojamas „Sodros“, turint omeny, kad „Sodros“ skola vis dar yra 3,7 mlrd. eurų? Ačiū.

G. STEPONAVIČIUS (*LSF*). Skaičiai yra korektiški, su jais sunku ginčytis. „Sodros“ deficitas, kita vertus, per pastaruosius metus ir apskritai „Sodros“ situacija yra į gerąją pusę, tendencijos tikrai nėra blogos. Mes tikrai manome, kad nedidelei daliai žmonių net ir mūsų siūlomas lubų dydis nebūtų dramatiškos išlaidos biudžetui. Kita vertus, būtų daugiau mokančių per naujai pritrauktas kvalifikuotų specialistų darbo vietas mokesčių mokėtojų. Tai negalima vien plikais skaičiais, nes šitas sprendimas turėtų pozityvų efektą dėl naujų ir gerai apmokamų darbo vietų atsiradimo.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, sveikinu už jūsų nuoseklumą – padaryti turtingus dar turtingesnius, nes, ko gero, girdėjote paskutinį Eurostato ir Europos Komisijos tyrimą, kad Lietuvoje per paskutinius ketverius metus būtent tie 20 %, kuriems jūs siūlote dar padidinti pajamas... atskirtis tarp 20 % vargingiausiai gyvenančių ir 20 % turtingiausiai padidėjo nuo 6 iki 9 kartų. Čia viską suprantu. Bet kaip mes pasieksime, kad kitiems didėtų. Mano klausimas: ar korektiška lyginti kitas mūsų Europos Sąjungos valstybes, kai jūs pasakote A, bet nepasakote B? Pasakykite, kiek Lenkijoje gyventojų pajamų pakopų tarifų ir koks aukščiausias? Yra 40. Mes turime 15 gyventojų pajamų mokesčių. Čekija, Slovakija, Slovėnija turi po du, tris, kur viršutinė kartelė yra virš 30 visų. Tai jūs aiškinate, kad ten yra lubos, tai aiškinkite iki galo. Taip, aš irgi pritariu luboms, jeigu mes įvesime tiems, kas uždirba daugiau, visiškai kitokius gyventojų pajamų mokesčio tarifus. Ar korektiška taip pateikti vienpusišką informaciją?

G. STEPONAVIČIUS (*LSF*). Aš nemanau, kad informacija yra vienpusiška. Gerbiamasis Algirdai, aš su jumis ne kartą esu ta tema diskutavęs, galime dar vieną seansą turėti. Bet aš jums siūlau tiesiog apsisukti ir pažiūrėti už upės – „Barclays“ paslaugų centras, dar ne vienas čia esantis. Ir pasiklauskite, kiek dvejus, trejus metus ten dirbantys jauni specialistai pradeda uždirbti. Išties ar mes norime, kad tokių centrų Lietuvoje atsirastų dešimtys, o ne ant vienos ar dviejų rankų pirštų mes skaičiuotume?

Štai apie ką yra klausimas. Ką mes, kaip politikai ir kaip Seimas, priimdami įstatymus, galime padaryti taip, kad Lietuva profesionalams būtų patraukli šalis dirbti, uždirbant, mokant mokesčius ir turint kuo daugiau gerai apmokamų darbo vietų. Apie tai yra šis siūlymas.

Gerbiamasis Sysai, jūs spekuliatyviai visada mėgstate priminti savo temą, bet aš jums dar kartą sakau, mes, Seimas, priėmė dėl 120 metinių dydžių, iš esmės čia yra vienam procentui... pačių pačių grietinėlei taikomas „Sodros“ lubų klausimas. Mūsų siūlymas yra susijęs su tuo, kad jis yra teisingesnis net ta prasme, kad jauniems profesionalams mes galėtume pasiūlyti kur kas patrauklesnes sąlygas sieti savo ateitį su šita šalimi.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjas, sveikinu šitą dalyką, ačiū jums, kad galų gale kažkas teikė ir išdrįso tą dalyką padaryti. Keista man klausytis kolegų socialdemokratų, su kuriais ketverius metus teko dirbti valdančiojoje koalicijoje ir kurie aiškino apie savo progresinius mokesčius, apie didinimo mokesčius. Tiek prididino, kad šiandien iš Lietuvos išvažiavo 300 tūkst. žmonių. Ir išvažiavo tikrai ne paskutinės grandies, o išvažiavo gerų specialistų.

Dar įdomesnis dalykas, aš jums leisiu priminti, kad šiandien Estijoje ir Latvijoje Lietuvos įmonės registruojasi tam, kad galėtų įforminti darbuotojus ir turėti „Sodros“ lubas. Paskutinis įvykis, jeigu dar nežinojote, tai Baltarusijoje jau yra 27-ta Lietuvos įmonė, kuri ten atsidarė, nes yra lubos, tiesiog žmonėms mokamas 4–5 tūkst. dolerių atlyginimas. Jie grįžta čia, kaip žinote, Finansų ministerija turi susitarimą ir jokių apmokestinimų nėra. Kolegos, apie ką mes kalbame?!

Tai yra 26 tūkst. 700 per metus. Noriu paklausti kolegą, ar ta suma nėra per maža, ar gal reikėtų grįžti prie vidutinių pajamų? Dabar jūs siūlote 445, gal būtų geriau 720 ir tada Seimo nariai galėtų per daug nediskutuoti.

G. STEPONAVIČIUS (*LSF*). Visų pirma ačiū už supratimą ir palaikymą. O dėl dydžių, manau, toliau svarstant visą socialinį modelį, matant visą visumą, dar bus diskutuojama ir apsispręsta. Kviečiu, kolegos, palaikyti šį projektą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonė už, nuomonė prieš.

Nuomonė už – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš jau klausimo dalyje dalį pasakiau. Tikrai, kolegos, aš manau, kad seniai pribrendo. Tą reikėjo ne dabar daryti, tą reikėjo daryti krizės periodu, kada buvo galima tuos žmones pritraukti, ir tada jau tie centrai galėjo kurtis. Tikrai džiaugiuosi, kad dabar yra. Aš siūlau pritarti šitam dalykui. Einame į komitetus, diskutuojame. Gal tą dydį padidiname, bet profesionalūs ir jauni žmonės, kurie gali dirbti čia, Lietuvoje, nori uždirbti, suteikime tą galimybę. Jaunas žmogus daugiau pinigų čia ir palieka. Gal vyresnio amžiaus žmogui šiek tiek mažiau reikia, bet jeigu turi du, tris vaikus ir yra lubos, natūralu, kad tuos pinigus skiri savo vaikams – ugdymui, švietimui, kultūros daliai ir panašiai. Todėl siūlau pritarti. O komitetuose panagrinėkime dėl paties dydžio, ar 720, ar 445.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiamieji Seimo nariai, man apskritai neateina į galvą, kam gali kilti tokia mintis? Gaudamas dideles pajamas žmogus negali susimokėti mokesčių! Tai ką jau kalbėti apie tuos, kurie gauna minimalų atlyginimą? Kaip jiems pragyventi? Ir žinote, aš pasakysiu, man teko pažinoti ir kartu dirbti su ilgamečiu Lietuvos išlaisvinimo komiteto pirmininku K. Bobeliu. Jis visada džiaugdavosi, kad Amerikai gali sumokėti daug mokesčių ir kad yra progresyvūs mokesčiai. Jis sakydavo – man visada pakako, bet aš didelį indėlį įdėjau į Ameriką.

Auklėkime žmogų, patriotiškai nusiteikusi, kad jis mylėtų šalį. Ir dideles pajamas turintį žmogų atleisti nuo mokesčių, mažinti jam mokesčius yra nusikalstamumas. Negaliu vadinti kitaip šitokio požiūrio. Kodėl? Kai aš pasakau, pabendrauju su žmonėmis savo apygardoje ir pasakau, kad yra toks mokestis ir jau priimtas, kad tas, kuris gaus daug, nemokės mokesčių, žmonės nesupranta. Sako, kas jums, su galva blogai? Manychiau, čia yra vertybių, požiūrio klausimas ir Seime neturėtų kilti tokių minčių. Ieškome galimybių, kaip mažiau apmokestinti tą, kuris turi mažiausias pajamas, kad jis turėtų iš ko išgyventi. O ne tai, kad tie, kurie turi daug, kad jie nemokėtų. Tikrai prašau Seimo nepritarti tokioms įstatymo nuostatoms.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu balsuoti. Gerbiamieji kolegos, įstatymo projektas Nr. XIII-91. Prašom balsuoti.

Už balsavo 27 Seimo nariai, prieš – 41, susilaikė 28. Įstatymo projektui po pateikimo nepritarta. Gražiname iniciatoriams tobulinti? (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu? Taip, bendru sutarimu gražiname tobulinti.

R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš tiesiog noriu atkreipti Lietuvos gyventojų dėmesį į profesionalų Vyriausybę ir specialistus, kurie nuolat kalba. Jie šiandien sako: ieškome profesionalų. Praėjusią savaitę mes nepritarėme baziniam dydžiui, dabar dar vieną smūgį trenkiam. Aš nesuprantu valstiečių ir socialdemokratų pozicijos. Ar jie galvoja, kad jūs pasikviesite žmogų ir pas jus dirbs ministrų patarėjai, departamentų direktoriai už 600 eurų? Ką jūs galvojate? Kaip jūs galvojate susirinkti profesionalų Vyriausybę? Kaip jūs susirinksite pačius profesionalus? Šiandien premjeras pasakė paprastą dalyką: „Mažinsime viešą sektorių, tvarkysime jį ir didinsime atlyginimus.“ Kolegos, žiūrėkite, kaip jūs balsuojate. Trys klausimai atgal ir dabar kaip balsuojate!

PIRMININKĖ. Ačiū. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Ačiū Dievui, kad Seimui užteko proto ir gerai balsavo. Ir valstiečiams labai ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. Taip, atsiprašau, tuoj įjungiu mikrofoną. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Šis įstatymas ne apie atlyginimus, gerbiamas Žemaitaiti. Aš suprantu, kad šeštadienį yra partijos „Tvarka ir teisingumas“ suvažiavimas ir čia daroma reklama pirmininkui, bet aš manau, kad mes realiai žiūrėkime, kas vyksta Lietuvoje.

PIRMININKĖ. Ačiū. A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš kolegą A. Sysą raginčiau realiai pažiūrėti, kas vyksta Socialdemokratų partijoje, nes A. Butkevičius čia, Seime, pristatė socialinį modelį, daug ginčijomės ir po ilgų ginčų buvo priimtas sprendimas, kad „Sodros“ lubos yra įvedamos. Dabar tie patys socialdemokratai pritaria savo partnerių iniciatyvai, kad „Sodros“ lubos būtų naikinamos. Tai gal jūs išsiaiškinkite tarpusavyje, kokia yra socialdemokratų pozicija šituo klausimu?

PIRMININKĖ. Ačiū už replikas po balsavimo. Prašom. Suteikiu žodį gerbiamajam A. Butkevičiui.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Kadangi mano pavardė buvo paminėta, Vyriausybės įstatymo projektas buvo pateiktas ir jam buvo pritarta, mes tos pozicijos laikomės ir toliau. Čia buvo kalbama jau apie kitokių lubų dydį. Ačiū.

13.18 val.

Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 3, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIIP-169 (pateikimo tęsinys)

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, baigėsi pertraukos laikas ir dabar skelbiu Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 3, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIIP-169 pateikimą. Įstatymo projektą pateiks P. Urbšys. Prašom į tribūną.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, norėčiau jums pristatyti visuomenėje didelio rezonanso sulaukusio įstatymo dėl pagalbinio apvaisinimo projektą. Kodėl jis yra teikiamas? Teikiamas yra visų pirma todėl, kad išaiškėjo, kad priimtas įstatymas, kuris įsigalioja sausio 1 dieną, turi esminių trūkumų.

Pirma, ką mes norime išskirti siūlomą įstatymo projektu, būtent tuos trūkumus, kurie yra susiję su tuo, kad yra sudaryta galimybė už kompensacijas skatinti socialiai pažeidžiamas moteris išnaudoti savo kūną tampant lytinių ląstelių ir embrionų donorėmis.

Antra. Pagal dabar priimtą įstatymą vaikas neturi teisės žinoti savo donoro, t. y. motinos ar tėvo, jei jis atsiranda pagalbinio apvaisinimo būdu.

Ir trečias esminis dalykas, kad būtent įstatyme nėra aiškiai reglamentuota embriono apsauga ir nepanaikinta galimybė prisidengus nevaisingomis poromis Lietuvoje sukurti lytines ląsteles ir embrionus, kurie būtų panaudojami būsimiems eksperimentams arba būtų prekė kitose valstybėse.

Pagal priimtą įstatymą yra pasakyta, kad sukurto embriono apsauga, užšaldyto embriono apsauga, yra pavedama sveikatos ministrai. Pagal dabar galiojančią tvarką, kurią parengė Sveikatos apsaugos ministerija, užšaldytų embrionų likimas patikimas ne kam kitam, o pagalbinio apvaisinimo klinikoms. Tai yra toms, kurios turi komercinę tikslą iš to embriono turėti kuo didesnę pelną.

Mes dabar susiduriame su situacija, kad valstybės biudžete yra numatyta kompensacija – apie 3 mln. eurų pagalbinio apvaisinimo procedūroms kompensuoti, bet mes valstybine prasme neįrašome saugiklio, o kas bus su tuo embrionu, kuris bus sukurtas už mokesčių mokėtojų pinigų. Todėl įstatymo projekte atsiranda keletas siūlymų, kurie susiję su tuo, kad draudžiama lytines ląsteles ir embrionus išvežti iš Lietuvos Respublikos teritorijos, išskyrus tuos atvejus, kai asmeniui, kuris nori pagalbinio apvaisinimo procedūrą vykdyti kitoje valstybėje, suteikiama galimybė įstatymiškai lytines ląsteles ar embrioną vežtis į tą valstybę, kur jam atliktų pagalbinio apvaisinimo procedūrą, ar atvirkščiai, tas žmogus gali važiuoti su tomis ląstelėmis ar embrionu. Bet kitais atvejais būtų uždrausta tą embrioną ir ląsteles išvežti į užsienio valstybes.

Kita pataisa, kuri yra susijusi ir sukėlusi tiek daug klausimų visuomenei, dėl embrionų sukūrimo skaičiaus, kur apibrėžta – ne daugiau kaip trys, kad abu sutuoktiniai, pasitarę su gydyto-

ju, priima galutinį sprendimą dėl sukuriama embrionų skaičiaus. Iš karto noriu jums pasakyti, kad šiandien yra įregistruoti siūlymai. Mes, atsižvelgę į kilusią visuomenės reakciją ir norėdami daugiau aiškumo ir skaidrumo, kad vis dėlto nagrinėdami šią siūlomą pataisą jūs turėtumėte omeny įregistruotą siūlymą, kuris jums išdalytas, vis dėlto šiandien paliekame priimtą įstatymo nuostatą, kuri buvo priimta po Prezidentės veto, t. y. mes neribojame embrionų skaičiaus, mes suteikiame platesnę galimybę tiek gydytojui, tiek nevaisingoms poroms pasirinkti, kokią kelią jie renkasi: ar šaldytų kiaušialąsčių, ar šaldytų embrionų, bet mes aiškiai fiksuojame, kad yra draudžiama naikinti pagalbinio apvaisinimo metu sukurtą ir į moters organizmą neperkeltą embrioną. Pagalbinio apvaisinimo metu sukurtas embrionas gali būti naudojamas tik moters pagalbiniam apvaisinimui. Tokiu būdu mes apsaugome embrioną kaip žmogaus gyvybę ir taip išvengiame kitų neigiamų pasekmių.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti net 27 Seimo nariai. Pirmasis klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis pranešėjau, mes sugalvojome gerą pavadinimą – embrionas, nors mokslo pasaulyje visiškai aišku, kad tai yra gyvybė, ir geriau vadinti mažu žmogumi. Čia gailestingumo apaštalai, nors baigėsi Gailestingumo metai, mano, kad labai gerai juos šaldyti, parduoti, eksperimentuoti ir t. t., su tais žmonėmis daryti viską, kas jiems patinka. Tokie savotiški mūsų apaštalai.

Mano klausimas susijęs su Tarptautine vaiko teisių konvencija, kuri apsaugo donorystę. Vaiko teisė žinoti biologinius tėvus. Tiesa tai, kad kelios šalys, kurios turi įteisintą panašų įstatymą, vis dėlto Jungtinė Karalystė, Norvegija ir kitos turėjo įteisinti apsaugą toje srityje, fundamentalią vaiko teisę žinoti, kas yra jo tėvai.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Jūs labai teisingai pastebėjote, kad šiandien priimtame įstatyme nėra užtikrinama, kas yra numatyta Vaiko teisių konvencijoje, garantuoti apsaugą vaikams, gimusiems pagalbinio apvaisinimo metu, ir taip žinoti savo tėvus. Pataisos, kurios dabar yra siūlomos, tą problemą ir išsprendžia.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis pranešėjau, galbūt kreipiuosi į jus, kaip atstovaujančių tiems Seimo nariams, kurie pasirašė. Iš tikrųjų nutarėte trukdyti šeimoms susilaukti vaikų, sukėlėte visuomenėje audrą, supriešinate visuomenę, suskaldėte, išgąsdinate šeimas, kurios negali susilaukti vaikų. Šiandien apsigalvojote ir dar už visa tai gavote atlyginimą iš mokesčių mokėtojų. Ar jums neatrodo, kad toks elgesys iš tikrųjų diskredituoja Tautos atstovybę ir atrodo gana nesolidus?

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Aš nežinau, nuo ko mes atsitraukėme, nes, kaip minėjau, įstatymo projekte siūloma išspręsti problemą, kad moters kūnas nebūtų paverstas preke, tai, kad vaikas žinotų savo tėvą, tai, kad embrionas netaptų preke ir laboratorijų žaliava. Visi tie dalykai šiandien yra išlikę. Aš nesuprantu, ką mes padarėme blogo? Tai, kad sukėlė diskusiją, man atrodo... Ar blogai, jeigu įstatymo teikėjai įsiklauso į žmonių nerimą ir pakoreguoja savo nuostatas, kad vyktų dialogas tarp žmonių ir valdžios? Ar tai irgi yra blogai? Man atrodo, ne. Dialogo buvimas yra mūsų demokratijos atspindys.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia L. Balsys.

L. BALSYS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, iš tikrųjų sukėlėte didoką sumaištį savo siūlymais revizuoti praeitoje kadencijoje gerai išdiskutuotą ir Prezidentės vetuotą, Seimo palaikytą, ekspertų nuomonių išklaustą įstatymą, kuriam tereikėjo įsigaliooti. Sukėlėte didžiulę sumaištį. Vakar jūsų lyderis per televiziją kalbėjo vienaip, šįryt spaudos konferencijoje kalbėjo kitaip, gal po pietų kalbės trečiaip. Žodžiu, kažkas čia vyksta labai keisto.

Gal galėtumėte paaiškinti, kodėl jūs manote turintys teisę kištis į privatų žmonių gyvenimą, nurodyti jiems, kokią gydymo metodą rinktis, šaldyti ar nešaldyti, kiek šaldyti? Tai yra kiekvieno žmogaus apsisprendimo teisė. Ar jūs manote, kad jūs turite kažkokį dieviškąjį apreiškimą, Dievo įgaliojimą kalbėti Dievo vardu, kurti gyvybę, nekurti gyvybės ir t. t.? Čia viskas skamba truputį paranojiškai. Gal galėtumėte paaiškinti motyvus, iš kur toks jūsų, mano manymu, davatkiškas aršumas reguliuoti žmonių gyvenimą? Ačiū.

P. URBŠYS (LVŽSF). Man atrodo, iš tikro tai, kad mes labai atsakingai žiūrime į gyvybę, nėra blogai. Gyvybės atsiradimas nėra vien medicinos problema. Tai yra ir religinė problema, ir etinė problema, ir moralinė problema, ir teisinė problema. Iš to rūpesčio ir kyla noras nepadaryti klaidos. Tokiu atveju iš tikrųjų šiandien tie pasiūlymai, kurie įregistruoti, dėl embrionų skaičiaus ar gydymo būdo pasirinkimo ir panaikina visuomenės abejones, kad mes, Seimo nariai, kišamės į konkretų gydymo būdą. Šiandien yra įregistruotos tokios pataisos, kurios leidžia nuspręsti medicams ir nevaisingoms poroms, kokią gydymo būdą pasirinkti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, gerai, kad to sveiko proto per vakar ir šiandien daugiau atsirado ir jūs kai kurias nuostatas keičiate. Bet ar jūs nemanote, kad būtų geriausia šiandien nebaigti pateikimo procedūros, o jūs tiesiog dar kartą peržiūrėtumėte savo projektą, įtrauktumėte į jį tas pataisas, kurias šį rytą įregistravote, kartu peržiūrėtumėte išvadas Teisės departamento, kuris kritikuoja jūsų dvi nuostatas, t. y. dėl vadinamųjų kompensacijų ir dėl vaiko teisių. Kritikuoja remdamasis tarptautinės teisės dokumentais.

Lygiai taip pat nuostata dėl, aš ten nesu įsigilinęs, bet dėl galimybės embrionais keistis su kitomis šalimis. Paskaitykite ESHRE atstovybės nuomonę, kad vėl jūs labai ryškiai nusižengiate tam tikroms tvarkoms, kurios galioja Europoje. Aš supratau, jog iki šiol jūs tik su vienu specialistu kalbėjotės, tuo tarpu specialistų nuomonių jūsų projektas sukelia labai daug, tai ar jūs nemanote, kad būtų naudingiau dabar atsiimti, su visais specialistais – su teisininkais ir kitais ramiai išsiskutuoti ir jeigu dar liks kokių nors abejonių, tada teikti pataisas, o ne iš pradžių pateikti, sukelti audrą, o po to sakyti, žinote, mes čia tik norėjome dialogo. Čia taip dialogas kažin ar vyksta.

P. URBŠYS (LVŽSF). Sutikite, kad iš tikrųjų šitas įstatymas yra labai jautrus ir jis įsigalioja nuo sausio 1 dienos. Jeigu mes iki sausio 1 dienos vis dėlto nepriimsime tų pataisų ir nebus koreguota tvarka, tikrai mes sukelsime dar didesnę sumaištį. Įsivaizduokite, nuo sausio 1 dienos įsigalioja įstatymas, po kelių savaičių ar mėnesio mes pradėdame daryti pakeitimus. Tie žmonės dar labiau pasimes. Man atrodo, kad tikrai diskusija vyksta pakankamai, tuo labiau kad to straipsnio, kuris sukėlė daugiausia klausimų dėl embrionų skaičiaus šaldymo, jau dabar nėra. Yra siūlymas ir dėl šito straipsnio jau buvo pakankamai išdiskutuota, įvairių sričių specialistai išsakė savo nuomonę. Man atrodo, kad... Dar mes turime pakankamai laiko Seime apsvastyti šituos klausimus ir priimti geriausią sprendimą. Nemanau, kad reikėtų stabdyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. J. Jarutis dėl vedimo tvarkos?

J. JARUTIS (LVŽSF). Taip, jeigu galima, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš turbūt gal pavėlavau, bet paprašyčiau, galbūt būtų galima klausti pagal frakcijas, nes yra daug Seimo narių užsirašę. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Šį kartą mums tenka vadovautis Statutu. Pateikimo stadijoje visi klausia pagal užsirašymo eilę.

J. JARUTIS (LVŽSF). Aišku, atsiprašau. Ačiū.

PIRMININKĖ. Toliau klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Šiandien Lietuva vėl yra viena, nebe dvi, siūlyčiau kolegoms Seimo nariams pasistengti nekiršinti Lietuvos savo aštriais pasisakymais, nes ir vieša diskusija, kad ir aštroka, vis tiek yra pokalbis su kita puse.

Klausimas būtų: ar tos moterys, kurios kitose šalyse sėkmingai susilaukė vaikelių dėl apvaisinimo, tos mūsų lietuvaitės, galės gauti valstybės bent vieną nemokamą paslaugą, jeigu norės susilaukti antro vaikelio? Ar iš teisinės pusės čia nebus kliuvinių?

P. URBŠYS (LVŽSF). Aš norėjau patikslinti. Jeigu būtent norės susilaukti čia, Lietuvoje?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Taip, taip.

P. URBŠYS (LVŽSF). Aš nematau problemų, nes tai yra nauja pagalbinio apvaisinimo procedūra. Jeigu ji vyksta čia, mūsų valstybėje, ji turi būti kompensuojama.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia M. Bastys. Tai tikriausiai paskutinis...

M. BASTYS (LSDPF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, kadangi jūs pristatydamas šį klausimą kalbate apie tai, kad yra būtina tartis su visuomene, prašau pasakyti,

ar jūs, prieš teikdami šį įstatymo projektą, tarėtės su visais 50 tūkst. pacientų, kurie iš tiesų labai laukia šio įstatymo įsigaliojimo nuo sausio 1 dienos? Be abejo, ar jūs tarėtės su mokslininkais, su gydytojais, su pasaulio sveikatos organizacijomis? Dėkoju.

P. URBŠYS (LVŽSF). Iš tikro prieš tai, kai buvo priimami įstatymų projektai, pavyzdžiui, dėl mokesčių mokėtojų, tada irgi turėjo būti toks analogiškas klausimas, ar buvo tartasi Seimo narių su mokesčių mokėtojais priimant konkrečius mokestinius įstatymus.

Antras dalykas yra dėl 50 tūkstančių. Iš tikro čia yra labai įdomus klausimas, iš kur tas skaičius yra gaunamas, nes šiandien klinika, kurios vykdo pagalbinį apvaisinimą, oficialiai nėra pateikusi duomenų, kiek porų kreipėsi dėl pagalbinio apvaisinimo. Mes turime vieną problemą – yra apskaičiuota paslauga, skirti pinigai, bet mes tiksliai nežinome, kiek tos paslaugos reikės teikti. Bet kokių atvejų dėl pasitarimo su suinteresuotomis grupėmis tikrai tas dialogas vyksta. Tuo labiau kad mes grįžtame prie pagalbinio apvaisinimo, dėl kurio jau buvo diskutuojama kurį laiką, jau daugiau negu metus. Kai kurie dalykai, kurie mūsų įtvirtinami, įtvirtinami irgi pasiremiant teise. Man atrodo, kiekvienas Seimo narys yra pajėgus nuspręsti, ar mes pritariame, nepritariame toms pataisoms, nes mes irgi bendraujame su savo rinkėjais ir su suinteresuotais asmenimis. Mes, manau, tikrai priimsime teisingiausią sprendimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausimams skirtas laikas pasibaigė. Dėkoju jums.

Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kad ir kaip mes čia žodžių ekvilibristika užsiimtuome, vis tiek nepabėgsime nuo pagrindinės dilemos – kaip mes žiūrime į žmogaus gyvybę? Kad dalis mūsų medikų dėl kokių nors komercinių interesų nori daryti biznį, čia problemos nėra, toks yra interesas, bet mes, įstatymų leidėjai, nuo to niekur nedingsime. Mokslo prasme, paskutinio biochemijos mokslo šviesoje, atradimų šviesoje dėl gyvybės atsiradimo klausimų, kada ji atsiranda, nėra jokių diskusijų. Pamėginkite su tokia nuomone kur nors išlįsti ir paaiškinti, kad gyvybė prasideda kur nors kitur, ne nuo pradėjimo.

Taigi gyvybė ir ką su ja darome? Jeigu mes leidžiame ją manipuliuoti, leidžiame ją šaldyti, leidžiame ją eksportuoti, leidžiame su ja eksperimentuoti, tai yra mūsų balsavimo rezultatas. Mes taip žiūrime. Toliau kelias eutanazijai ir visiems kitiems.

Apie mokslą kai kurie čia labai gerai pasakojo. Mes gavome krūvą visokiausių mokslininkų straipsnių. Aš specialiai juos pasižiūrėjau kaip gamtos mokslų daktaras. Paskutinė publikacija, kuri pagrindžia būtent komercinius interesus, yra 2002 metų rimtesnio mokslinio žurnalo. 2002 metų. O 2012 metų ir kitose publikacijose jie teigia visiškai apie kitus dalykus – apie kiaušialąsčių šaldymą ir visa kita. Amerikos reprodukcijos sveikatos draugijos nutarimai ir visa kita rodo visiškai priešingai. Čia yra naujas mokslas, o ten yra tundra, kuri buvo anksčiau, mokslas nužengė kur kas toliau, o mes čia vaizduojame, kad mes čia atstovaujame mokslo interesams. Mes atstovaujame embrionų eksportui, kuris yra tikrai neblogas biznesis. Ir dar mes norime tapti trečiąja valstybe, kuri... Vokiečiai neleidžia pas save eksperimentuoti, o mes savo embrionus siųsime, kad jie eksperimentuotų.

PIRMININKĖ. Ačiū.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Taip elgiasi trečiosios valstybės. Ačiū.

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – L. Balsys.

L. BALSYS (MSG). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų praeitoje kadencijoje po didelių, vaisingų, ilgų diskusijų, pasitelkus įvairias nuomones – ir ekspertų, ir specialistų, ir pacientų visuomenės, ir gydytojų visuomenės, galų gale po Prezidentės vetavimo buvo priimtas sprendimas, Seimas pritarė tam variantui, kuris yra visiems priimtinas, pirmiausia pacientams ir profesionalams, kurie tuo užsiima. Aš suprasčiau, jeigu iniciatyva ir dabar revizuoti kiltų iš tos pačios, tarkim, medikų profesionalų bendruomenės arba iš nepatenkintų pacientų bendruomenės, tačiau iniciatyva kyla iš Seimo narių, iš naujosios daugumos ir iš tų profesionalų, kurie yra profesionalai kitose srityse. Iniciatyva kyla iš agronomų, teologų, kriminalinės žvalgybos profesionalų. Žinote, apie kokį čia mes profesionalumą galime kalbėti, todėl aš sveikinu grupės Seimo narių iniciatyvą surinkti parašus, kad būtų įvertintos šitos pateiktos pataisos ekspertų oficialiai, kaip numatyta Seimo statute. Aš manau, tai yra vienintelis būdas rasti kokį nors objektyvumą ir pasipriešinti ar-

ba kieno nors asmeniniam norui, arba tiesiog daliai žmonių, kurie apimti, mano įsitikinimu, religinės ekstazės.

Gerbiami kolegos, kai ateis paskutinė valanda, Dievas viską sustatys į savo vietas, o kol esame šioje žemėje, turime rūpintis savo piliečiais, džiaugtis kiekvienu vaikiu, kuris gimė Lietuvoje, kuris užaugs geru Lietuvos piliečiu, ir daryti viską, kad tokių vaikelių trokštančios šeimos patirtų kuo mažiau kančių, o ne valstybės patyčias arba religinį fanatizmą. Aš siūlau šiandien, kolegos, balsuoti prieš ir sulaukti ekspertų nuomonės, jeigu tikrai dar bus noras vadovautis tikrai objektyviais, o ne kokiais nors asmeniniais įsitikinimais.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. Kviečiu balsuoti. Kas pritariate Pagalbinio apvaisinimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIII-169, balsuojate už, kas nepritariate, susilaikote arba balsuojate prieš. (*Balsai salėje*)

Už balsavo 69 Seimo nariai, prieš – 22, susilaikė 20. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas, papildomo nėra numatyta. Siūloma svarstyti gruodžio 15 dieną. Tuoj, minutėlę! Suteiksiu žodį visiems, kurie norėsite, replikai po balsavimo.

V. Čmilytė-Nielsen. Prašau.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Norėčiau prašyti, kad papildomas komitetas būtų Žmogaus teisių komitetas, kaip buvo ir praėjusią kadenciją, kai buvo svarstomas šitas klausimas.

PIRMININKĖ. Ačiū už pasiūlymą. Balsuosime dėl šio pasiūlymo. Minutėlę! Iš eilės žodis suteikiamas A. Vinkui.

A. VINKUS (LSDPF). Jeigu galima, pone Dagi, aš noriu kreiptis į jus, jūs nuostabios erudicijos žmogus, aš jums siūlau, nuvažiuokime kada nors pas mirštantį, kenčiantį žmogų, ieškančią pagalbos, ir aš jums išaiškinsiu, kas yra gailestingumo apaštalas. Kiekvienas mes turime būti gyvenimo kely gailestingumo apaštalu. Toks jūs esate ir toks aš esu. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Replika po balsavimo – A. Armonaitė. Prašau.

A. ARMONAITĖ (LSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, mes, 35 Seimo nariai, norime paprašyti pasinaudoti Statuto 145 straipsnio 2 dalimi, kur numatoma, kad ne mažiau kaip vienas penktadalis Seimo narių paprašytų valdybos užsakyti nepriklausomą ekspertinį teisės akto projekto įvertinimą. Čia yra daugiau negu vienas penktadalis Seimo narių parašų – 35, ir aš tuoj pat jį įteiksiu Sekretariatui. Svarstymo stadijoje mes turime tokią teisę. Taigi prašome patenkinti mūsų šį prašymą.

PIRMININKĖ. Ačiū. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, štai dabar, matyt, ir išaiškėja, kas yra kas, kas už ko stovi. Jau pasiūlė kompromisinį siūlymą, kuris man asmeniškai nėra priimtinas, bet, tarkime, priimtina, kurio esmė yra pasiūlyti, kad neleistų su mūsų embrionais eksperimentuoti, jais manipuluoti, pardavinėti kitiems, į kitas valstybes. Nieko daugiau nesiūlo, tik kad savo tėvus žinotų, būtų apsaugota vaiko teisė, ir staiga interesas prasimuša daliai Seimo narių, kurie būtinai nori apginti šitą interesą. Štai čia esmė ir yra, o ne pagalbinis apvaisinimas ir ne moteris, o čia yra esmė. Todėl siūlau tuos dalykus atmesti.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamieji Seimo nariai, man atrodo, jau čia darbo grupių, įvairiausių studijų per tuos metus buvo ir čia nieko naujo tikrai neišras, čia yra vertybinis dalykas, požiūrio klausimas. Aš manau, kad pagal savo požiūrį žmonės apsisprendžia, kas laiko embrioną gyvybe, kaip mokslas yra įrodęs, tas balsuoja vienaip, kas mano, kad čia taip pat yra ne gydymas, nes tikrai dirbtinis apvaisinimas žmogaus neišgydo, poros neišgydo, ji po to netampa vaisinga, paprasčiausiai čia yra vienas iš būdų, kaip susilaukti vaikų.

Manau, kad trečias variantas, kuris yra pasiūlytas, kompromisinis variantas. Ir atsižvelgiant į vieną ir į kitą pusę, ir gerbiant gyvybę. Todėl vis dėlto aš manau, kad čia kokių nors papildomų komisijų nereikia, tos komisijos vertybiniu požiūriu žmogaus ir Seimo nario nepakeis.

PIRMININKĖ. Ačiū. P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Tikrai labai tiksliai apibūdino situaciją gerbiamas Seimo narys R. J. Dagys, nes aiškiai ryškėja Seimo nariai, kurie iš tikrųjų nori spręsti šitą opią problemą dėl nevaisingumo, ir tie, kurie pasinaudodami ta nevaisingumo problema nori turėti tam tikrą žaliavą ir pre-

kę, kuri būtų panaudojama toliau. Todėl tas siūlymas dėl Žmogaus teisių komiteto tai yra ne kam kitam, o vilkinimui, nes pagal Statutą, kol papildomas komitetas nėra apsvarstęs, tol negali svarstyti pagrindinis.

Kitas siūlymas dėl ekspertizės išvadų, tai mes, kaip Seimo nariai, turime ganėtinai kompetencijos, galų gale mes galime pasikviesti tuos ekspertus svarstyti metu ir sužinoti jų nuomonę. Tai sakau jums tam, kad jūs nepasiduotumėte būtent bandymams užvilinti šito įstatymo priėmimą. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Ačiū. A. Kubilius.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš tik noriu pastebėti, kad Seimas po pateikimo pritarė visiškai jokiam ne kompromisiniam variantui, tai tą reikia suprasti, kad tos pataisos, kurios ten kažkur paminėtos, jos čia nebuvo svarstomos. Buvo pritarta po pateikimo visiškai ne kompromisiniam variantui, kurį autoriai, pasirodo, parašė, pasiremami vienos medikės raštieskomis išvadomis, kaip vakar paaiškėjo televizijos laidoje. Tai tą supraskite.

Antras dalykas, čia kur aiškinama, kad paaiškėjo, kas čia yra už apsaugą, kas ne už apsaugą, tai aš noriu pasakyti, kad šitame įstatyme, kuris dabar yra priimtas, visa apsauga yra numatyta ir pareiga realizuoti apsaugą yra numatyta Sveikatos apsaugos ministerijai ir ministrui.

Aš nežinau, kolegos, kaip jūs visi žiūrite, aš pasitikiu ministru A. Veryga. Kiek aš suprantu, valdantieji nepasitiki ir sako, kad šitą nuostatą reikia keisti. Tai štai čia ir paaiškėjo, kas pasitiki, kas nepasitiki naujuoju ministru. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Pasinaudodama pirmininkės teise aš tiesiog patikslinu, kad pasiūlymai, kuriuos kolegos minėjo, yra oficialiai užregistruoti Seimo sekretoriato. Žodį suteikiu pagal eilę. J. Sabatauskas pirmas stovėjo prie mikrofono.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, noriu pažymėti, kad Statuto norma yra imperatyvi, kai kolegos sako, nepritarkime jai, jina nesvarstoma ir dėl jos nebalsuojama. Penktadalis Seimo narių turi tokią teisę prašyti ekspertinės išvados ir ta ekspertinė išvada turės būti pateikta iki svarstyimo stadijos Seime. Tai vienas momentas.

PIRMININKĖ. Pagarsinsime.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Antras, dėl vertybinių dalykų kolegai Petrui. Jeigu sunku skaityti studijas, tai paskaitykite labai trumpą ir labai konkretų, ir aiškų A. Kubiliaus straipsnį ir visas paaiškės. *(Plojimai)*

PIRMININKĖ. Ačiū, ačiū. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Kolegos, man atrodo, kad kai kurie Seimo nariai turės įrodyti kitų materialinį suinteresuotumą. Čia tiek priešneikėjo ponas R. J. Dagys ir šiek tiek P. Urbšys apie tai, kad čia mes norime pasitarnauti verslo interesams ir t. t. Tai atsargiau su žodžiais, nes aš pareikalau siu teisinio jūsų žodžių pagrindimo, kad, tarkime, aš, Eugenijus Gentvilas, ką nors pažįstu, kas tuo užsiima, kam nors tarnauju ir t. t. Aš galėčiau irgi analogiškais kaltinimais pradėti taškytis, bet, žinote, mano politinis supratimas apie kitokios nuomonės turėjimą man to neleidžia daryti. Jūsų politinis supratimas apie kitokią nuomonę remiasi, ko gero, jūsų pačių sugedimo laipsniu. Yra galimybė pasipelnyti, tai pasipelnytumėme. Prašyčiau nekaltinti kitų neturint jokio įrodymo, gerbiamas Rimantai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiami kolegos, kadangi buvo V. Čmilytės-Nielsen pasiūlymas dėl Žmogaus teisių komiteto, ar mes pritariame bendru sutarimu, ar norite balsuoti? *(Balsai salėje)* Nuomonės išsiskyrė, prašau balsuoti. Kas už tai, kad papildomas būtų Žmogaus teisių komitetas?

Už balsavo 46 Seimo nariai, prieš – 25, susilaikė 30. Deja, Žmogaus teisių komitetas nebus paskirtas papildomu komitetu.

Gerbiami kolegos, taip pat noriu informuoti jus apie Lietuvos Respublikos Seimo valdybos nutarimą, kuris įgyvendina ką tik teiktą prašymą pagal Seimo statutą dėl nepriklausomo ekspertinio teisės akto projekto užsakymo. Iš tiesų Seimo valdybos sprendimas, kurį aš turiu ir kurio redakcija dar yra galiojanti, numato tokią galimybę. 4 punktas kalba apie tai, kad jeigu Seimo posėdyje priimtas protokolinis nutarimas užsakyti ekspertinį įvertinimą, pagrindinis komitetas per penkias darbo dienas turi pateikti Seimo valdybai siūlymus dėl asmens, kuris atliks ekspertinį įvertinimą, kvalifikacinių reikalavimų, klausimų ekspertams ir taip toliau, visa eiga. Vadinasi, es-

mė ta – jeigu Seimo posėdyje bus priimtas protokolinis nutarimas. Tokiu atveju Seimas turi apsispręsti, ar priimamas protokolinis nutarimas, ar ne. (*Balsai salėje*)

Jeigu galite patikslinti, prašau, patikslinkite. Čia yra jau Seimo valdybos nutarimas, Seimo aprašas, kaip įgyvendinti Seimo statuto ką tik paminėtą straipsnį. (*Balsai salėje*) Juliau, prašome papildyti.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Pagal 145 straipsnio 2 dalį: „Jeigu įstatymo projektu siūloma iš esmės keisti teisinį reglamentavimą (nustatyti, pakeisti ar panaikinti teisės subjektų teises arba pareigas, suformuluoti tam tikrų sričių reformos kryptis arba raidos strategiją) ir pagrindinis komitetas arba ne mažiau kaip 1/5 Seimo narių paremia tokią iniciatyvą, nutarus pradėti projekto svarstymo procedūrą Seimo valdybos nustatyta tvarka užsakomas nepriklausomas ekspertinis teisės akto projekto įvertinimas.“ Čia nereikia jokio protokolinio Seimo nutarimo.

PIRMININKĖ. Gerai, kolegos. Suprantame. Ar P. Urbšys turi papildymų?

P. URBŠYS (LVŽSF). Aš norėjau pasitikslinti, nes pagal tai, ką jūs paskaitėte, yra taip, kad valdyba nutarė, kad turi būti protokolinis nutarimas. Jeigu protokolinis nutarimas, turi būti balsuojama čia, salėje, ar mes priimame, ar ne, nes kitu atveju tada susidaro tokia dviprasmybė.

PIRMININKĖ. Kolegos, aišku, aukštesnis yra Seimo statutas, ir mes puikiai suprantame, kad turime juo vadovautis. Rytoj vyks Seimo valdybos posėdis ir Seimo valdybos posėdyje šitą klausimą atitinkamai išaiškinsime. Mes priimame pareiškimą kaip oficialų pageidavimą, kad būtų atliktas ekspertinis tyrimas. (*Balsai salėje*)

J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Bet, kaip aš supratau iš iniciatorių, jie tokio ekspertinio vertinimo prašytų dėl projekto po svarstymo stadijos. Kaip žinome, projektu yra įregistruota įvairių pataisų, ir kokia bus Seimo politinė valia, ir koks tas galutinis projektas bus, išaiškės iš esmės po svarstymo stadijos. Jis gali būti net atmestas svarstymo metu.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų... (*Balsai salėje*) A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Noriu pirmiausia paprašyti, kad Jurgis negalvotų už mane, ką aš turėjau omenyje, kai pasirašiau šitą dokumentą. Skaitykite to paties 145 straipsnio 3 dalį: „Ekspertinė išvada yra teisės aktą lydintis dokumentas, pristatomas svarstymų komitetuose ir Seimo posėdyje metu.“ Ar supratote, dėl kokio dokumento? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Kolegos, jeigu būtų kokių nors kitų išaiškinimų, mes turėsime vakarinį posėdį ir dėl šito išaiškinimo dar būsite informuoti. Šiandien ir šiuo momentu mes priimame jų pateiktą protokolinį prašymą.

Mūsų darbotvarkė išseko. Rytinį posėdį skelbiu baigtą. Vakarinis posėdis – 15 valandą. Ačiū. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 15 STENOGRAMA

2016 m. gruodžio 6 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja I. DEGUTIENĖ

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, pradedame gruodžio 6 dienos vakarinį plenarinį posėdį. Registruojamės. (*Gongas*)

Užsiregistravo 53 Seimo nariai. Dėl vedimo tvarkos – R. Baškienė.

15.03 val.

Informaciniai pranešimai

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, mielieji kolegos, jausdama pareigą informuoti jus, kad kai rytiniame posėdyje buvo Seimo narių protokolinis reikalavimas, kad būtų įvykdytas ekspertinio teisės akto projekto įvertinimas, noriu patikinti jus, kad kreipiausi į Teisės departamentą, ir yra gautas Teisės departamento A. Kabišaičio pasirašytas raštas Lietuvos Respublikos Seimui, kurį norėčiau jums leidus pagarsinti, kad mes tiesiog ramiai suprastume situaciją, kad pirmininkaujant posėdžiui buvo pasielgta visiškai teisingai, balsavimo išties nereikėjo. Pateiktas dokumentas, kurį pasirašė kolegos, 1/5 Seimo narių, yra paremta iniciatyva, o nutarus pradėti projekto svarstymo procedūrą, kadangi Seimas pritarė po pateikimo ir jau prasidėjo svarstymo procedūra, Seimo valdybos nustatyta tvarka yra užsakomas nepriklausomas ekspertinis teisės akto projekto įvertinimas. Seimo statuto norma sukonstruota taip, kad Seimo sprendimas užsakyti nepriklausomą ekspertinį teisės akto projekto įvertinimą, atskiras Seimo sprendimas, nereikalingas. Tokiam vertinimui užsakyti pakanka čia įvardytų vieno iš subjektų valios bei fakto, kad Seimas yra pradėjęs šio teisės akto svarstymo procedūrą.

Ir tai patvirtina, kad mes viską padarėme teisingai, o jau priedermė ir tolesnis veiksmas priklauso Seimo Sveikatos reikalų komitetui ir Seimo valdybai, kurie atitinkamai vykdys viską pagal procedūras paskelbdami ir ieškodami ekspertų, kurie galės pateikti ekspertinį šio teisės akto įvertinimą. Labai ačiū, kad leidote pakomentuoti.

PIRMININKĖ. Labai ačiū už informaciją.

15.05 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 33 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3940, Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 25 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3941 (*pateikimas*)

O dabar popietinė darbotvarkė. Kviečiu į tribūną sveikatos apsaugos viceministrę J. Zinkevičiūtę pateikti Alkoholio kontrolės įstatymo 33 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir lydimąjį Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 25 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

J. ZINKEVIČIŪTĖ. Labas vakaras, gerbiamoji vicepirmininke, gerbiamieji Seimo nariai. Teikiamas Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 33 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3940 ir Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 25 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3941. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymą Nr. XIIP-1869, kuriuo buvo priimtas Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas, padaryti Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 (toliau – Alkoholio kontrolės įstatymas) ir Lietuvos Respublikos

tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 nuostatų redakcinio pobūdžio pakeitimus ir vietoje nuorodos į Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksą pateikti nuorodą į Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksą.

Alkoholio kontrolės įstatyme ir Tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatyme numatyta, kad fiziniai asmenys už minėtų įstatymų pažeidimus atsako Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse ir Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse nustatyta tvarka. Nuo 2017 m. sausio 1 d., o buvo 2016 m. balandžio 1 d., bet buvo kai kurių diskusinio pobūdžio susitikimų, įsigaliojo Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas, o Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksas netenka galios, todėl įstatymo projektas siūlo nustatyti, kad fiziniai asmenys už Alkoholio kontrolės įstatymo ir Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo pažeidimus atsako Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 70, 76, 77, 127, 32, 137, 138, 168, 170, 208 ir 209 straipsniuose ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 199, 199¹, 201, 202 ir 204 straipsniuose nustatyta tvarka.

Kontroliuojančių institucijų darbuotojai, pareigūnai, nustatę šių įstatymų reikalavimų pažeidimus, surašo Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyto turinio protokolą. Nauda visuomenei priėmus teisės akto projektą nenumatoma. Kadangi Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso įsigaliojimo terminas buvo atidėtas vėlesniam laikotarpiui, įstatymo įsigaliojimo terminai turėtų būti patikslinti nurodant 2017 m. sausio 1 d. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju viceministrei. Jūsų nori klausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Aš šiandien pernelyg daug klausinėju, todėl klausimų nebeturiu, jau paaiškinote. Dėkoju.

J. ZINKEVIČIŪTĖ. Blogai girdžiu.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū.

J. ZINKEVIČIŪTĖ. Nenori.

PIRMININKĖ. Klausia K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamoji pranešėja, šitas įstatymas yra iš serijos didinti ir plėsti būdų sistemą, kitaip sakant, baudimą. Baudimas kartu su kompensacijomis seniau būdavo vienas iš pagrindinių mūsų uždavinių Seime. Sakykite, ar be to viso baudimo didinimo, išplėtimo baudžiamųjų rato galima kaip nors kitaip išspręsti tas problemas, ne vien tik baudžiant? Ir antras dalykas, ar pareikalaus tų funkcijų įvedimas ir perkėlimas nors kiek papildomų pinigų? Nes paprastai, kai funkcijas tik perskirstai, tai tos organizacijos, kurios vykdo tas funkcijas, prašo daugiau finansavimo. Tiek trumpai.

J. ZINKEVIČIŪTĖ. Išties išeina šio toks rebusas – vieni baudžia, kiti prašo apmokėti tam tikrų paslaugų paketą. Aš manau, kad šitas klausimas tebelieka opus ir galima jį svarstyti, juo labiau kad klausimas bus perkeltas į Sveikatos reikalų komitetą, papildomi komitetai irgi yra. Aš manau, kad jį galima šiek tiek koreguoti ir tiesiog papildyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju viceministrei, jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar po pateikimo vienas – už, vienas – prieš. Nėra norinčių kalbėti. Ar galime bendru sutarimu po pateikimo pritarti? Balsuojame? Gerai, balsuojame. Kas po pateikimo pritariate projektams Nr. XIIP-3940 ir Nr. XIIP-3941, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 86, prieš nėra, susilaikė 7. Projektams Nr. XIIP-3940 ir Nr. XIIP-3941 pritarta po pateikimo. Pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. Svarstymas numatomas gruodžio 13 dieną.

Nematau laikinai einančio sveikatos apsaugos ministro pareigas E. Gusto, kad galėtų pateikti kitą projektą. Gerbiamoji viceministre, jūs neįpareigota.

15.12 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-112 (pateikimas)

Jeigu galima, kviečiu S. Jakeliūną pateikti Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, šis įstatymo projektas susijęs su tuo, kad mes turime ieškoti išteklių ir prioritetų skirstydami savo finansus. Žinome ir sprendėme dėl gana didelio neapmokestinamųjų pajamų dydžio didinimo, 55 ir 100 % vaikams, ieškome pensijų ir kitų dalykų išteklių finansavimo ir šalia to turime svarstyti ir gyventojų pajamų mokesčio lengvatų klausimą.

Šis įstatymo projektas susijęs su konkrečia gyventojų pajamų mokesčio lengvata gyvybės draudimui. Kodėl jisai pateikiamas? Todėl, kad Lietuvos bankas padarė vieno iš esminių produktų tyrimą ir išvados yra gana kategoriškos ir nepalankios mums, kaip Seimo nariams, vertinant, kaip efektyviai naudojama ta mokesčių lengvata.

Jinai galioja nuo 1996 metų visam gyvybės draudimui ir leidžia gyventojams susigrąžinti sumokėtų įmokų dalį, tačiau viena priežastis, vienas argumentas – kainuoja pernelyg daug visiems šalies mokesčių mokėtojams.

Antras argumentas – yra akivaizdžiai socialiai neteisinga, kadangi daugiausia ja gali naudotis vidutinės arba aukštesnės pajamas gaunantys gyventojai, o ne tie, kurie neturi iš ko finansuoti tokių išlaidų. Svarbiausias argumentas, kad didžiąją dalį šios lengvatos ekonominės naudos dėl neskaidrios kainodaros ir galimų vartotojų teisių pažeidimų pasisavina gyvybės draudimo įmonės.

Todėl siūloma nedelsiant, nuo 2017 m. sausio 1 d., kartu su biudžetu ir jį lydinčiais teisės aktais atsisakyti šios gyventojų pajamų mokesčio lengvatos naujai sudaromoms ir pratęsiamoms gyvybės sutartims. Pabrėžiu, tik naujoms sutartims. Visi gyventojai, kurių sutartys galios šių metų gruodžio 31 dieną, ir toliau galės naudotis gyventojų pajamų mokesčio lengvata, taip išsaugant teisinį tęstinumą ir nesugriaunant jokių teisėtų lūkesčių.

Truputis skaičių. Dėl taikomų gyventojų pajamų mokesčio lengvatų 2015 metais už 2014 metus, tiksliau, už 2015 metus iš viso buvo sugrąžinta 38 mln. eurų. Prisiminkime litais – tai daugiau negu 100 mln. litų. Iš šios sumos 24 mln., arba daugiau kaip 63 %, sudarė būtent gyventojų pajamų mokesčio grąžinimai dėl sumokėtų gyvybės draudimo įmokų. Svarbi tendencija, kad ta dalis gyventojų pajamų mokesčio grąžinimo dėl gyvybės draudimo nuolat didėjo. Kadaisė ją sudarė apie 30 %, dabar sudaro, kaip minėjau, 63 %.

Visa diskusija (mus kartais kaltina, kad mes nediskutuojuame ir nereaguojame) iš esmės prasidėjo gan seniai. Viena iš institucijų, rekomendavusių atsisakyti konkrečiai šios lengvatos, yra Tarptautinis valiutos fondas. 2010 metais jis, darydamas mokesčių sistemos Lietuvoje peržvalgą ir įvertindamas jos efektyvumą ir, kas svarbu, teisingumą, nes Tarptautiniam valiutos fondui nėra įprasta vertinti mokesčių sistemos teisingumą, apskritai socialinį teisingumą, rekomendavo šios lengvatos atsisakyti ir pabrėžė, kad ja gali naudotis tik tie, kurie gali sau leisti apskritai mokėti įmokas, o visi kiti turi tiesiogiai arba netiesiogiai finansuoti, visi mokesčių mokėtojai finansuoja tą lengvatą.

2015 metais daugiau kaip 70 % sumokėtų gyvybės draudimo įmokų sudarė investicinio gyvybės draudimo įmokos, šios įmokos ir jų dalis kalbant apie gyvybės draudimą taip pat nuolat didėjo – nuo 33 % 2003 metais iki pasiekė 170 mln. eurų įmokų sumą 2015 metais ir tai sudarė 72 % visų įmokų, sumokėtų gyvybės draudimo įmokų.

Kaip minėjau, Lietuvos bankas atliko kelis tyrimus, 2014 ir 2015 metais juos apibendrino. Beje, šiuos tyrimus inicijavo paskirtasis finansų ministras V. Šapoka, taigi jo darbas jau prasidėjo dirbant Lietuvos banke, dabar jis tęsia tuos darbus. Viena iš tyrimų, arba jo apibendrinime, teigiama, kad nuo 2003 metų iki 2014 metų pabaigos šalies gyventojai gyvybės draudimo įmonėms sumokėjo beveik 1 mlrd. eurų investicinio gyvybės draudimo įmokų, nuo kurių šios įmonės nuskaičiavo 157 mln. administracinių ir kitų mokesčių. Jie sudarė beveik 16 % visų sumokėtų įmokų. Kitaip sakant, visa mokesstinė lengvata, kuria naudojasi žmonės, suprantama, jie ją gavo, bet jie jos neinvestuoja, išleidžia, o nuo kaupiamų sumų yra nuskaičiuota apie 16 %, tai yra daugiau negu sugrąžintina mokesstinė lengvata.

Ir, kas svarbu (Lietuvos bankas pažymi), tai yra tik dalis mokesčių, tenkančių investicinio gyvybės draudimo sutartims. Neaišku, kokią dalį įmokų sudaro kitų investicijų valdytojų skaičiuoti mokesčiai, nes jie klientams nėra atskleidžiami.

Svarbus Lietuvos banko išvadų teiginys. Pasak jo, dėl aukštų mokesčių tikimybė, kad per pirmuosius penkerius metus kaupiant investicinio gyvybės draudimo sutartyje investicinė grąža bus teigiama, esant net ir 6 % finansų rinkos vertės prieaugiui per metus, yra lygi nuliui. Kitaip sakant, pirmuosius penkerius metus investavimas yra neigiamas, arba jokios grąžos nėra dėl didelių mokesčių.

Apibendrinamas Lietuvos bankas teigia, kad komisinio mokesčio dydžiai ir jo mokėjimo praktika skatina neatsakingą investicinio gyvybės draudimo produktų pardavimą.

Antra. Vartotojui atskleidžiami ne visi mokesčiai ir ikisutartinė informacija.

Trečia. Gyvybės draudimo įmonės ne visada tinkamai įvertina kliento, tai yra neprofesionalaus investuotojo, pasirengimą tinkamai valdyti ir prisiimti investavimo riziką.

Galiausiai kyla pagrįstų abejonių, ar dauguma investicinio gyvybės draudimo sutarčių atitinka ilgalaikio kaupimo produkto tikslus.

Toliau teigiama, kad gyvybės draudimo įmonės, siūlydamos investicinio gyvybės draudimo produktus, dėl didelių mokesčių, mokėtinų draudimo įmonei, ir mažos pridėtinės vertės produktų šių produktų naudą klientams bando kompensuoti taikoma gyventojų pajamų mokesčio lengvata. Kitaip sakant, pati gyventojų pajamų mokesčio lengvata yra pagrindas, ant kurio sukonstruotas šitas produktas, ir, suprantama, finansuoti tos naudos, kurios didžiąją dalį gauna gyvybės draudimo kompanijos, mes neturime teisės.

Lietuvos bankas mano, kad siekiant sumažinti paskatas vartotojams priimti neracionalius sprendimus, kurios yra lemiamos šiuo metu taikomos mokesčių lengvatos sistemos, ir atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos bankas nėra tiesiogiai įgaliotas, suprantama, savarankiškai išspręsti šį klausimą, siūlo inicijuoti diskusijas dėl mokesčių lengvatos sistemos persvarstymo.

Mes dabar gauname informaciją iš Finansų ministerijos, taip pat iš Lietuvos banko, ją apibendrinę kartu su jumis spręsimė šitą klausimą. Manau, kad yra pagrindas imtis skubių veiksmų, kad tie pinigai nebūtų švaistomi, kad mokesčių mokėtojų pinigais nebūtų finansuojamas privačių kompanijų pelnas, žmonės įtraukiami į savotiškus finansinius spąstus, o mokestinė lengvata naudojama kaip jaukas jiems išipainioti į tuos spąstus. Siūloma, jeigu būtų pritarta po pateikimo svarstyti šį klausimą, kreiptis į Vyriausybę dėl išvados, nes mes norime, kad visos institucijos dalyvautų, ir naujosios Vyriausybės nuomonė kartu su naujuoju finansų ministru mums, be abejo, taip pat svarbi.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti 11 Seimo narių. Pirmasis – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju pranešėjui. Nors ir nepritariu jūsų siūlomam projektui, bet jūsų pristatymas tikrai įkvepia ir rodo, kad jūs tikrai būtumėte ne blogesnis finansų ministras, nei tas, kurį dabar turime paskirtą.

Bet grįžtant prie paties siūlymo. Augant ekonomikai ir formuojantis vidurinei klasei, mes matome, kad ta vidurinioji klasė pradeda taupyti, kaupiti ir investuoti. Šis siūlymas yra nukreiptas prieš kaupimą, prieš investavimą, taip skatinant vartojimą. Tikrai nemanau, kad tai jaunoms šeimoms, augančiai vidurinei klasei būtų teisingas kelias.

Mano klausimas būtų toks: ar jūs nemanote, jog naujoms sutartims taikant šį pakeitimą ta rinka nebus tokia, kokią jūs planuojate, ir tokių pajamų nesurinksite, nes jau dabar po Lietuvos banko išvadų, kaip suprantu, ta rinka pradėjo trauktis?

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Pirmiausia dėl kaupimo, kaip aš minėjau ir iliustravau skaičiais, to paties Lietuvos banko parengtais. To kaupimo faktiškai nevyksta ir grąža yra labai menka, ilguoju laikotarpiu ji net neviršija infliacijos. Dėl vartojimo. Ta lengvata, kuomet yra sugrąžinama, kaip tik paskatina vartojimą, o investavimo rezultatas yra prastas, kaip minėjau. Todėl ši lengvata yra ydinga ir neefektyvi įvairiomis prasmėmis.

Dėl rinkos. Taip, rinka šiek tiek sumažėjo, bet, palyginti su 2013 metais, ji yra paaugusi 23 %. Kitaip sakant, bazė, su kuria mes lyginame, yra labai labai aukšta ir prilįgsta faktiškai 2007 metų piko lygiui. Naujos sutartys sudarys tik mažą dalį, o visas vadinamasis portfelis išliks ir pereinamasis laikotarpis, kol gyvybės draudimo kompanijos prisitaikys, galbūt pakoreguos tuos produk-

tus, galbūt ir šį produktą, tikrai nepaveiks jų finansinio stabilumo. Tokią išvadą mes iš Lietuvos banko ką tik, šiandien, esame gavę.

PIRMININKĖ. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis kolega, mes ką tik per pertrauką kankinome jūsų būsimą finansų ministrą ir iš jo mums vis dėlto pavyko šiaip ne taip sužinoti, kad jis, nors ir neigiamai vertina šitą kaupimo rūšį, kol kas nieko keisti neketina, neabejodamas, kad šis klausimas bus nukeltas į artimiausią ateitį. Kartu sužinojome, kad šis klausimas yra bendro draudimo sistemos dalis. Čia reikia viską žiūrėti, kuo žmogus apsidraudęs. Sužinojome, kad kitais metais biudžeto pertvarkos nebus arba peržiūrėjimo nebus, todėl visa socialinio draudimo sistema atsiras ne anksčiau kaip po metų, nes pinigų tam nebus numatyta.

Ar tikrai jūs manote, kad čia dabar reikia forsuoti šitą klausimą, žinant, kad finansų ministro nuomonė yra kitokia?

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Dėkui už klausimą. Rytoj Biudžeto ir finansų komitete mes turėsime progą išklausti finansų ministrą ir premjerą. Programoje, mūsų dabar jau naujosios Vyriausybės programoje, yra įrašyta, kad ekonomiškai nepagrįstos ir teisingumą iškraipiančios lengvatos turėtų būti naikinamos. Šiame kontekste mes ir siūlome šios lengvatos atsisakymą. O kokia apimtimi ir kada, suprantama, išklausysime Vyriausybės su naujuoju finansų ministru nuomonę ir galų gale priimsime sprendimą čia, Seime.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamasis pranešėjau, gerbiamas teikėjau, gerbiu jūsų nuomonę ir nuoseklią mąstymo trajektoriją. Prieš tai pasisakėte prieš pensinių fondų antrosios pakopos naikinimą ir valstybės prisidėjimą prie šitos pakopos finansavimo, dabar naikinate lengvatą, prieš tai kalbėjote apie valstybinius bankus. Jūs akivaizdžiai netikite galimybėmis privačiam asmeniui individualiai sukaupti savo ateičiai pinigų, ar tai būtų pensija, ar tai būtų investicinis gyvybės draudimas. Matau, kad yra tikėjimas valstybine „Sodros“ sistema. Mano klausimas yra su tuo susijęs. Kodėl jūs imatės visų pirma lengvatų naikinimo ir nesiimate kitų projektų, kurie iš esmės užtikrintų gyventojų galimybę saugiai sulaukti pensijos arba ateities? Kodėl imatės naikinti tą, kas jau pasitvirtino?

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Nesu tikras, kad jūs teisingai interpretuojate mano nuostatas. Aš pasisakau už asmeninį privatų kaupimą pensijai ir ilgalaikį kaupimą, bet, kaip iliustravau skaičiais, grįžtais Lietuvos banko skaičiavimais, būtent šis kaupimas, investicinis gyvybės kaupimas, yra ydingas ir atneša nuostolių tiek pačiam kaupiančiajam, tiek visiems mokesčių mokėtojams, nes per mokesčių lengvatą jie finansuoja šį kaupimą.

O dėl kitų pertvarkų. Taip, tai bus sisteminiai sprendimai, ir manau, kad problema yra viena – kiek mokesčių kiti mokėtojai turėtų ir gali prisidėti prie to kaupimo tiek antrosios pakopos atveju, tiek ypač šio investicinio gyvybės draudimo atveju.

PIRMININKĖ. Klausia I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju. Norėčiau paklausti gerbiama pranešėją. Man taip pat teko dalyvauti atliekant tą tyrimą ir aš manau, kad apie jį irgi nemažai žinau. Nuostata, kuri yra įstatyme, yra platesnė, negu investicinis gyvybės draudimas, tai yra tai, ką jūs siūlote atsisakyti, ir klausimas, ar čia nėra bandoma, kaip sakoma, su vandeniu ir kūdikių išmesti iš vonelės, bet aš matau šio tokį lobizmą ir dar keletą dalykų. Nes kartu Lietuvos banko buvo pateikti ne šiaip problemų aprašymai, bet taip pat ir Draudimo įstatymo pataisos, kurios būtų leidusios spręsti didelę dalį tyrime nustatytų problemų. Vienas dalykas.

Kitas dalykas. Skaitydama Vyriausybės programą aš matau, kad bus paliktos pagrįstos lengvatos ir prie pagrįstų lengvatų nurodyta įmokų į pensijų fondą lengvata. Kaip jūs tai suderinate su savo teikiamu siūlymu? Ačiū.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Pirmiausia dėl kūdikio ir vonelės. Šiuo atveju kūdikis nemažas, nes sudaro beveik tris ketvirtadalius visos tos vonelės, ar ne.

Dėl kitų gyvybės draudimo produktų galima diskutuoti, galima galvoti. Aš manau, tiek Vyriausybės, tiek pačių gyvybės draudimo įmonių ir asociacijos siūlymai galėtų būti su tuo susiję. Mes siūlome galbūt maksimaliai, bet sprendimas turi būti racionalus, pamatuotas ir subalansuotas.

Dėl lengvatų finansavimo valstybės lėšomis arba mokesčių mokėtojų lėšomis. Tam tikrų sričių pensinis kaupimas turi būti pertvarkytas, antroji, trečioji pakopa, tačiau paskata visų mokesčių mokėtojų sąskaita, racionaliai pamatuota, turėtų išlikti. Ir mūsų principinis siūlymas yra, kad žmonės galėtų rinktis, ar tai būtų kaupimas pensijai, studijoms, galbūt grąžintume būsto paskolos įmokų lengvatinį režimą, ir numatyti tam tikrą ribą, limitą, absoliutų, ne procentinį, bet absoliutų. Žmogus, naudodamasis tokia papildoma neapmokestinamojo pajamų dydžio suma, galėtų spręsti, kur jam ir kaip naudoti.

Bet tie siūlymai turi būti pamatuoti ir įvertinti mūsų finansinių galimybių kontekste, nes kol kas mes turime daug lengvatų, turime deficitą ir nesuvaldome tų procesų. Aš manau, juos reikia tikrai galų gale sutvarkyti ir susieti. „Sodros“ reformą darome, socialinį modelį darome, tačiau antrosios pakopos tikrai nejudiname, nors tai labai susiję dalykai, susisiekiantys indai ir finansine prasme, ir struktūrine prasme.

PIRMINKĖ. Klausia A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Iš tikrųjų daug tokio vidinio prieštaravimo. Mes ką tik perskaitėme Vyriausybės programą, kurioje labai miglotai parašyta apie tai, kad bus peržiūrėtas, išsiklausant į ekspertų nuomones, visų lengvatų klausimas. Jūs sakote, kad pensijų kaupimo paskata turėtų likti. Paskata kaupti studijoms turėtų likti. Kodėl paskata gyvybės draudimui turi būti panaikinta, kaupimui per gyvybės draudimą, taip ir lieka neaišku. Aš suprantu, kad jūs norite tą įstatymą labai skubiai priimti, jau iki sausio 1 dienos.

Man kyla klausimas, ar iš tikrųjų jūs manote, kad šita paskata yra neteisinga ir ją reikia naikinti taip visiškai akivaizdžiai, ar jūs manote, kad tai yra vienas iš būdų, kaip gauti pinigų jūsų pažadėtoms pensijoms didinti, todėl daug nediskutuojame, jokių ekspertų nereikia, reikia tiesiog greitai priimti sprendimą ir taškas? Ar nėra to prieštaravimo, kad jūs viena ranka siūlote...

PIRMINKĖ. Laikas!

A. KUBILIUS (TS-LKDF). ...o kita ranka siūlote čia greitai priimti sprendimus?

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Kiek bandžiau grįsti, atrodo, ir jūsų kolegė I. Šimonytė tam taip pat neprieštaravo, kadangi dalyvavo ir tyrime, kad investicinis gyvybės draudimas nėra ta kaupimo sritis ir būdas, kuris prasmingas ir naudingas tiek pačiam žmogui, tiek valstybei. Jį reikia atskirti nuo pensinio kaupimo, ten irgi yra ką tobulinti, tačiau tai yra pats ydingiausias produktas tiek pačiam vartotojui, tiek mokestinės lengvatos prasme, todėl jį reikia kuo skubiausiai pertvarkyti.

Dėl finansavimo šaltinio mūsų pensijų, nors tai kainuoja per metus apie 24 mln., tačiau kadangi tai taikoma tik naujoms sutartims, kitais metais poveikis biudžetui teigiamas būtų apčiuopiamai mažesnis – 2 ar 3 mln. eurų. Suprantama, tai nėra joks šaltinis pensijoms didinti, paprasčiausiai reikia principinio sprendimo, bet išlaikant tęstinumą ir tuos lūkesčius, kuriuos jau turi dabar galiojančių sutarčių turėtojai.

PIRMINKĖ. Paskutinis klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDP). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, girdžiu klausimus, ir man kyla toks klausimas jums. Gal galite paaiškinti, kodėl mūsų kolegos Seimo nariai taip skeptiškai ir taip priešišškai priima pataisas, kurios iš dalies sutaupo jų pačių pinigus? Taip buvo su pensijų antrosios pakopos išmokų administravimo kaštų sumažinimu, kai teikiau aną kadenciją, visi nubalsavo, nors didžioji dalis dalyvavo antrojoje pensijų pakopoje, nubalsavo prieš tai, kad jų pensija būtų didesnė. Dabar mes kalbame apie tai, kad gyvybės draudimas apskritai yra nuostolingas. Jeigu jie pasižiūrėtų į tyrimą, kas draudėsi, gali apie savo kailį tai pasakyti, o dabar vis tiek taip priešišškai sutinka nuostatą, kuri visus mokesčių mokėtojus šiek tiek išgelbėtų.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Man sunku vertinti ir interpretuoti. Aš pasakysiu tik vieną pavyzdį dėl antrosios pakopos. Tie, kurie turi sudarę kaupimo sutartį dėl antrosios pensijų pakopos, visi mes, aš irgi tos pakopos dalyvis, turime interesų konfliktą, kadangi dėl „Sodros“ išmokų lubų egzistavimo mūsų „Sodros“ pensija iš esmės nėra sumažėja, o tą, ką mes sukaupėme, nepaisant to, koks tas kaupimo rezultatas, jos vis tiek yra pliusas. Gal tai gali būti vienas iš atsakymų arba būdų interpretuoti. Konkrečiai dėl gyvybės draudimo arba investicinės gyvybės sutarties, aš

manau, kad Lietuvos banko medžiaga yra paskelbta 2015 metų gegužės mėnesį, ji yra viešai prieinama, ten yra visi atsakymai, ką reikia daryti ir kaip reikia daryti, nes ta mokesčių lengvata tikrai nėra efektyvi tiek valstybei, tiek žmogui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas baigėsi, mes šiek tiek užtęsėme. Jūs atsakėte pagal laiką į nustatytus klausimus po pateikimo. Dėkui. Jūs galite eiti į vietą. Po pateikimo vienas – už, vienas – prieš. A. Sysas – už.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, mūsų, kaip įstatymų leidėjų, pareiga – reaguoti į tyrimus, kuriuos atlieka Lietuvos bankas ir aiškiai parodo, kad mokesčių mokėtojams tai yra nuostolingas dalykas, nes jie dengia praradimus, apie kuriuos jūs girdėjote, iš 1 mlrd. litų už valdymą buvo sumokėta 157 mln. Galite paskaičiuoti, kokios sumos nubyra bankams, nes dažniausiai tai yra jų dukterinės įmonės ir dažniausiai tie pinigai irgi iškeliauja iš Lietuvos. Pats draudimas, kas dalyvavote ir draudėtės, galėjote pasitikrinti, man teko dalyvauti nuo 1996 iki 2006 metų, ir aš žinau savo rezultatus. Jie manęs tikrai nedžiugino, ir turbūt visų nedžiugino. Aišku, galima pasakyti, kad skirtingas ekonominis laikotarpis, grąža skirtinga ir visi kiti dalykai, bet tyrimas, kurį atliko Lietuvos bankas, akivaizdžiai parodo, kad tik labai maža dalis dalyvių ir tik esant supersąlygoms gali gauti šiek tiek daugiau negu... įskaitant ir infliaciją. Iš principo visas draudimas yra nuostolingas. Aš manau, tai logiška pataisa, ją reikia taisyti, tai yra mūsų visų mokesčių mokėtojų pinigai, tikrai mes, kaip įstatymų leidėjai, turėsime galimybę kur juos panaudoti racionaliau: toms pačioms jaunoms šeimoms, vaikučiams ar kitiems dalykams, o ne verslo sričiai, kai ir taip bankai uždirba didelius pinigus, o tie pinigai iškeliauja iš Lietuvos.

PIRMININKĖ. J. Razma – prieš.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tikrai kviečiu balsuoti prieš, nes tai bendriausia prasme yra mokesčių didinimo projektas, ir būtent mokesčių, kuriuos moka pats žmogus, o ne nuo kapitalo kokio nors mokesčių, gerbiamas Algirdai Sysai. Atkreipčiau dėmesį dar į tai, kad čia draudimo rūšim... ir, aišku, dėl tos paskatos, kuri šiandien yra, apie pusę draudimo sutarčių yra sudarę žmonės, kurie uždirba iki 700 eurų. Tai yra gana mažas pajamas turintys žmonės, kurie nori jaustis šiek tiek saugesni artimojo mirties atveju, sunkios ligos atveju, nes, deja, valstybė, kaip žinome, tokiais atvejais, esant tikrai nelaimei, deramai neparems. Be abejo, toks siūlymas yra ataka prieš tą dar kol kas kuklų mūsų vidurinį sluoksnį.

Jeigu norite spręsti tas problemas, kurias atskleidė tyrimas, tai kodėl nerašote projektų, kurie tramdytų tas draudimo bendroves, reguliuotų jų administravimo išlaidas, priverstiniu būdu perkeltų apdraustuosius iš nuostolingų į geresnes?.. Arba, jeigu norite, kad nebūtų per daug lengvatų turtingiausiems, tai kodėl nesiūlote įvesti absoliutaus dydžio, ribojant tą lengvatos apimtį? Na, įveskite 1 tūkst. eurų, pavyzdžiui, ir mažas sumas turintiems tai nieko nelems, o didžiuosius nuskalpuosite. Bet siūloma sumažinti visiems, kad žmonės neapsidraustų ta draudimo rūšimi ir jaustųsi daug nesaugesni.

PIRMININKĖ. Dėkui. Balsuojame.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 57, prieš – 16, susilaikė 26. Po pateikimo pritarta.

Pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Numatomas svarstymas gruodžio 13 dieną.

Gerbiama sveikatos apsaugos viceministre, kviečiu į tribūną pateikti įstatymo dėl daugelio valstybių susitarimo dėl Šiaurės matmens partnerystės visuomenės sveikatos ir socialinės gerovės srityje sekretoriato įsteigimo ratifikavimo projektą Nr. XIII-100.

Repliką po balsavimo – ponas S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Ar galiu pasitikslinti, gerbiamoji pirmininke, dėl Vyriausybės išvados? Nesu tikras, kad mes ją spėsime gauti, ypač todėl, kad Vyriausybė dabar formuojama ir gali būti, kad ji dar nebus prisiekusi gruodžio 13 dieną.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, aš net nesakiau apie Vyriausybės išvadą, bet jeigu jūs patys siūlote, kad būtų Vyriausybės išvada, reikia Vyriausybės išvados, tai ar galime bendru sutarimu

pritariti, kad reikia Vyriausybės išvados? Be abejo, tada data nukeliama, kol negausime Vyriausybės išvados, tol negalėsime svarstyti.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Taip. Aš taip pristatydamas ir minėjau. Dėkui jums.

PIRMININKĖ. Gerai. Dėkoju. Taigi dar kartą dėl protokolo – dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto reikia Vyriausybės išvados.

15.38 val.

Įstatymo „Dėl Estijos Respublikos Vyriausybės, Islandijos Respublikos Vyriausybės, Latvijos Respublikos Vyriausybės, Lenkijos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Norvegijos Karalystės Vyriausybės, Rusijos Federacijos Vyriausybės, Suomijos Respublikos Vyriausybės, Švedijos Karalystės Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Šiaurės matmens partnerystės visuomenės sveikatos ir socialinės gerovės srityje (NDPHS) sekretoriato įsteigimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIII-100 (pateikimas)

O dabar gerbiama J. Zinkevičiūtė prašau pristatyti įstatymo projektą.

J. ZINKEVIČIŪTĖ. Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Estijos Respublikos Vyriausybės, Islandijos Respublikos Vyriausybės, Latvijos Respublikos Vyriausybės, Lenkijos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Norvegijos Karalystės Vyriausybės, Rusijos Federacijos Vyriausybės, Suomijos Respublikos Vyriausybės, Švedijos Karalystės Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Šiaurės matmens partnerystės visuomenės sveikatos ir socialinės gerovės srityje sekretoriato įsteigimo ratifikavimo“ projekto aiškinamasis raštas. Įstatymo projekto tikslas – ratifikuoti 2011 m. lapkričio 25 d. Sankt Peterburge pasirašytą Estijos, Islandijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Norvegijos, Rusijos, Suomijos, Švedijos, Vokietijos Vyriausybių susitarimą dėl Šiaurės matmens partnerystės visuomenės sveikatos ir socialinės gerovės srityje sekretoriato įsteigimo. Lietuva šį susitarimą pasirašė 2016 m. balandžio 13 d. Maskvoje. Susitarimas yra ratifikuotina tarptautinė sutartis pagal Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 6 punktą. Priėmus įstatymą dėl susitarimo ratifikavimo būtų įvykdytos susitarimui įsigaliooti būtinos Lietuvos Respublikos vidaus teisinės procedūros. Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija.

2003 metais Oslo deklaracijoje ir 2009 m. lapkričio 25 d. pasirašytame ketinimų protokole dėl Šiaurės matmens partnerystės visuomenės sveikatos ir socialinės gerovės srityje sekretoriato įsteigimo partneriai išsakė ketinimus ir suinteresuotumą steigti nuolatinį sekretoriatą. 2011 m. lapkričio 25 d. buvo pasirašytas susitarimas, kuriuo šalys įsteigė Šiaurės matmens partnerystės visuomenės sveikatos ir socialinės gerovės srityje sekretoriatą, turintį juridinio asmens statusą. Priimančioje šalyje sekretoriatas turi visas juridinio asmens savybes ir naudojasi visomis galiomis, kurių jam gali prireikti savo funkcijoms atlikti ir nustatytiems tikslams pasiekti. Iki susitarimo pasirašymo partnerystei sekretoriato paslaugas teikia Baltijos jūrų valstybių tarnybos sekretariate veikianti sekretoriato tarnyba. Įstatymo projektu ratifikuojamu susitarimu bus apibrėžiami steigiamo sekretoriato tikslai, sekretoriato darbuotojai, valstybių narių finansinės įmokos, prisijungimo prie susitarimo galimybės bei pasitraukimas iš jo. Numatoma sekretoriato buveinė – Švedija.

Iš įsteigiamo partnerystės sekretoriato laukiame šių teigiamų rezultatų: užtikrintas partnerystės veiklos tęstinumas ir koordinavimas, suteikta administracinė, analitinė ir kitokia pagalba partnerystės vyresnių atstovų komitetui, įgyvendinta partnerystės misija skatinti tolygų Šiaurės matmens regionų šalių vystymąsi gerinant sveikatą, socialinę gerovę, stiprinant tarptautinės pagalbos koordinavimą bei bendradarbiavimą šiame regione.

Priėmus įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma. Priimtas įstatymo projektas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai. Įstatymo įgyvendinimas neturės neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai. Priėmus įstatymo projektą keisti ar panaikinti galiojančius teisės aktus nereikės. Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų ir kitų norminių teisės aktų rengimo reikalavimų. Įstatymo projektas neprieštarauja

Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos ir Europos Sąjungos dokumentų nuostatomis ir priėmus įstatymo projektą jam įgyvendinti įgyvendinamųjų teisės aktų nereikės.

Remiantis pasirašyta Oslo deklaracija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija už dalyvavimą partnerystėje iš savo asignavimų apmoka kasmetinį narystės mokestį, kuris yra apie 17 tūkst. eurų. Priimtam įstatymo projektui įgyvendinti papildomų lėšų iš valstybės, savivaldybių biudžetų ar kitų valstybės įsteigtų fondų nereikės. Su visuomene buvo konsultuojamasi teisės aktų projektus paskelbus viešai Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Pastabų, pasiūlymų negauta. Teisės aktų projektai buvo pateikti derinti su Teisingumo ministerija, Europos teisės departamentu prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Finansų ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Europos teisės departamentu prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos. Pastabų, pasiūlymų dėl teisės aktų projektų neturėjome. Į Teisingumo ministerijos ir Užsienio reikalų ministerijos pateiktas pastabas buvo atsižvelgta įtraukiant jų siūlymus, ketinimus į teisės aktų projektus. Finansų ministerija per nustatytą terminą išvados nepateikė. Tiek.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų klausti nori keturi Seimo nariai. Pirmasis – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, aš sumokėsiu dabar 17 tūkst. eurų per metus. Kam šita kontora reikalinga? Ką ji realiai darys? Išvis kokią nors naudą mums arba kam nors kitiems gali duoti? Tuo labiau kad čia dar sveikatos klausimais Rusijos Federacija turi visiškai atskirą nuomonę Ukrainoje ir kitur. Ką ji mums gero duos? Nes šiaip Europos Sąjungoje euroskepticizmas auga iš dalies ir dėl to, kad steigiasi vis naujų ir naujų visokių neaiškių įstaigų, kai žmonėms negalima paaiškinti, dėl ko steigiasi. Išskyrus aiškinamąjį raštą, kurį jūs parašėte, galite trumpai pasakyti, kokia nauda mums iš to, kad mes kiekvienais metais sumokėsime po 17 tūkst. eurų?

J. ZINKEVIČIŪTĖ. Aš noriu pasakyti, kad, ko gero, šitas susitarimas ir šito sekretoriato steigimas turi administracinę, analitinę ir kitokią pagalbą, kad Šiaurės šalys, kartu ir kitos valstybės, kurias čia paminėjau, turėtų vienodą sampratą apie visuomenės socialinę gerovę, nes mes ištis bendraujame, bendradarbiaujame ir kartais teisės aktai ar kokie nors kiti dalykai, kurie liečia Sveikatos apsaugos ministeriją, nevysiškai būna suprantami. Todėl, kad vienodai vertintume mūsų darbo sąlygas, aplinkybes, galų gale aplinką, visuomenės sveikatą, mes tiesiog privalome tokį dalyką turėti.

Kitas dalykas, Lietuvai ir Sveikatos apsaugos ministerijai tai nėra didelė suma, nes mūsų, pasakysiu vieną dalyką, yra tikrai maža dalelytė, kurią mokame. Tos pagrindinės donorės šalys, aš pasakyčiau, moka 2,6 karto didesnę įmoką už mus. Mes, t. y. Estija, Islandija, Latvija ir Lietuva, moka tikrai nedidelę įmoką, bet nauda yra visapusiška. Taigi, man atrodo, abejonių nekelia šito sekretoriato buvimas, kad būtų koordinuota visa veikla dėl visuomenės sveikatos. Tuo labiau kad šitos Vyriausybės programoje yra ambicingų tikslų atkreipti dėmesį į visuomenės sveikatą ir, kaip žinote, visuomenės sveikata yra kaip pamotė sveikatos sistemoje. Aš manau, kad tai pagerins mūsų bendrą veiklą ir tiesiog koordinavimą tam tikrose srityse.

PIRMININKĖ. Klausia A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, iš tikrųjų Lietuvos Respublikos nario mokesčio įsiskolinimai metai iš metų tarptautinėms organizacijoms yra chroniški ir dabar mes turime 5 ar 6 mln. eurų įsiskolinimą. Ar jūs girdėjote tokią organizaciją kaip Baltijos jūros valstybių taryba, kuri jau veikia beveik 20 metų ir kuoja tuos pačius klausimus? Aš galiu tik paminėti, tarp jų ekspertų grupė jaunimo reikalams, bendradarbiavimo dėl pagalbos rizikos grupių vaikams ekspertų grupė, vyresniųjų pareigūnų grupė, grupė kovai su organizuotu nusikalstamumu, darbo grupė ir t. t. Iš viso yra 17 darbo grupių ir į Baltijos jūros valstybių tarybą visos šitos valstybės, kurias jūs čia dabar minite šitame projekte, taip pat įeina.

Dar daugiau. Baltijos jūros valstybių tarybai priklauso ir Komisija. Nekalbu apie strateginius partnerius stebėtojus. Ar jūs nemanote, kad nebūtų tikslingiau dalį tų uždavinių, kuriuos reikia išplėsti, tiesiog perkelti būtent į Baltijos jūros valstybių tarybą? Dabar kuriamas antras sekretoriatas. Ačiū.

J. ZINKEVIČIŪTĖ. Gerbiamas kolega, ko gero, jūs teisingas. Aš irgi sakyčiau, kodėl dar reikalingas vienas sekretoriatas, bet situacija tokia, kad, ko gero, buvę ministrai (man per ketverius metus pasikeitė šeši ministrai Sveikatos apsaugos ministerijoje) kiekvienas turėjo savo viziją ir savo matymą. Be abejonės, bendrų ministrų susitikimų metu šitie klausimai buvo keliami ir akcentuojama, kad Lietuva, be ko tikrai susilauks sankcijų, mažiausiai investuoja į visuomenės sveikatą. Mes iš tikrųjų turime, ką turime. Mes investuojame į ligonines, į lovas, į vaistus, deja, bet neinvestuojame į visuomenės sveikatą. Man atrodo, šito sekretoriato įsteigimas mus įpareigos daugiau atkreipti dėmesį į visuomenę, todėl mes... Tai nepakenks. Tai nėra dideli pinigai. Tuo labiau kad mes mažiau mokame. Be abejonės, biudžetui tai kainuos ir toliau, bet jūsų teisė šiandien nepritari.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Kadangi jau buvo prieš penkerius metus pasirašytas susitarimas, gal galite pasakyti, kas gi per tuos penkerius metus padaryta, kiek valstybių ratifikavo, koks buvo biudžetas šito sekretoriato ir kur tas sekretoriatas apskritai įsteigtas, steigiasi?

J. ZINKEVIČIŪTĖ. Tiksliai negaliu pasakyti. Atvirai pasakius, aš šito klausimo nekuruoju, mane tiesiog pastatė prieš faktą. Aš galėsiu jums pateikti informaciją raštu, jeigu reikės. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Jeigu negalite atsakyti, gal neužduosiu klausimo. Aš norėjau paklausti, ar iš mūsų yra atstovų tame sekretoriato, dirba kas nors ar ruošiasi dirbti? Ir kodėl vieniems ministrams tai tiko, kitiems nelabai? Pasižiūrėjus, kokios čia valstybės, kai kurios netgi nėra Europos Sąjungos narės, ar ne? Tai kokia ten labai koordinacija galėtų būti bendra, man irgi nelabai suprantama. Šiuolaikiniame pasaulyje, aš manau, bet kokią informaciją galima gauti net ir nedalyvaujant sekretoriato darbe, bet kokios išvados viešai tikriausiai pateikiamos ir lengvai pasiekiamos.

J. ZINKEVIČIŪTĖ. Pasakyčiau, kad įvairiuose susitikimuose tiek Jungtinėse Tautose, tiek PSO, įvairiose organizacijose apie tai kalbame, kad iš tikrųjų, ko gero, Lietuva yra ta koordinacinė valstybė, kuri gali *pajungti*, kaip jūs matote, ne tik Šiaurės šalis, bet ir Rusijos Federaciją, kur mes galime šiek tiek palengvinti mūsų bendravimą įvairiais sveikatos klausimais, nes čia liečia ir produktus, ir daug daug klausimų. Sakau, aš remiuosi visuomenės sveikata ir man atrodo, kad tas sekretoriatas tikrai tik papildys darbą, jį gerins, o kaip – priklausys nuo sveikatos apsaugos ministro, jo sugebėjimo pateikti poziciją ir t. t. Jeigu jūs matysite, kad tai yra per didelė našta, jūsų teisė tiesiog nepritari tam. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolege, jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar vienas – už, vienas – prieš. Prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, galbūt pirmą kartą kalbu prieš tarptautinės institucijos steigimą. Bet ką mes dabar išgirdome, kokia jos paskirtis? Už 17 tūkst. eurų per metus atkreipti mūsų dėmesį į mažesnę sveikatos finansavimą. Na, ir su mažesne suma aš į jus galiu atkreipti dėmesį daug geriau ir pasiekti rezultatą ne ką mažesnę. Čia su humoru kalbant.

Bet šiaip ką šita institucija turi, kokius nors svirtus? Jinai neturi jokių svirtų. Tai dar kažkokie ekspertai gaus darbo, gaus pinigų ir siųs laiškus visoms mūsų institucijoms, kaip jos turėtų elgtis. Na, tos institucijos kaip visada tuos laiškus padės į lentyną, norės – atkreips, norės – neatkreips, bet tokių ekspertų yra visur. Juo labiau kad jeigu čia būtų vienintelė institucija, bet iš tikrųjų yra Baltijos šalių taryba, kurioje yra tos pačios narės, kurios jau užsiima kompleksiniu mūsų regiono integravimu ir panašiai. Kam šitos institucijos reikia? Aš taip ir neišgirdau atsakymo. O tie 17 – tūkstantis prie tūkstančio ir milijonas susidaro. Mes turime žiūrėti racionaliai, ar mums tikrai to reikia. Kol kas argumentų aš negirdžiu, dėl ko mums būtinai reikėtų tai daryti, kokią naudą mes iš to turėsime.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritaria minėtam projektui Nr. XIII-P-100, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 58, prieš – 3, susilaikė 30. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Užsienio reikalų komitetas, papildomi – Sveikatos reikalų ir Socialinių reikalų ir darbo komitetai. Aš dar siūlau, kad būtų ir Europos reikalų komitetas. Ar pritaria? Pritarta. Dėkoju. Siūloma svarstyti gruodžio 22 dieną.

15.55 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 28 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-101, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. XII-189 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-102, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-103, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 8 d. nutarimo Nr. XII-2756 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-104, Lietuvos Nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-105, Valstybinės kultūros paveldo komisijos įstatymo Nr. IX-2453 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-106, Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymo Nr. IX-617 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-107, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-108, Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-109, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. gegužės 11 d. nutarimo Nr. IX-2232 „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-110, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. rugsėjo 20 d. nutarimo Nr. XI-2226 „Dėl Lietuvos švietimo tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-111 (*pateikimas*)

Darbotvarkės klausimai, pradedant Nr. XIIIIP-101 ir baigiant Nr. XIIIIP-111. Pagrindinis – Visuomenės informavimo įstatymo 28 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimas. Ir visi kiti lydimieji. Kviečiu R. Karbauskį.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Įstatymų projektai parengti atsižvelgiant į tai, kad mes šių metų lapkričio 15 dieną padarėme Seimo statuto pakeitimus. Tai yra techninio pobūdžio pakeitimai. Žodžiai „Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas“ keičiami į žodžius „Švietimo ir mokslo komitetas“ arba „Kultūros komitetas“, taip pat kai kur atitinkamai išbraukiami žodžiai „Informacinės visuomenės plėtros komitetas“.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nori paklausti du Seimo nariai. Pirmasis – M. Bastys. Gerbiamas Bastys, jūs klausite ar ne?

M. BASTYS (LSDPF). Dėkoju. Atsiprašau, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tiesų Informacinės visuomenės plėtros komitetas, deja, buvo panaikintas ir suprantama, kad įstatymus reikia taisyti. Tik tai matau, kad jūs tiesiog mechanškai išbraukiate tai, ko nėra. Prašau pasakyti, o jūs nesvarstėte galimybės įrašyti šiuo atveju Ekonomikos komitetą, kadangi vis tiek informacinės visuomenės, technologinius dalykus, kurie yra šiek tiek susiję ir su Lietuvos radijo ir televizijos komisijos veikla... yra susiję ir reikėtų vietoj Informacinės visuomenės plėtros komiteto įrašyti Ekonomikos komitetą. Dėkoju už atsakymą.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Mes to nesvarstėme.

PIRMININKĖ. Klausia I. Šiaulienė.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Ačiū. Iš esmės kolega paklausė tą patį klausimą. Aš manau, kad ir dėl Spaudos draudimo fondo, kadangi eina internetinė žiniasklaida ir dalyvauja, na, dabar taip atsitiško, kad reikėtų įtraukti ir Ekonomikos komitetą, kai kurias funkcijas. Čia bus ir dėl komisijų sudarymo, ir taip toliau.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Po pateikimo pritarsime, svarstymo metu siūlykite.

PIRMININKĖ. Dėkui, jūs atsakėte į visus klausimus. Gerbiami kolegos, gal galime bendru sutarimu po pateikimo visiems projektams pritarti? (*Balsai salėje*) Balsuojam. Kas po pateikimo priartiate įstatymų projektams Nr. XIIIIP-101–Nr. XIIIIP-111, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 100, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Po pateikimo vieningai pritarta. Pagrindiniai komitetai: dėl projektų Nr. XIIIIP-101, Nr. XIIIIP-102, Nr. XIIIIP-103, Nr. XIIIIP-104, Nr. XIIIIP-105, Nr. XIIIIP-106 yra Kultūros komitetas, dėl projektų Nr. XIIIIP-107, Nr. XIIIIP-108, Nr. XIIIIP-109, Nr. XIIIIP-110 ir Nr. XIIIIP-111 pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas. Numatoma svarstyti gruodžio 8 dieną.

Replika po balsavimo. Prašau.

M. BASTYS (*LSDPF*). Ne replika. Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš norėčiau pasiūlyti, kad kaip papildomas galėtų Ekonomikos komitetas svarstyti, gal iš to išplauktų ir naujos pataisos. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Jūs dėl visų projektų siūlote Ekonomikos komitetą papildomą? Dėl vienuolikos projektų?

M. BASTYS (*LSDPF*). Tie projektai, kurie yra susiję su Informacinės visuomenės plėtros komiteto panaikinimu, galėtų būti susiję ir su Ekonomikos komitetu.

PIRMININKĖ. Bet, gerbiamasis kolega...

M. BASTYS (*LSDPF*). Aš dabar negaliu iš karto pasakyti, ar dėl visų.

PIRMININKĖ. ...jūs puikiai žinote tvarką, jūs turite tada įvardinti, nes stenogramoje turi būti įrašyta, dėl kokių projektų jūs papildomą siūlote Ekonomikos komitetą.

M. BASTYS (*LSDPF*). Kolegė I. Šiaulienė įvardins.

PIRMININKĖ. Kolegė I. Šiaulienė. Prašau.

I. ŠIAULIENĖ (*LSDPF*). Taigi prašyčiau dėl projektų Nr. XIII-101, Nr. XIII-105 ir dėl Nr. XIII-107.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, yra siūlymas kaip papildomą komitetą įrašyti Ekonomikos komitetą dėl projektų Nr. XIII-101, Nr. XIII-105 ir Nr. XIII-107. Ar galime tam pritarti? (*Balsai salėje*) Pritarta.

Dėkui.

16.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XII-713 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos sudėties“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-170 (pateikimas)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XII-713 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos sudėties“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-170. Pateikimas. Kviečiu R. Karbauskį.

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Kadangi mūsų visų gerbiamas akademikas E. Jovaiša tapo Seimo nariu, tai Lietuvos Respublikos Seimo Kultūros komiteto teikimu į Etninės kultūros globos tarybos sudėtį siūlome įtraukti Romualdą Povilaitį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Niekas nenori nieko paklausti. Gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Dėkoju. Po pateikimo Seimo nutarimui pritarta. Pagrindinis – Kultūros komitetas. Numatomas svarstymas – gruodžio 15 dieną.

16.02 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 3 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2385 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4771, Kraujo donorystės įstatymo Nr. I-1611 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2316 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4772 (pateikimas)

Dviejų projektų pateikimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo ir 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas ir lydimasis Kraujo donorystės įstatymo 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo ir 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji kolege. Gerbiami kolegos, šis įstatymas teikiamas norint nukelti įsigaliojimą iki 2018 m. sausio 1 d. dėl tos priežasties, kad įstatymo parengimo įgyvendinimo aktams nebuvo paskirtos lėšos ir nebuvo pasiruošta, ir nuo sausio 1 dienos tiesiog negalės pradėti veikti registras. Todėl prašyčiau pritarti pateiktam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų niekas nenori klausti, kolega.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti po pateikimo minėtiems įstatymų projektams? (*Balsai salėje*) Galime. Po pateikimo pritarta projektams Nr. XIIP-4771 ir Nr. XIIP-4772. Pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. Numatomas svarstymas – gruodžio 13 dieną.

16.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. XIII-60 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-177 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-7a klausimas, projekto registracijos Nr. XIIIIP-177 ir lydimasis Nr. XIIIIP-147. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas. Pranešėjas – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiami Seimo nariai, čia yra tokia procedūra, norint svarstyti klausimą, reikia įtraukti į pavasario sesijos darbų programą. Manau, kad sutiksite ir įtrauksite.

PIRMININKĖ. Klausia I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas Petrai, aš labai gerbiu jūsų entuziazmą, kad jūs šito klausimo ėmėtės nedelsdamas kaip jaučio už ragų, bet aš tik noriu atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad šiaip jau valstybės ir savivaldybių įmonėms ir dabar yra draudžiama teikti labdarą pagal Labdaros ir paramos įstatymą, o tai problemai, kurią jūs keliate ir kurią mes visi žinome, ir kurią reikia neišvengiamai spręsti, reikėtų registruoti kito įstatymo pataisas – Labdaros ir paramos įstatymo pataisas, nes mes šiuo atveju kalbame apie akcines bendroves, uždariusias akcines bendroves, kurias kontroliuoja valstybė. Kaip šitą problemą išspręsti?

P. GRAŽULIS (TTF). Pirma, mes dabar nesvarstome to klausimo, o svarstome tik tai, kad būtų įtrauktas tas klausimas į darbotvarkę. Po to, jeigu bus įtrauktas į rudens sesijos darbų programą, mes svarstysime ir atsakysiu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Daugiau nėra norinčių klausti. *(Balsai salėje)*

N. Puteikis, nors jau buvau pasakiusi, kad nėra. Norite klausti? Gerai.

Ar galime po pateikimo pritarti Seimo nutarimui? *(Balsai salėje)* Negalime. Gerai, tada balsuojame.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 80, prieš nėra, susilaikė 16. Po pateikimo Seimo nutarimui pritarta.

Svarstymas. Vienas – už, vienas – prieš. Nėra norinčių. Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Priėmimas. Nėra norinčių kalbėti. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 91, prieš nėra, susilaikė 7. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-177) priimtas. *(Gongas)*

16.07 val.

Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 3 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-147 (pateikimas)

Kviečiu vėl P. Gražulį pateikti Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 3 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-147.

P. GRAŽULIS (TTF). Taip, tik dabar yra svarstomas tas klausimas ir dabar galima užduoti klausimus. Bet pagrindinė mintis ta, kad vis dėlto nemažai ir žiniasklaidoje yra rašoma, kad valstybinės įmonės teikia nemažai labdaros pasirinktinai pagal savo nuožiūrą įmonėms, o daugiau ir politiniais tikslais remdamos ar ministro kuruojamą apygardą, ar panašiai. Aš pasiūliau įstatymo pataisą, nes Vyriausybė, savivaldybės turi struktūrą, per ką teikia labdarą, tai yra ir socialiniai skyriai savivaldybėse, ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, ir kita, tai yra valstybės pinigai. Tie pinigai turi atsidurti valstybės biudžete ir valstybės kompetentingos institucijos tuos pinigus perskirstytų.

Dabar, kaip pasakė gerbiamoji I. Šimonytė, kad Labdaros ir paramos įstatyme yra numatyta, kad draudžiama teikti labdarą, tačiau gyvenimas yra kitoks. Aš manau, kad niekas sviestu košės nepagadins, jeigu į Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymą bus įrašyta ta nuostata. Aš tik siūliau leisti remti įmones, jeigu rengia specialistus, konkrečiai tai įstaigai, kuri pagal profilį rengia specialistus. Geležinkelininkai galbūt galėtų paremti vieną ar kitą švietimo įstaigą, kur ruošia jiems reikalingas profesijas, arba jūrininkai, jūrų uostas ar kitos įstaigos. Tačiau nors ir įrašyta Labdaros įstatyme, mes matome, kad jis nelabai veikia. Manychiau, kad nesvarbu, koks statusas – ar uždarnosios akcinės bendrovės, ar viešosios įstaigos – vis tiek, jeigu steigėjas yra valstybė, tai valstybinė yra uždaroji akcinė bendrovė, valstybinė viešoji įstaiga. Gal reikėtų aiškumo?

PIRMININKĖ. Ačiū, Petrai. Palauk, dar ne. Devyni Seimo nariai nori paklausti.

P. GRAŽULIS (TTF). O Jėzau!

PIRMININKĖ. Pirmoji klausia A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, tikrai sutinku, kad tai yra labai aktuali ir svarbi problema, juolab kad visai neseniai paaiškėjo iš viešosios erdvės, kad „Lietuvos geležinkeliai“ kiekvienais metais paramai skiria apie 1 mln. eurų ir skirsto, kaip dažnai tenka pastebėti, su tam tikrais politikais susijusioms įstaigoms. Aš manau (ir manau, visi sutiks), kad šitos pataisos yra labai reikalingos. Bet jums tikriausiai teko susipažinti su Teisės departamento išvada, kurioje yra aiškiai pasakyta, kad šitas įstatymas nereglementuoja šitos problemos, kad reikėtų teikti visai kito įstatymo pataisas, tai yra Labdaros ir paramos įstatymo. Idėja gera, bet kaip jūs planuojate ją spręsti, nes panašu, kad yra tik toks...

P. GRAŽULIS (TTF). Supratau klausimą. Aš manau, nesvarbu, kuriame įstatyme, jeigu kalbame apie valstybines įmones ir savivaldybės įmones, ir jeigu bus įrašyta šiame įstatyme, tai ir jos ta veikla negalės užsiimti. Svarbiausia, kad neužsiimtų ta veikla, apie kurią mes kalbame – apie įvairiausios labdaros teikimą. Bus įrašyta jų įstatyme, galbūt jie kitų įstatymų neskaito, bet savo įstatymą tikrai perskaitys ir neteiks tos paramos. Nemanau, kad yra pats svarbiausias dalykas, kuriaame įstatyme įrašyti.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, jūs viename punkte minite mokyklas, kurios tik ruošia specialistus. Tačiau kitame, kur pelno nuostolių paskirstymas, švietimo įstaigų rėmimui. Ar jūs taip ir manote, kad visas švietimo įstaigas galima remti, nes, aišku, pasipils prašymai, kai kuriose švietimo įstaigose gali būti registruojamos tam tikros komandos ir panašiai, kurios dabar yra kaip viešosios įstaigos. Ar nemanote, kad gali būti ir tokių netikėtų dalykų, kada vis tiek rėmimas nesumažės?

P. GRAŽULIS (TTF). Iš dalies sutikčiau su jumis, čia yra tik pateikimas. Kad neatsirastų įvairiausių landų ir gudravimų, galima išbraukti ir šitą nuostatą. Jeigu būtų siūlymas, kad absoliučiai negalima jokių, net ir švietimo įstaigų, remti, aš sutikčiau su tuo variantu.

PIRMININKĖ. Klausia A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, pradžioje toks šmaikštus klausimas, paskui rimtesnis. Įtariu, kad jums nuo „Lietuvos geležinkelių“ jūsų Gargždų apygardai nieko nenubyrėjo, nes jūs ir pralaimėjote, ir labai ūmiai sureagavote, išsikeičę, kad „Lietuvos geležinkeliai“ nieko jums neskyrė. Ar tiesa, ar ne, kad nei jums, nei kitiems *tvarkiečiams* nieko nenubyrėjo? Ir kitas klausimas, ar jums teko bendrauti, kalbėti su Kauno, su Vilniaus savivaldybėmis, su Lietuvos fa-nais, žinote, kad krepšinis Lietuvoje yra antra religija ir be jos tikriausiai Lietuvą sunku būtų išivaizduoti? Nemažai įmonių remia krepšinį ir kitas sporto šakas. Ar jūsų tas siūlymas reiškia, kad tos paramos jie jau negaus?

P. GRAŽULIS (TTF). Prieš atsakydamas, noriu taip pat padėkoti konservatoriams, kad tikrai parėmė, ir J. Razmai, kad tai yra problema ir vieša problema. Aš manau, valstybinės įmonės... Tegu daugiau kreipiasi į privačias įmones, privačios įmonės tegu remia, tai jų pinigai, jie gali disponuoti kaip nori savo lėšomis. O čia yra valstybinė įmonė, todėl manau, kad tikrai negalima pagal simpatijas, antipatijas skirstyti pinigų. Matome, kad tas skirstymas yra ir politinis skirstymas, ne tik pagal tokį reikalą arba pagal religiją, kaip jūs sakote.

Baigdamas tikrai ir J. Razmai, ir visiems konservatoriams noriu padėkoti, kad jie parėmė šią mano įstatymo projektą. Galiu pasakyti, kad jeigu ne J. Razma, aš net nebūčiau šiandien siūlęs įtraukti šią klausimą į darbotvarkę. Todėl esu jums labai dėkingas.

PIRMININKĖ. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų iš savivaldybės įmonių remiamų lėšų yra išlaikomos ir tokios komandos kaip „Žalgiris“, „Neptūnas“, „Lietuvos rytas“, „Juventus“, Alytaus „Dzūkija“, iš esmės visos LKL krepšinio komandos. Kaip jūs manote, jeigu nuo kitų metų įsigalios šis įstatymas, tai liks be rėmėjų. Gal reikėtų pagalvoti ir apie laikotarpį, nuo kada įsigaliotų, kad mes nepaliknime komandų su savo įsipareigojimais, nes jos dabar žaidžia ir atstovauja mūsų šaliai?

P. GRAŽULIS (*TTF*). Aš manau, kad galima atidėti, nebūtinai nuo šių metų, nuo Naujųjų metų, šio įstatymo įsigaliojimą. Čia reikėtų svarstyti, bus galimybė pasvarstyti ir bus paskirtas pagrindinis komitetas, bus giliau išanalizuota, jau tiek metų egzistavo ta problema, visus 26 nepriklausomybės metus, tai jeigu įsigalios po metų, tikrai nematau problemos.

PIRMININKĖ. Klausia I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju. Aš vėl grįžtu prie to paties klausimo. Jūs, gerbiamasis Petrai, sėdite prie didelę patirtį turinčio advokato, jis jums pasakys, kuo skiriasi valstybės įmonė nuo valstybės kontroliuojamos akcinės bendrovės. Valstybės įmonės, kurios turi tokį statusą, pagal įstatymus ir dabar negali teikti labdaros ir paramos. „Lietuvos geležinkeliai“ nėra valstybės įmonė, jie yra valstybės kontroliuojama akcinė bendrovė. Todėl mums reikėtų, jeigu šitoms pataisoms būtų pritarta po pateikimo, nes aš tikrai pačiai minčiai visiškai pritariu, valstybės kontroliuojamos akcinės bendrovės turi sumokėti akcininkams dividendus ir tada jau Seimas sprendžia, kaip juos geriausiai panaudoti. Bet bijau, kad vieta pataisoms nėra visiškai tinkama.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Aš manau, kad galima praplėsti, ne tik parašyti valstybines ir savivaldybių įmones, galima išvardinti statusus, kokios yra valstybinės, yra akcinės bendrovės, viešosios įstaigos, yra įvairiausių formų nuosavo valstybinio kapitalo. Aš manau, komitetas galėtų, arba išgirdęs jūsų pastabas ir aš papildysiu tuo statusu, uždarnosios akcinės bendrovės, kitus statusus įrašyti į šį įstatymą. Nematau čia problemos. Tuo labiau manau, kad pagrindinis komitetas bus Audito komitetas, jūs esate pirmininkė, mes komitete padiskutuosime, tikrai patobulinsime tą įstatymą ir, manau, jis atitiks visus reikalavimus.

PIRMININKĖ. Puiku, ačiū. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju. Pati idėja išties yra aktuali ir svarbi, nes tai, kad valstybinės įstaigos remia kitą valstybinę įstaigą, palieka tam tikrų interpretacijų. Aš tik norėčiau paklausti, ar priimant jūsų pataisą nenukentės remiamos, tarkim, kaip Maltos ordinas, Raudonojo Kryžiaus draugija, visuomeninė organizacija „Gelbėkit vaikus“, kurioms tiesiog socialiai tai yra aktualu?

P. GRAŽULIS (*TTF*). Supratau klausimą. Tikrai turėtų būti principinė nuostata. Valstybė turi visas struktūras, per ką ir ką paremti, įvairiausius fondus. Štai yra Valstybės spaudos rėmimo fondas. Yra socialiniai fondai, ir pinigus skirsto valstybė per savo institucijas, sukurtas tam tikslui. O šių valstybinių įmonių yra kiti tikslai, tegu jos sumoka visus mokesčius, pinigus į valstybės biudžetą, ir tikrai valstybė teisingai paskirstys. O čia yra tikrai daug protekcionizmo.

PIRMININKĖ. Klausia N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Gerbiamasis Petrai, o kaip jūs žiūrite į tai, kad „Lietuvos geležinkeliai“, štai kiti kolegos sako, kad galima atidėti jūsų siūlomą idėją, net ir parengtą pagal I. Šimonytės siūlymą, kas būtų racionalu, nes taip suprantu, jūs ir siekiate to, apie ką kalba gerbiamoji I. Šimonytė. Bet jeigu mes atidėsime, tai „Lietuvos geležinkeliai“ ir toliau slapčia dalins paramą, apie kurios dydžius ir adresatus čia sėdintys ir ypač Lietuvos gyventojai negalės sužinoti. Mūsų valstybės kontroliuojamos akcinės bendrovės yra aukščiau Seimo, aukščiau piliečio, aukščiau teisės į informaciją, aukščiau už vakarietišką kultūrą, kam nori, tam dalina, kaip kokiose į Rytus nuo mūsų esančiose valstybėse. Aš tiesiog jūsų ir klausiu, ir agituojau, darykime viską greitai, nieko neatidėkime.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Yra mano užregistruota, kad įsigalioja nuo įstatymo priėmimo dienos. Tačiau ir K. Starkevičius iškėlė tokią mintį, manau, jeigu pritarisime po pateikimo, visus užduotus

klausimus apsvaistys pagrindinis komitetas, taip pat ir dėl datos įgyvendinimo, o dėl to, jeigu mes uždrausime dalinti tą paramą, tai apskritai nebus ką slėpti, jie negalės dalinti paramos.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, čia visi *užsikirline* dėl „Lietuvos geležinkelių“. Ar jums dar yra žinoma kokia nors kita akcinė bendrovė, be „Lietuvos geležinkelių“, kuri daro labdarą?

P. GRAŽULIS (TTF). Aš manau, kad yra tikrai ne viena valstybinė įmonė ir ne viena savivaldybės įmonė, kuri dalina labdarą. Todėl manau, kad tikrai būtų logiška, kad valstybinės įmonės vykdytų joms tiesiogiai numatytas funkcijas, ar tai jūrų laivynas, ar tai kokia energetinė įmonė. O labdara užsiimtų tos valstybinės įmonės, kurios tuo ir turi užsiimti.

PIRMININKĖ. Ačiū, Petrai, atsakėte į visus klausimus. Dabar motyvai dėl viso. Vienas už, vienas prieš. Už – N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Aš suprantu Seimo narius, kurie nuogaštuoja dėl sporto rėmimo, bet ar tikrai sportą turi remti tos valstybės įmonės ir valstybės kontroliuojamos akcinės bendrovės? Pažiūrėkime, kaip tai atrodo realiai Klaipėdoje, kur valdo liberalai, turi absoliučią daugumą kartu su Rusų aljansu. Savivaldybės akcinės bendrovės didelėmis sumomis remia su meru susijusius giminaičius, kitus liberalus. Seime jūs girdite gražius liberalų žodžius apie vakarietišką kultūrą, į Klaipėdą nuvažiaavę mes randame rytietišką kultūrą. Ten nieko panašaus į jokią skaidrumą, politikų atskaitomybę rinkėjams. Jūs įsivaizduokite, suprantu, kad sunku patikėti, bet Klaipėdos liberalai į savivaldybės kontroliuojamas akcines bendroves, į stebėtojų tarybas neįsileidžia opozicijos argumentuodami, kad opozicija trukdys liberalams tinkamai valdyti savivaldybės akcines bendroves. Ten klesti tokia pati netvarka kaip geležinkeliuose, tik, aišku, tūkstantį kartų mažesnė, nes „Lietuvos geležinkeliai“ turi kur kas didesnes galimybes.

Bet aš, kolegos, agituojau vis dėlto eiti tuo keliu, kuriuo mus ragina eiti P. Gražulis, nes jeigu mes paliksime išimtis, sporto rėmimą paliksime, tai ar „Lietuvos geležinkeliai“, ar „Lietuvos energija“, ar kitos valstybės kontroliuojamos akcinės bendrovės – jos vis tiek ras būdų slapčia nuo visuomenės remti įvairius neskaidrius dalykus. Taigi aš agituojau balsuoti už P. Gražulio pasiūlytą kryptį, tik, aišku, ta kryptis turėtų būti pataisyta pagal I. Šimonytės pasiūlymą, tai yra ne valstybės įmonės turėtų būti šiame projekte akcentuotos, o akcinės bendrovės, kurias kontroliuoja valstybė ir savivaldybės.

PIRMININKĖ. A. Matulas – prieš.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aš siūlau eksromptu nebalsuoti už pateiktą įstatymo projektą dėl kelių priežasčių. Ir Teisės departamentas, ir kolegos mini, kad ne dėl to įstatymo projekto yra pateiktas siūlymas.

Kitas dalykas, vienu mostu uždrausti rėmimą, ką daro ir prancūzai, ir italai ir iš valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų, ir iš įmonių, tai ką mes pasieksime? Iš esmės neteksime krepšinio, mes tikriausiai neturėsime Dakaro ralyje dalyvaujančių lenktynininkų, nes, kiek žinau, „Lietuvos geležinkeliai“ irgi ganėtinai rėmė sportininkus.

Aš manau, kad ta problema išties egzistuoja, lėšos „Lietuvos geležinkeliuose“ buvo skirstomos neefektyviai, politizuotai, tai turime tą problemą ir spręsti. Todėl siūlau šį kartą nebalsuoti eksromptu, neišgąsdinti visuomenės, neišgąsdinti sirgalių, neišgąsdinti sportininkų. P. Gražulis, tas pats J. Razma gali dar ramiai pagalvoti, pažiūrėti į Teisės departamento pastabas, registruoti kitą siūlymą, ir tada ramiai svarstykite. O kas čia mums dega? Pono S. Dailidkos jau nėra, jis toliau jau negalės tokiu būdu skirstyti tų pinigų, apie kuriuos čia buvo kalbama. Siūlau šį kartą balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 3 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 94: už – 60, prieš – 7, susilaikė 27. Po pateikimo pritarta.

Pagrindinis komitetas. Turbūt Audito komitetą siūlau. Petrai, tinka? Audito komitetas. O svarstysime gruodžio 8 dieną. Tinka? Replika? (*Balsai salėje*) Siūlykite, Petrai, kada jūs norite. 20 dieną, pagal grafiką žiūriu. Gerai. Replika po balsavimo – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, kaip ir Petras sakė, parėmiau jo iniciatyvą pagal tai, kaip jis buvo paskelbęs spaudoje. Bet galvojau, kad bus protingiau įregistruvęs. Nes, tiesą sakant, priėmus šią pataisą, visiškai niekas nepasikeičia. Tą pačią nuostatą, kuri šiandien yra Labdaros ir paramos įstatyme, kuri draudžia valstybės ir savivaldybės įmonėms teikti labdarą, mes įrašome ir į Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymą. Niekas nepasikeis, nei pablogės, nei pagerės. Bet reiktų spręsti dėl akcinių bendrovių, dėl valstybės kontroliuojamų akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių. Mes su A. Bilotaite sutarėme, tokį projektą rytoj parengsime. Tai bus Labdaros ir paramos įstatyme vieno straipsnio dviejų žodžių įrašymas.

PIRMININKĖ. Dėkui. N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Noriu atsakyti A. Matului. Jūs sakote, kad S. Dailidkos nebėra ir baigsis šita labdara. Bet atsiminkime, ką sakė S. Dailidka prieš metus, kai jis komentavo Prezidentę: jis laikė save aukštesniu ir realiai pagal atlyginimą jis ir buvo aukštesnis už Prezidentę, ir pagal įtaką ir šešėlinius pinigus, dėl S. Dailidkos veiklos šešėliniai pinigai tekėjo į daugybę privačių koncernų. S. Dailidka prieš kelias savaites pasakė: kol jūs, Seimas, man leidžiate vidaus sandorius, aš juos ir vykdysiu. Dabartinis laikinai einantis, jeigu jis išpažins tą pačią S. Dailidkos religiją, irgi sakys: kol jūs Seime nenusprendėte, aš darysiu vidaus sandorius.

Kol mes Seime nenuspręsimė sutramdyti tą slaptą labdarą ir apskritai tą labdarą, jie ir dalins. Galų gale ne vienas S. Dailidka valstybėje laiko save aukštesniu už Prezidentę ar už Seimą. Aš turiu omeny akcines bendroves, kurių daugiau negu pusė akcijų priklauso valstybei. Tokių vadovų per 20 metų išsiugdėme visą kohortą. Aš iš tikrųjų pritariu J. Razmos ir A. Bilotaitės iniciatyvai, bet bet koku atveju neužmirškime P. Gražulio puikios iniciatyvos. Jis iškėlė šią klausimą. Ir jeigu mes išeisime Kalėdų atostogų neišsprendę, tai tokie dailidkos ir S. Dailidkos pasekėjai ir toliau švaistys valstybės turtą.

PIRMININKĖ. Dėkui už pasisakymus.

Šiandien darbotvarkės visi klausimai išspręsti. Tik dėl stenogramos noriu paprašyti, kad projektus Nr. XIII-175 ir Nr. XIII-177 sujungtų į vieną projektą.

16.28 val.

Informaciniai pranešimai

Ir dar noriu perskaityti. „Lietuvos Respublikos Seimo frakcija „Tvarka ir teisingumas“. Dėl frakcijos pavaduotojų. Frakcija „Tvarka ir teisingumas“ šiandien gavo Seimo nario R. Andriko atsisakymo raštą iš frakcijos seniūno pavaduotojo pozicijos. Frakcija „Tvarka ir teisingumas“ priėmė sprendimą skirti Seimo narį A. Dumbravą Seimo frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ antruoju seniūno pavaduotoju.“ Pasirašo frakcijos seniūnas R. Žemaitaitis.

Gerbiamieji kolegos, kadangi, kaip sakiau, darbotvarkės klausimai baigti, daugiau pareiškimų nėra, registruojamės.

Užsiregistravo 92 Seimo nariai. Taigi 2016 m. gruodžio 6 d. vakarinis plenarinis posėdis baigtas. (Gongas)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Alekna Virgilijus 33
Andrikis Rimas 65
Anušauskas Arvydas 58
Armonaitė Aušrinė 17, 18, 33, 46
Ažubalis Audronius 57
Ažuolas Valius 13, 14
- Bakas Vytautas 20
Balsys Linas 12, 13, 43, 45
Bastys Mindaugas 14, 44, 59, 60
Baškienė Rima 7, 49
Baublys Juozas 33
Bilotaitė Agnė 62, 65
Bobelis Kazys 41
Bukauskas Valentinas 29
Butkevičius Algirdas 42
- Čimbaras Petras 20, 21
Čmilytė-Nielsen Viktorija 7, 8, 14, 15, 33, 46, 47
- Dagys Rimantas Jonas 43, 45, 46, 47, 53, 57, 58
Dailydka Stasys 64, 65
Degutienė Irena 16, 17, 23, 49
Dumbrava Algimantas 12, 65
- Gelūnas Arūnas 8, 22, 23, 33
Gentvilas Eugenijus 27, 28, 38, 47
Gentvilas Simonas 19, 20, 32, 33, 53
Glaveckas Kęstutis 11, 12, 30, 31, 32, 50
Gražulis Petras 7, 8, 18, 33, 36, 38, 39, 41, 46, 61, 62, 63, 64, 65
Gumuliauskas Arūnas 15, 16
Gustas Evaldas 50
- Imbrasas Juozas 20, 25, 26
- Jakeliūnas Stasys 40, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56
Jarutis Jonas 44
Jedinskij Zbignej 20
Jovaiša Eugenijus 60
Jovaiša Sergejus 58
Juozapaitis Vytautas 7, 8, 21, 22, 34
Jurkevičius Renaldas 24
Juška Ričardas 33
- Kabišaitis Andrius 49
Kamblevičius Vytautas 15, 64
Kaminskas Darius 23
Karbauskis Ramūnas 59, 60
Kerry John (Keris Džonas) 20
Karoblis Raimundas 9, 21
- Kernagis Vytautas 14
Kreivys Dainius 27
Kubilius Andrius 25, 34, 42, 44, 47, 54
Kukuraitis Linas 9, 12, 19, 26
- Landsbergis Gabrielius 34
Lavrov Sergej 20
Leonas Petras 37
Linkevičius Linas Antanas 9, 20
- Majauskas Mykolas 11, 32, 34, 35, 36, 43, 52
Markauskas Bronius 9, 15, 26, 28
Masiulis Kęstutis 38
Masiulis Rokas 9, 20
Matulas Antanas 62, 64, 65
Misiūnas Eimutis 9
- Narkevič Jaroslav 15
Navickas Kęstutis 9, 28
- Olekas Juozas 16, 18, 19, 60
- Paksas Rolandas 30
Palionis Andrius 29, 30, 31, 32, 33, 34
Petrauskienė Jurgita 9, 16, 19, 25
Povilaitis Romualdas 60
Pumprickaitė Nemira 24
Pupinis Edmundas 24, 25, 30, 62
Puteikis Naglis 61, 63, 64, 65
- Razma Jurgis 7, 8, 33, 39, 48, 55, 62, 63, 64, 65
Ruokytė-Jonsson Liana 8, 14, 23
- Sabatauskas Julius 26, 27, 34, 35, 37, 38, 47, 48
Sinkevičius Mindaugas 9, 21
Sinkevičius Virginijus 18
Sysas Algirdas 33, 40, 42, 48, 54, 55
Skardžius Artūras 30, 37, 38
Skvernelis Saulius 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 22, 23, 26, 27
Starkevičius Kazys 63
Steponavičius Gintaras 25, 30, 31, 33, 35, 38, 39, 40, 41
Strelčiūnas Algis 29, 30, 31
Strupas Kęstutis 24
- Šalaševičiūtė Rimantė 38
Šapoka Vilius 9, 17, 18, 19, 23, 51
Šarnickas Robertas 26, 36, 44, 50, 63
Šedbaras Stasys 35
Šiaulienė Irena 16, 59, 60

Šimonytė Ingrida 19, 29, 31, 34, 53, 54, 61, 62, 63, 64

Tamašunienė Rita 13

Trečiokas Kęstutis 28

Urbšys Povilas 29, 35, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48

Vaičiūnas Žygimantas 9

Varkalys Jonas 33

Veryga Aurelijus 8, 24, 47

Vinkus Antanas 23, 24, 25, 46

Zinkevičiūtė Jadvyga 49, 50, 56, 57, 58

Žemaitaitis Remigijus 40, 41, 42, 65

Žilinskas Rokas 36

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*

Interneto puslapis *www.lrs.lt*